

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2000-2001

Annales

Séances plénières

Jeudi 26 avril 2001

Séance de l'après-midi

2-108

2-108
Plenaire vergaderingen
Donderdag 26 april 2001
Namiddagvergadering

Handelingen

Sénat de Belgique
Session ordinaire 2000-2001

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:

Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:

www.senate.be www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones – Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.

Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:

www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave

Inoverwegingneming van voorstellen.....	6
Mondelinge vragen.....	6
Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Malmendier aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het weglaten van de vermelding “genaturaliseerde Belg” op een aantal administratieve stukken» (nr. 2-571)	6
Mondelinge vraag van de heer Jean Cornil aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de toestand van de uitgeprocedeerde Sierraleoners» (nr. 2-582)	7
Mondelinge vraag van de heer Josy Dubié aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de toestand in de Turkse gevangenissen» (nr. 2-584).....	9
Mondelinge vraag van mevrouw Mia De Schampheleire aan de minister van Financiën over «het massaal indienen van verzoeken tot ambtshalve ontheffing wegens de fiscale discriminatie van gehuwden» (nr. 2-585)	10
Mondelinge vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken, aan de minister van Justitie en aan de minister van Financiën over «de bestrijding van de georganiseerde misdaad en de georganiseerde financiële en economische delinquentie» (nr. 2-580)	12
Mondelinge vraag van mevrouw Meryem Kaçar aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de repatriëring van asielzoekers, en meer bepaald de gevallen waarbij enkel het gezinshoofd wordt gerepatrieerd» (nr. 2-578)	15
Mondelinge vraag van de heer Jean-Marie Dedecker aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over «de overtredingen van de vigerende arbeidswetgeving in de sport» (nr. 2-587).....	17
Mondelinge vraag van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de revalidatiecentra voor longziekten» (nr. 2-583).....	18
Mondelinge vraag van de heer Michel Barbeaux aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over «de aangekondigde beperking van de wervingen vanaf 1 juni om het Copernicus-plan te kunnen uitvoeren» (nr. 2-579)	20
Wetsontwerp tot wijziging van titel III van het tweede deel van boek III van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de structuren van de balie (Stuk 2-619).....	22
Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis ten gevolge van de nieuwe structuren van de balie (Stuk 2-620)	

Sommaire

Prise en considération de propositions	6
Questions orales	6
Question orale de M. Jean-Pierre Malmendier au ministre de l’Intérieur et au ministre de la Justice sur «la suppression de la mention “Belge naturalisé” sur certains documents administratifs» (n° 2-571)	6
Question orale de M. Jean Cornil au ministre de l’Intérieur sur «la situation des Sierra-Leonais déboutés de la procédure d’asile» (n° 2-582)	7
Question orale de M. Josy Dubié au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la situation dans les prisons en Turquie» (n° 2-584)	9
Question orale de Mme Mia De Schampheleire au ministre des Finances sur «l’introduction massive de demandes d’exonération d’office pour cause de discrimination fiscale des couples mariés» (n° 2-585)	10
Question orale de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l’Intérieur, au ministre de la Justice et au ministre des Finances sur «la lutte contre le crime organisé et contre la délinquance financière et économique organisée» (n° 2-580).....	12
Question orale de Mme Meryem Kaçar au ministre de l’Intérieur sur «le rapatriement de demandeurs d’asile et, en particulier, les cas où seul le chef de famille est rapatrié» (n° 2-578)	15
Question orale de M. Jean-Marie Dedecker à la vice-première ministre et ministre de l’Emploi sur «les infractions à la législation sur le travail en vigueur dans le sport» (n° 2-587)	17
Question orale de M. Philippe Mahoux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «des centres de rééducation pour les maladies pulmonaires» (n° 2-583)	18
Question orale de M. Michel Barbeaux au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l’administration sur «l’annonce de recrutements limités à partir du 1 ^{er} juin afin de permettre le financement de l’opération Copernic» (n° 2-579)	20
Projet de loi modifiant le titre III de la deuxième partie, livre III, du Code judiciaire en ce qui concerne les structures du barreau (Doc. 2-619)	22
Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et la loi du 13 mars 1973 relative à l’indemnité en cas de détention préventive inopérante afin de tenir compte des nouvelles structures du	

(Evocatieprocedure).....	22	barreau (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation).....	22
Algemene bespreking	22	Discussion générale	22
Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van titel III van het tweede deel van boek III van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de structuren van de balie (Stuk 2-619)	31	Discussion des articles du projet de loi modifiant le titre III de la deuxième partie, livre III, du Code judiciaire en ce qui concerne les structures du barreau (Doc. 2-619)	31
Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis ten gevolge van de nieuwe structuren van de balie (Stuk 2-620)		Discussion des articles du projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante afin de tenir compte des nouvelles structures du barreau (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation)	39
(Evocatieprocedure).....	39		
Voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig rechter in het Arbitragehof (Stuk 2-719).....	39	Présentation du deuxième candidat à une place de juge d'expression française à la Cour d'arbitrage (Doc. 2-719)	39
Stemmingen	39	Votes	39
Wetsontwerp tot wijziging, met betrekking tot de structuren van de balie, van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis (Stuk 2-619) (Nieuw opschrift) (Aangehouden stemmingen)	39	Projet de loi modifiant, en ce qui concerne les structures du barreau, le Code judiciaire et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante (Doc. 2-619) (Nouvel intitulé) (Votes réservés)	39
Regeling van de werkzaamheden	41	Ordre des travaux	41
Voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig rechter in het Arbitragehof (Stuk 2-719).....	43	Présentation du deuxième candidat à une place de juge d'expression française à la Cour d'arbitrage (Doc. 2-719)	43
Uitslag van de geheime stemming	43	Résultat du scrutin	43
Stemmingen	44	Votes	44
Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen (Stuk 2-620) (Evocatieprocedure) (Nieuw opschrift).....	44	Projet de loi modifiant le Code judiciaire et, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation) (Nouvel intitulé)	44
Vraag om uitleg van de heer Olivier de Clippele aan de eerste minister over «de promotie van de buitenlandse handel in de Lambermont-akkoorden» (nr. 2-434).....	44	Demande d'explications de M. Olivier de Clippele au premier ministre sur «la promotion du commerce extérieur dans les accords du Lambermont» (n° 2-434).....	44
Vraag om uitleg van de heer Jacques D'Hooghe aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «Sabena» (nr. 2-435)	49	Demande d'explications de M. Jacques D'Hooghe au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «la Sabena» (n° 2-435).....	49
Vraag om uitleg van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Financiën over «de fiscale controle van bedrijven» (nr. 2-437)	56	Demande d'explications de M. Hugo Vandenberghe au ministre des Finances sur «le contrôle fiscal des entreprises» (n° 2-437)	56
Vraag om uitleg van de heer Jan Steverlynck aan de minister van Financiën over «de hervorming van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen en de integratie van de Controledienst voor de verzekeringen» (nr. 2-417)	59	Demande d'explications de M. Jan Steverlynck au ministre des Finances sur «la réforme de la Commission bancaire et financière et l'intégration de l'Office de contrôle des assurances» (n° 2-417).....	59
Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «de invoering van een kilometerheffing in België» (nr. 2-439)	63	Demande d'explications de M. Johan Malcorps à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'instauration d'une taxe au kilomètre en Belgique» (n° 2-439)	63
		Demande d'explications de M. Vincent	

Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «de invoering van een kilometerheffing in België» (nr. 2-449)	63	Van Quickenborne à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'instauration d'une taxe au kilomètre en Belgique» (n° 2-449)	63
Vraag om uitleg van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de numerus fixus voor de artsen» (nr. 2-444).....	70	Demande d'explications de Mme Clotilde Nyssens à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «le numerus clausus des médecins» (n° 2-444)	70
Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de benoemingen van burgemeesters» (nr. 2-430).....	74	Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l'Intérieur sur «les nominations des bourgmestres» (n° 2-430)	74
Berichten van verhindering.....	78	Excusés.....	78
Bijlage		Annexe	
Naamstemmingen	79	Votes nominatifs	79
Indiening van voorstellen	82	Dépôt de propositions.....	82
In overweging genomen voorstellen.....	83	Propositions prises en considération	83
Vragen om uitleg	83	Demandes d'explications	83
Non-evocatie.....	84	Non-évocation	84
Boodschappen van de Kamer	84	Messages de la Chambre	84
Arbitragehof – Arresten	84	Cour d'arbitrage – Arrêts	84
Amortisatiekas	85	Caisse d'amortissement.....	85
Handelspraktijken en bescherming van de consument	85	Pratiques du commerce et protection du consommateur	85
Verzoekschrift	86	Pétition	86

Voorzitter: de heer Armand De Decker*(De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.)***Inoverwegingneming van voorstellen**

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, kunnen die vóór het einde van de vergadering mededelen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangewezen.

(Instemming)

(De lijst van de in overweging genomen voorstellen wordt in de bijlage opgenomen.)

Mondelinge vragen

Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Malmendier aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over «het weglaten van de vermelding “genaturaliseerde Belg” op een aantal administratieve stukken» (nr. 2-571)

De heer Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – *Ik ben reeds herhaalde malen aangesproken door genaturaliseerde medeburgers die zich zorgen maakten om de vermelding “genaturaliseerde Belg” op bepaalde administratieve documenten zoals het getuigschrift van goed zedelijk gedrag. Deze discriminerende opmerking leidt volgens hen tot negatieve reacties bij sommige werkgevers bij wie ze solliciteren.*

Bovendien begrijpen deze mensen niet waarom ze niet worden gelijkgeschakeld met Belgen door geboorte. Ze hebben er immers vrijwillig voor gekozen om deel uit te maken van onze natie en zich volledig te integreren. Wie zijn voornaam vrijwillig laat veranderen, vindt deze aanpassing terug in zijn geboorteaakte en elk document dat daarop is gebaseerd.

Is de minister om al deze redenen niet van mening dat de vermelding “genaturaliseerde Belg” moet worden geschrapt?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *De gemeenten reiken hoofdzakelijk uittreksels en getuigschriften uit op basis van het bevolkingsregister in toepassing van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister. Er bestaan geen regels voor een modelgetuigschrift- of uittreksel, maar het algemeen principe is dat ze slechts de noodzakelijke gegevens bevatten. Bij gebrek aan uitdrukkelijke wettelijke bepalingen of regels mogen de wijze en de datum waarop de Belgische nationaliteit werd verkregen niet worden vermeld op de getuigschriften en attesten die door de gemeenteadministraties worden uitgereikt. Deze informatie bevindt zich echter wel in het*

Présidence de M. Armand De Decker*(La séance est ouverte à 15 h 10.)***Prise en considération de propositions**

M. le président. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestion divergente, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau. *(Assentiment)*

(La liste des propositions prises en considération figure en annexe.)

Questions orales

Question orale de M. Jean-Pierre Malmendier au ministre de l'Intérieur et au ministre de la Justice sur «la suppression de la mention “Belge naturalisé” sur certains documents administratifs» (n° 2-571)

M. Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – À plusieurs reprises, j'ai été contacté par certains de nos concitoyens naturalisés qui s'interrogent au sujet de la mention « belge naturalisé » figurant sur certains documents administratifs, par exemple le certificat de bonne vie et mœurs. Ils estiment qu'il s'agit bien d'une mention discriminatoire engendrant des réactions négatives de la part de certains employeurs auprès desquels ils postulent un emploi.

De plus, ces personnes comprennent très mal pour quelles raisons elles ne sont pas assimilées à part entière aux citoyens belges de naissance, étant donné qu'elles jugent avoir fait volontairement, par leurs démarches, le choix d'appartenir à notre nation et de s'y intégrer totalement. Elles mettent d'ailleurs en avant le fait qu'une personne changeant volontairement de prénom, naturalisée ou non, voit cette modification actée dans l'acte de naissance et répercutee sur tous les documents basés sur celui-ci.

Pour toutes ces raisons, ne croyez-vous pas qu'il serait normal de supprimer la mention « belge naturalisé » ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Les communes délivrent principalement des extraits et des certificats établis d'après le registre de la population en application de l'arrêté royal du 16 juillet 1992 relatif à la communication des informations contenues dans les registres de la population et dans le registre des étrangers. Le modèle de ces extraits ou certificats n'est pas fixé par la réglementation, le principe général étant toutefois que le certificat ou l'extrait ne reprennent que les mentions nécessaires. À défaut de dispositions légales ou réglementaires explicites, le mode et la date d'acquisition de la nationalité belge ne doivent pas être mentionnés sur les certificats ou attestations délivrés par les administrations communales. Ces informations sont toutefois conservées dans

bevolkingsregister en in het nationaal register van natuurlijke personen aangezien het om administratieve gegevens gaat die noodzakelijk zijn om sommige bepalingen toe te passen zoals het verlies, het verval en de herkrijging van de nationaliteit.

De uitreiking van getuigschriften van goed zedelijk gedrag wordt geregeld door de algemene instructies van 6 juni 1962 betreffende de getuigschriften van goed zedelijk gedrag. Punt 5 van deze omzendbrief legt vast welke gegevens op dit getuigschrift moeten worden vermeld, met name de volledige identiteit van de persoon. Volgens het model moet enkel de nationaliteit worden vermeld, zonder verdere aanduiding over hoe en wanneer ze werd verkregen. Bijgevolg mogen vermeldingen als "genaturaliseerde Belg" en "Belg sinds..." niet op het getuigschrift voorkomen. Ze zijn trouwens niet relevant voor een getuigschrift van goed zedelijk gedrag.

De heer Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – Jammer genoeg blijken niet alle gemeentebesturen hiervan goed op de hoogte. Ik doe dan ook de suggestie om hierover een omzendbrief te sturen naar de gemeenten. Vooral de gemeente Oudergem heeft de gewoonte om de wijze waarop de nationaliteit werd verkregen te vermelden.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – Dankzij de heer Malmendier zullen de gemeenten precies weten wat ze moeten doen. Als het antwoord dat ik hem vandaag geef niet volstaat, zal ik een omzendbrief overwegen.

Mondelinge vraag van de heer Jean Cornil aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de toestand van de uitgeprocedeerde Sierraleoners» (nr. 2-582)

De heer Jean Cornil (PS). – Door de onstabiele politieke situatie en de onveilige omstandigheden is Sierra Leone een van de brandhaarden in sub-Saharaans Afrika waar de mensenrechten worden geschonden en duizenden mensen worden verplicht om te verhuizen. Uit alle verslagen van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen en Amnesty International blijkt hoe ernstig de vijandelijkheden en de herhaalde schendingen van de fundamentele mensenrechten, zoals verkrachtingen, afpersingen, ontvoeringen en gedwongen rekruteringen van kindsoldaten, zijn. Het is dan ook logisch dat veel Sierraleoners hun heil in het buitenland zoeken.

Sommigen onder hen komen in België aan. Als ik goed ben ingelicht, waren het er 611 in 2000. Ze komen via transitlanden zoals Ivoorkust, Kameroen en Benin omdat ze hun land niet per vliegtuig kunnen verlaten. Sommigen worden teruggestuurd, maar steeds minder Sierraleoners geven gevolg aan het bevelschrift het Belgisch grondgebied te verlaten. Ze komen in de illegaliteit terecht met alle gevolgen van dien inzake criminaliteit en volksgezondheid.

Wat zijn de krachtlijnen van het beleid van de minister tegenover deze mensen, met name in het licht van artikel 3 van het EVRM dat onmenselijke en onterende behandelingen verbiedt? Wat is het standpunt van de minister over het

les registres de la population et au registre national des personnes physiques car il s'agit de données administratives nécessaires pour l'application de certaines dispositions notamment la perte, la déchéance ou le recouvrement de la nationalité.

La délivrance des certificats de bonnes conduite, vie et mœurs, est réglée par les instructions générales du 6 juin 1962 relatives aux certificats de bonnes conduite, vie et mœurs. Le point 5 de cette circulaire détermine les mentions qui doivent figurer sur ledit certificat, notamment l'identité complète de la personne obligatoirement conforme au modèle. En ce qui concerne la nationalité, le modèle prévoit uniquement sa mention, sans précision du mode ou de la date d'acquisition. Par conséquent, les mentions comme « belge naturalisé » ou « belge depuis le ... » ne peuvent être apposées sur ce certificat. Par ailleurs, pareilles mentions ne me paraissent pas pertinentes compte tenu de la finalité du certificat de bonnes conduite, vie et mœurs.

M. Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – Je remercie le ministre pour sa réponse. Je me permets cependant de lui faire remarquer que, malheureusement, toutes les administrations communales ne semblent pas bien informées. Puis-je lui suggérer de bien vouloir émettre une circulaire informant correctement le personnel communal de la position qu'il vient d'exprimer ? La Commune d'Auderghem, en particulier, a pour politique de mentionner le mode d'acquisition de la nationalité.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Grâce à vous, M. Malmendier, les communes connaîtront précisément l'attitude à adopter. Nous verrons si la réponse que je vous ai faite aujourd'hui suffira. Si ce n'est pas le cas, j'envisagerai effectivement de prendre une circulaire.

Question orale de M. Jean Cornil au ministre de l'Intérieur sur «la situation des Sierra-Leonais déboutés de la procédure d'asile» (n° 2-582)

M. Jean Cornil (PS). – La situation politique instable et les conditions de sécurité incertaines font de la Sierra Leone un des foyers les plus dramatiques en Afrique subsaharienne en ce qui concerne la violation des droits de l'homme et le déplacement forcé de plusieurs dizaines de milliers de réfugiés. Tous les rapports, chaque jour plus graves, du Haut commissariat aux réfugiés des Nations unies et d'Amnesty International attestent de la gravité des hostilités et des violations répétées des droits fondamentaux de la personne – viols, exactions, enlèvements, recrutements de force d'enfants destinés à devenir soldats – qui justifient l'errance et l'exil d'un nombre très important de Sierra-Leonais.

Certains d'entre eux arrivent en Belgique : 611 pour l'année 2000, si mes informations sont exactes. Ils passent par des pays de transit, faute de pouvoir quitter leur pays par voie aérienne, tels la Côte d'Ivoire, le Cameroun ou le Bénin. Certains sont renvoyés par votre administration mais, malgré le rejet de leurs demandes d'asile, ces Sierra-Leonais sont de plus en plus nombreux à ne pas obtempérer à l'ordre de quitter le territoire belge et ils restent dans une situation de clandestinité, avec toutes les conséquences que cela peut entraîner en matière de criminalité et de santé publique.

Monsieur le ministre, j'aimerais connaître les lignes directrices de votre politique à l'égard de cette population,

moratorium dat sommige Europese landen en de Verenigde Staten hebben ingesteld op de verwijdering van Sierraleoners?

Binnenkort neemt België het voorzitterschap waarvan de Europese Unie. Wat is het standpunt van de minister over de instelling van een voorlopig collectief beschermingsstatuut, dat reeds in een aantal Europese landen bestaat? In de besluiten van de Top van Tampere van november 1999 stelde de Europese Commissie onder meer voor dit collectief statuut in te voeren. Dit zou een oplossing kunnen zijn voor de bijzondere situatie waarin de Sierraleoners zich bevinden.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *Net als de heer Cornil ben ik ten zeerste bezorgd over de situatie in Sierra Leone. De gevolgen van die situatie zijn duidelijk: elke maand worden tientallen asielaanvragen ingediend door personen die beweren Sierraleoner te zijn.*

De bevoegde instanties, en in de eerste plaats de Dienst Vreemdelingenzaken, moeten hun identiteit en hun nationaliteit vaststellen. Vervolgens wordt nagegaan of de aanvrager rechtstreeks, via een buurland of via een ander land uit Sierra Leone komt.

Op basis van deze gegevens en het individuele onderzoek wordt beslist of de aanvraag ontvankelijk is. Veel asielaanvragers beweren Sierraleoner te zijn omdat ze de houding van de asielinstanties kennen.

Wordt beroep aangetekend bij het commissariaat-generaal, dan moet de commissaris-generaal mij bij een negatieve beslissing een advies verstrekken over het gevaar dat een verwijdering met zich meebrengt.

De wettelijke criteria voor dit advies zijn het gevaar voor het leven, de vrijheid en de fysieke integriteit. Deze criteria dekken in ruime mate de bepalingen van artikel 3 van het EVRM.

Tot op heden heeft de commissaris-generaal steeds geadviseerd om Sierraleoners niet terug te sturen naar hun land of naar een ander land dat hen naar Sierra Leone zou kunnen terugsturen. Dit is de zogenaamde "niet-verwijderingsclausule".

Voor een tijdelijk beschermingsregime, waarvan ook Sierraleoners kunnen genieten, moet een oplossing worden gevonden op Europees niveau.

Er zit schot in de zaak. Misschien kunnen we op de eerstkomende raad Justitie en Binnenlandse Zaken tot een oplossing komen. Anders zal ik de nodige initiatieven nemen om tijdens het Belgisch voorzitterschap een oplossing te vinden. We zijn dicht bij een akkoord.

notamment en regard de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme qui interdit les traitements inhumains et dégradants. Quelle est votre position par rapport à l'attitude d'un certain nombre de pays européens et même des États-Unis qui ont instauré un moratoire sur l'éloignement des Sierra-Leonais ?

Enfin, de manière plus générale, dans la perspective de la présidence belge de l'Union européenne, je voudrais connaître votre position concernant la création d'un statut provisoire de protection collective. Aujourd'hui, un certain nombre de pays européens ont déjà adopté un tel statut. Dans les conclusions du Sommet de Tampere de novembre 1999, la Commission européenne proposait notamment la création de ce statut collectif, lequel pourrait effectivement apporter une solution à la situation particulière des Sierra-Leonais.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Je suis comme vous très préoccupé par la situation en Sierra Leone et j'en constate très concrètement les effets : chaque mois, plusieurs dizaines de demandes d'asile sont introduites par des ressortissants qui se déclarent Sierra-Leonais.

Il s'agit donc tout d'abord pour les instances d'asile, et en premier lieu l'Office des Étrangers, de vérifier leur identité et, surtout, leur nationalité. Ensuite, l'on examine si le demandeur vient directement de la Sierra Leone, d'un pays limitrophe ou d'un autre pays.

En fonction de ces éléments et de l'examen individuel du cas, une décision de recevabilité est donnée. Ceci explique que de nombreux demandeurs d'asile prétendent avoir cette nationalité car ils connaissent l'attitude des instances d'asile en la matière.

En cas de recours au Commissariat général, il est prévu que dans le cas où une décision négative est prise, le commissaire général me remette un avis sur le danger qu'il y aurait d'éloigner.

Les critères de la loi – article 63 de la loi de 1980 – fondant cet avis, à savoir la crainte pour la vie, la liberté ou l'intégrité physique, recouvrent largement l'article 3 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme que vous évoquez.

Jusqu'à présent, l'avis du commissaire général que je fais mien, est de ne jamais éloigner de ressortissants sierra-leonais vers leur pays ou vers un autre pays susceptible de les y renvoyer ; c'est ce qu'on appelle communément une « clause de non-éloignement ».

Je suis conscient de la nécessité d'aboutir à une solution au niveau européen concernant un régime de protection temporaire qui puisse, le cas échéant, bénéficier aux ressortissants sierra-leonais.

Les choses avancent bien. Il n'est pas exclu que nous puissions aboutir au prochain conseil Justice et Affaires intérieures. Si ce n'était pas le cas, je prendrais toutes les initiatives nécessaires pour essayer de faire aboutir ce projet au cours de la présidence belge. Nous ne sommes plus très loin d'un accord. Quelques questions doivent encore être résolues mais les choses évoluent de manière positive.

Mondelinge vraag van de heer Josy Dubié aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de toestand in de Turkse gevangenissen» (nr. 2-584)

De voorzitter. – De heer Didier Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken.

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Zeventien doden en een honderdtal gevangen in kritieke toestand: de hongerstaking van gevangen en hun naaste familieleden gaat voort onder het grote stilzwijgen van de Turkse overheid en van de Europese Unie. Met de laatste drie doden erbij is het aantal doden sinds de bestorming door de ordediensten in december 2000 opgelopen tot 49.*

Turkije heeft zijn eigen slachtofferrecord gebroken: in 1996 stierven twaalf gevangen die met een hongerstaking protesteerden tegen de omstandigheden van hun gevangenschap. Toen werd het record van tien Noord-Ierse doden tijdens een gelijkaardige actie in 1981 gebroken.

Turkse en buitenlandse mensenrechtenverenigingen zetten de Turkse regering onder druk om een dialoog aan te gaan en ze doen een beroep op Europa. Een maand na het eerste overlijden op 21 maart duurt de dodelijke krachtmeting voort en sinds ik mijn mondelinge vraag opstelde, is de dodenlijst nog langer geworden. Volgens de Turkse wet zijn veel van de hongerstakers “terroristen”. Maar de Turkse wet is zeer vaag is en maakt dus veel misbruiken mogelijk.

De minister heeft reeds herhaaldelijk zijn bezorgdheid over de mensenrechten geuit. Kan België op de vooravond van zijn Europees voorzitterschap geen initiatief nemen om aan de Turkse regering, die het land tot de Unie wil zien toetreden, te vragen dat zij het overlijden van nog meer gevangen in hongerstaking voorkomt?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *In eerdere antwoorden heb ik er reeds op gewezen dat de toestand van de hongerstakers in de Turkse gevangenissen zeer verontrustend is. Volgens sommige schattingen voeren 211 hongerstakers op een totaal van 597 een actie “tot de dood” en bevinden 150 tot 200 personen zich in een kritieke toestand.*

De Turkse president Ahmet Sezer heeft voor het eerst uiting gegeven aan zijn diepe bezorgdheid. Hij riep de hongerstakers en hun families op om hun actie stop te zetten en tegelijkertijd maande hij regering en parlement aan zo snel mogelijk de nodige maatregelen te nemen om het gevangenisregime aan te passen met het oog op een vrijwillige beëindiging van de hongerstaking. Hij zei dat de staat rechtstreeks verantwoordelijk is voor de veiligheid van de gevangen. Minister van Justitie Sami Türk heeft zijn collega van Binnenlandse Zaken verweten te hebben getalmd met een amendement op artikel 16 van de wet betreffende de strijd tegen het terrorisme die de volledige afzondering mogelijk maakt van personen die van terrorisme worden beschuldigd.

Ondertussen werd in het parlement een wetsontwerp ingediend dat eerstdaags zal worden goedgekeurd. Het

Question orale de M. Josy Dubié au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la situation dans les prisons en Turquie» (n° 2-584)

M. le président. – M. Didier Reynders, ministre des Finances, répondra au nom de M. Louis Michel, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Dix-sept morts et une centaine de détenus dans un état critique : la grève de la faim des prisonniers et de leurs proches se poursuit dans le silence assourdissant des autorités turques et de l'Union européenne. Avec les trois derniers morts, le nombre total des victimes s'est élevé à 49 depuis l'assaut sanglant des forces de l'ordre en décembre 2000.

La Turquie a déjà battu son propre record de victimes dans ce type de mouvement : en 1996, douze détenus étaient décédés d'une grève de la faim pour dénoncer leurs conditions de détention, dépassant à l'époque les dix Irlandais du nord morts dans un mouvement comparable en 1981.

Les organisations, turques et étrangères, de défense des droits de l'homme pressent le gouvernement turc d'ouvrir un dialogue et en appellent à l'Europe. Mais, près d'un mois après le premier décès, le 21 mars, le bras de fer mortel continue et, depuis que j'ai rédigé cette question orale, d'autres morts sont venus s'ajouter à cette liste. Beaucoup de détenus qui font la grève de la faim sont considérés comme des « terroristes » selon la loi turque qui est extrêmement vague et permet donc tous les abus.

Monsieur le ministre, vous avez à plusieurs reprises montré votre préoccupation en ce qui concerne les droits humains. La Belgique, à la veille de la présidence de l'Union européenne, à laquelle la Turquie espère adhérer, ne pourrait-elle pas prendre une initiative pour inviter le gouvernement turc à mettre fin à cette hécatombe de prisonniers en grève de la faim ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Comme j'ai déjà eu l'occasion de le préciser dans des réponses précédentes, la situation des grévistes de la faim dans les prisons turques est en effet très préoccupante. Selon certaines estimations, 150 à 200 grévistes seraient dans un état critique, 211 personnes menant une action « jusqu'à la mort » sur un total de 597 grévistes de la faim.

Le président de la république, Ahmet Sezer, a, pour la première fois, haussé le ton dans cette affaire, marquant sa grave préoccupation en appelant les grévistes et leurs familles à renoncer à leurs actions tout en enjoignant le gouvernement et le parlement d'adopter, dans les meilleurs délais, les mesures nécessaires pour amender le régime pénitentiaire en vue d'une fin volontaire de la grève de la faim. M. Sezer a précisé que « la sécurité des détenus est une responsabilité directe de l'État ». Le ministre de la Justice, Sami Türk, a reproché à son collègue de l'Intérieur d'avoir retardé un amendement à l'article 16 de la loi concernant la lutte contre le terrorisme permettant un isolement complet des accusés pour terrorisme.

Un projet de loi serait entre-temps soumis au parlement pour adoption dans les prochains jours. La proposition d'amendement prévoit un assouplissement de l'isolement –

voorziec in een versoepeling van het isolement van de gevangenens als ze deelnemen aan "verbeterings- en opvoedingsprogramma's". Er werden ook andere wetsontwerpen ingediend die rechtstreeks zijn gebaseerd op de "vooraafgaande beschouwingen" van het Europees Comité inzake de voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestrafing. Het betreft de oprichting van een onafhankelijke commissie die op elk ogenblik de behandeling van de gevangenens kan controleren.

Vorige week is een delegatie van het Europees Comité ter plaatse geweest en zowel de voorzitter van de Raad van Europa als de voorzitter van de Assemblée van de Raad van Europa hebben de Turkse overheid opgeroepen een oplossing te vinden voor de hongerstaking. Een delegatie van het Europees Parlement zal in juni een bezoek brengen aan Turkije. Amnesty International heeft onlangs een rapport gepubliceerd waarin het gelijkaardige aanbevelingen doet als het Comité.

In het kader van de politieke dialoog tussen de Europese Unie en Turkije en in zijn bilateraal overleg met dat land heeft België de aanbevelingen van het Comité inzake voorkoming van foltering herhaaldelijk ondersteund.

Bovendien heeft onze ambassade in Ankara meegewerkt aan de organisatie van een Belgische parlementaire missie die Turkije van 27 april tot 2 mei zal bezoeken om zich in te laten met het probleem van de hongerstakers. We zullen onze inspanningen op Europees en bilateraal vlak, en indien nodig als Europees voorzitter, voortzetten. We hopen echter dat een oplossing eerder zal worden gevonden.

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik heb inderdaad vernomen dat er morgen een missie vertrekt. Dat is goed, want de tijd dringt. Ik weet dat maatregelen werden genomen, maar de toestand is kritiek omdat meer dan 150 personen hun hongerstaking voortzetten. Dat is vreselijk. Er zijn mensen gestorven die gedurende 170 dagen voedsel hebben geweigerd en anderen bevinden zich in een eindfase. Ik verheug mij dan ook over elke stap in de richting van een oplossing. Ik vrees echter dat de juridische en wetgevende spitsvondigheden de zaken alleen maar vertragen en dat we nog meer doden zullen moeten betreuren. Hoe het ook zij, het verheugt mij dat de regering elk voorstel voor een snelle oplossing van dit probleem steunt.*

Mondelinge vraag van vrouw Mia De Schampelaere aan de minister van Financiën over «het massaal indienen van verzoeken tot ambtshalve ontheffing wegens de fiscale discriminatie van gehuwden» (nr. 2-585)

Mevrouw Mia De Schampelaere (CVP). – Gehuwden worden nog steeds fiscaal gediscrimineerd. De regering heeft tot op heden enkel het wegwerken van deze discriminatie gecommuniceerd. Geen enkel concreet resultaat is bereikt. Nochtans was de economische conjunctuur de voorbij de twee jaren bijzonder gunstig. Nog nooit kwam er zoveel

récréation commune, droit de visite – pour les détenus, pour autant qu'ils participent à des programmes dits de « correction et d'éducation ». D'autres projets de loi s'inspirant directement des « observations préliminaires » du Comité pour la prévention de la torture, notamment la mise en place d'une commission indépendante qui peut inspecter le traitement de détenus à tout moment, sont également soumis au parlement.

Comme vous le savez, une délégation du Comité pour la prévention de la torture s'est rendue sur place la semaine dernière et, tant le président du Conseil de l'Europe que le président de l'Assemblée du Conseil de l'Europe, ont lancé des appels pressants aux autorités turques pour un règlement de la grève de la faim. Une délégation du Parlement européen devrait se rendre en Turquie au mois de juin. Cette date sera peut-être avancée à la suite des discussions qui ont lieu aujourd'hui au Parlement européen. Amnesty International vient également de publier un rapport intégral à la suite d'une mission en Turquie. Il fait des recommandations similaires à celles du Comité pour la prévention de la torture.

Dans le cadre du dialogue politique de l'Union européenne avec la Turquie et dans ses démarches bilatérales avec ses interlocuteurs turcs, la Belgique a, à maintes reprises, appuyé avec vigueur les recommandations du Comité pour la prévention de la torture.

En outre, notre ambassade à Ankara participe à l'organisation d'une mission parlementaire belge qui se rendra, du 27 avril au 2 mai, en Turquie pour se pencher sur le problème des grévistes de la faim. Je puis dès lors vous confirmer que ces démarches belges, tant sur le plan européen que de manière bilatérale, se poursuivront, si nécessaire dans le cadre de la présidence européenne, en espérant toutefois qu'une solution puisse intervenir plus tôt.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je remercie le ministre de sa réponse. Je suis effectivement informé qu'une mission doit partir demain. Je crois que c'est une bonne chose, car il y a urgence. J'entends bien que des mesures sont prises, mais la situation est critique puisque plus de 150 personnes poursuivent une grève de la faim à mort. C'est atroce. Des gens sont décédés après être restés 170 jours sans s'alimenter et d'autres sont déjà dans le processus final. Je ne puis donc que me réjouir du soutien à toute démarche susceptible d'aboutir à une solution. Je crains néanmoins que les arguties juridiques et législatives en cours ne retardent les choses et que nous ne devions déplorer d'autres décès. Quoi qu'il en soit, je suis heureux d'apprendre que le gouvernement soutient toute proposition visant à trouver une solution rapide à ce problème.

Question orale de Mme Mia De Schampelaere au ministre des Finances sur «l'introduction massive de demandes d'exonération d'office pour cause de discrimination fiscale des couples mariés» (n° 2-585)

Mme Mia De Schampelaere (CVP). – Les couples mariés sont toujours discriminés au point de vue fiscal. Jusqu'à présent, le gouvernement s'est borné à annoncer la suppression de cette discrimination, sans résultat concret. La conjoncture économique des deux dernières années a pourtant été particulièrement favorable. Jamais les recettes

belastinggeld binnen.

Ik stel vast dat het wegwerken van de fiscale discriminatie van gehuwden voor deze regering geen prioriteit is. Het lijkt er zelfs op dat de regering het oneens is geworden met haar eigen fiscale plannen.

Ondertussen hebben een aantal belastingbetalers zelf aangestuurd op een gerechtelijke uitspraak inzake de fiscale discriminatie van gehuwden. Binnenkort beantwoordt het Arbitragehof in dit verband een prejudiciële vraag van de rechtbank van eerste aanleg te Leuven.

In de pers werd hierover deze week opnieuw veelvuldig bericht. Talrijke gezinnen hebben reeds een verzoek tot ambtshalve ontheffing ingediend. Via de publieke opinie worden modelbrieven makkelijk toegankelijk. Een massale toevloed van aanvragen tot ontheffing wegens fiscale discriminatie van gehuwden is te verwachten.

Heeft de regering weet van een toevloed van verzoekschriften tot ontheffing? Hoeveel zijn er tot op heden binnengekomen bij de administratie? Denkt de minister dat de uitspraak van het Arbitragehof kan leiden tot massale ontheffing op grond van fiscale discriminatie van gehuwden? Of heeft de minister informatie die erop wijst dat dit niet zal gebeuren? Welke zijn, in grote lijnen, de budgettaire implicaties van een eventuele massale ontheffing? Heeft de regering ramingen gemaakt hieromtrent? Overweegt de regering ingevolge deze juridische acties een scenario waarbij het wegwerken van de fiscale discriminaties als onderdeel van de aangekondigde belastinghervorming prioritair en versneld wordt uitgevoerd? Overweegt de regering een omgekeerd scenario waarbij de belastingvrije som voor geregistreerde samenwonenden op hetzelfde niveau zou gebracht worden als dat van gehuwden?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Op dit ogenblik zijn er dienaangaande nog geen bezwaarschriften bij de administratie toegekomen, maar de persartikelen dateren ook nog maar van gisteren.

Het is juist dat de rechtbank van eerste aanleg te Leuven op 15 juni 2001 aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag heeft gesteld ingevolge een geschil dat door één welbepaalde belastingplichtige is ingesteld tegen zijn aanslag in de personenbelasting omdat hij van mening is dat deze strijdig is met het gelijkheidsbeginsel. In afwachting van een beslissing van het Arbitragehof of een andere rechtbank moet de belasting worden betaald. Van ontheffingen kan op dit ogenblik nog geen sprake zijn. De wet is de wet en we moeten de wet toepassen.

In het raam van de fiscale hervorming werd de budgettaire impact van de gelijkschakeling van de belastingvrije som voor gehuwden en alleenstaanden geraamd op 44 miljard.

Het wegwerken van het verschil inzake fiscale behandeling naargelang van de samenlevingsvorm is één van de voornaamste krachtlijnen van de fiscale hervorming inzake personenbelasting die momenteel aan de Raad van State is voorgelegd en waarover eerstdags het advies wordt verwacht. De hervorming houdt in dat gehuwden en wettelijk samenwonenden van dezelfde belastingvrije som zullen kunnen genieten als alleenstaanden.

Blijkbaar is het een tendens geworden om, in afwachting van een beslissing door het Arbitragehof, massaal bezwaar in te

fiscales n'ont été aussi importantes.

Je constate que la suppression de la discrimination fiscale des couples mariés n'est pas une priorité pour ce gouvernement. Il paraît même divisé à ce sujet. Entre-temps, certains contribuables ont eux-mêmes essayé de susciter une décision judiciaire. La Cour d'Arbitrage répondra sous peu à une question préjudiciale posée par le tribunal de première instance de Louvain.

La presse a de nouveau beaucoup parlé de ce sujet cette semaine. De nombreuses familles ont déjà introduit une demande d'exonération d'office. On peut accéder facilement à des lettres-type. Il faut s'attendre à des demandes massives d'exonération pour cause de discrimination fiscale à l'égard des couples mariés.

Le gouvernement a-t-il connaissance de demandes massives d'exonération ? Combien en a-t-on déjà introduites auprès de l'administration ? Le ministre pense-t-il que la décision de la Cour d'arbitrage pourrait aboutir à une exonération massive sur la base d'une discrimination fiscale des couples mariés ou dispose-t-il d'informations en sens contraire ? Quelles sont, dans les grandes lignes, les implications budgétaires d'une éventuelle exonération massive ? Le gouvernement a-t-il fait des estimations ? Suite à ces actions judiciaires, envisage-t-il de supprimer prioritairement et de manière accélérée les discriminations fiscales, élément de la réforme fiscale annoncée ? Ou songe-t-il à un scénario inverse dans lequel l'abattement pour les cohabitants enregistrés serait porté au même niveau que pour les couples mariés ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Jusqu'à présent, l'administration n'a encore reçu aucune réclamation.

Il est exact que le tribunal de première instance de Louvain a adressé, le 15 juin 2001, une question préjudiciale à la Cour d'arbitrage à la suite d'un recours introduit par un contribuable qui estime que sa cotisation à l'impôt des personnes physiques est contraire au principe d'égalité. En attendant une décision de la Cour d'arbitrage ou d'un autre tribunal, l'impôt doit être payé. Il ne peut être question de dégrèvements pour l'instant.

Dans le cadre de la réforme fiscale, l'impact budgétaire de l'alignement de la quotité exemptée des couples mariés sur celle des isolés a été estimé à 44 milliards.

L'élimination de la différence de traitement fiscal selon le mode de cohabitation est une des principales lignes de force de la réforme de l'impôt des personnes physiques actuellement soumise au Conseil d'État. On observe une tendance manifeste à introduire massivement des recours dans l'attente d'une décision de la Cour d'arbitrage. Ce fut déjà le cas pour la taxe compensatoire d'accises.

La gestion individuelle d'une telle masse de réclamations provoquera certainement un blocage du filtre administratif. On peut se demander s'il n'est pas nécessaire de prévoir une possibilité légale d'apporter une réponse administrative globale, ce qui permettrait de ne plus devoir traiter effectivement tous les dossiers introduits dans un contexte

dienen. Dit was bijvoorbeeld ook al het geval voor de accijnscompenserende belasting waarvan de problematiek in de pers uitgebreid aan bod is gekomen en wat aanleiding heeft gegeven tot honderdduizenden bezwaren. Het individueel beheer van dergelijke hoeveelheden bezwaarschriften zal zeker leiden tot het vastlopen van de administratieve filter. Men kan zich de vraag stellen of het niet noodzakelijk is te voorzien in een wettelijke mogelijkheid om een globaal administratief antwoord te kunnen geven, waardoor de effectieve behandeling van alle dossiers die binnen een bepaalde context zijn ingediend, niet langer vereist zal zijn. Men zou in dergelijke gevallen bijvoorbeeld een bericht kunnen publiceren in het Belgisch Staatsblad met kracht van een administratieve beslissing. Ik heb mijn administratie verzocht deze mogelijkheid te onderzoeken.

Ik wil daar nog aan toevoegen dat binnen de hervorming van de personenbelasting de regering prioriterend de afschaffing van elke discriminatie tussen gehuwden, samenwonenden en alleenstaanden nastreeft. Het klinkt misschien raar, maar het is een soort van "dienst na verkoop" van de CVP en de PSC, als leden van de vorige meerderheid, om sommige discriminaties in stand te houden. Wij willen graag alle discriminaties afschaffen en ik hoop dat nog voor het reces in het Parlement zal kunnen gestemd worden over de globale hervorming van de personenbelasting.

Mevrouw Mia De Schampelaere (CVP). – Waarschijnlijk zal de uitspraak van het Arbitragehof de ten uitvoerlegging van de wettelijke afschaffing van de discriminatie voorafgaan. De regering heeft de hervorming reeds lang aangekondigd maar op de volle realisatie ervan is het wachten tot 2005 of 2006.

Waarschijnlijk zal het Arbitragehof dit jaar nog een uitspraak doen met betrekking tot deze ene procedure. De minister meent dan ook dat een systeem moet worden uitgewerkt waarbij alle bezwaarschriften tegelijkertijd en op een identieke wijze via een publicatie in het Belgische Staatsblad worden beantwoord. Hij raadt dus alle gehuwden impliciet aan nu een bezwaarschrift in te dienen.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Eerst moet het Arbitragehof een uitspraak doen, dat correct moet worden toegepast. De administratie moet in eerste instantie de wet toepassen.

Mondelinge vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken, aan de minister van Justitie en aan de minister van Financiën over «de bestrijding van de georganiseerde misdaad en de georganiseerde financiële en economische delinquentie» (nr. 2-580)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De georganiseerde criminaliteit houdt de Senaat reeds een hele tijd bezig. Tijdens de vorige regeerperiode was er de parlementaire onderzoekscommissie onder leiding van de heer Vandenberghe en nu is er een opvolgingscommissie, die verleden week een eerste tussentijds verslag heeft voorgesteld. Volgende week organiseert de Senaat een minidebat over dit belangrijke thema.

De Directie georganiseerde criminaliteit, die ressorteert onder de Algemene directie gerechtelijke politie, heeft in

bien précis. On pourrait, par exemple, publier au Moniteur belge un avis ayant force de décision administrative. J'ai invité mon administration à étudier cette possibilité.

La suppression de toute discrimination entre couples mariés, cohabitants et isolés est, pour le gouvernement, une priorité de la réforme de l'impôt des personnes physiques. J'espère que le parlement pourra encore voter la réforme globale de l'impôt des personnes physiques avant les vacances parlementaires.

Mme Mia De Schampelaere (CVP). – L'arrêt de la Cour d'arbitrage précédera sans doute la mise en œuvre de l'élimination légale de la discrimination. Il y a déjà un bon bout de temps que le gouvernement a annoncé la réforme mais il faudra attendre 2005 et 2006 pour qu'elle soit réalisée intégralement.

Le ministre juge nécessaire d'élaborer un système permettant de répondre simultanément et de manière identique à toutes les réclamations, par le biais d'une publication au Moniteur belge. Implicitement, il recommande donc à tous les couples mariés d'introduire une réclamation.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – La Cour d'arbitrage doit d'abord rendre un arrêt qui devra être exécuté correctement. L'administration doit avant tout appliquer la loi.

Question orale de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l'Intérieur, au ministre de la Justice et au ministre des Finances sur «la lutte contre le crime organisé et contre la délinquance financière et économique organisée» (n° 2-580)

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – La criminalité organisée occupe le Sénat depuis longtemps déjà, comme le prouvent la création d'une commission d'enquête sur le sujet sous la précédente législature, la constitution d'une commission de suivi qui vient de remettre un premier rapport intermédiaire et l'organisation d'un minidébat sur ce thème la semaine prochaine.

La Direction de la lutte contre la criminalité organisée, qui ressortit à la Direction générale de la police judiciaire, a lancé, en accord avec le collège des procureurs généraux,

samenspraak met het college van procureurs-generaal 4 operationele projecten opgezet: het project Russische maffia, het project criminale motorbendes, het project Aziatische maffia en het project Italiaanse maffia. De Centrale dienst ter bestrijding van de financiële en economische delinquentie, CDGEFID, die bestaat uit 22 onderzoekers en 12 fiscale ambtenaren die nog moeten worden aangeworven, ressorteert eveneens onder deze algemene directie.

Kan de minister verklaren waarom hij niet is ingegaan op de aanbeveling van het jaarverslag georganiseerde misdaad 1999 om ook een project rond de Albanese maffia op te zetten? Recente gebeurtenissen in Antwerpen, waaronder een steekpartij in het Schipperskwartier en een schietpartij in de Dambruggestraat, hebben duidelijk aangetoond dat de Albanese maffia een groot probleem is. Acht de minister het misschien niet prioritair om een totaalbeeld van de activiteiten van deze maffia te krijgen? Wil hij op korte termijn, in samenspraak met het college van procureurs-generaal, een project Albanese maffia opstarten?

Is het juist dat vijf Nederlandstalige inspecteurs van de CDGEFID bezig zijn met het onderzoek naar Lernout & Hauspie? Hoe ziet het taalkader van de dienst eruit? Is de personeelsbezetting van de CDGEFID voldoende om naast een ondersteunende rol ten volle een operationele opdracht waar te nemen?

Is de minister van plan om naast de geplande aanwerving van 12 voorziene fiscale ambtenaren de personeelsformatie van de CDGEFID nog verder uit te breiden? Uit de perikelen omtrent de zoektocht naar 8 miljoen frank voor de bijkomende BTW-inspecteurs, waarvan de *Financeel-Economische Tijd* deze week melding maakte, blijkt immers dat er sprake is van onderbezetting. Bovendien speelt deze dienst een cruciale rol en heeft hij een belangrijk terugverdieneffect? Meer investeringen in mensen en middelen zullen de belastingbetalers dan ook ten goede komen.

Zowel de Directie georganiseerde criminaliteit als de CDGEFID onderzoeken het vermogen van criminale organisaties en individuen. Is de minister van plan maatregelen te treffen om het capaciteitsverlies door dubbel werk te vermijden?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – De heer Van Quickenborne verwees naar het verslag dat eertijds werd opgesteld door de parlementaire onderzoekcommissie inzake de georganiseerde criminaliteit en naar het tussentijdsverslag van de opvolgingscommissie. We zouden ons evenwel verkijken indien we van oordeel waren dat het oprichten van een specifieke cel volstaat. We mogen ook niet de indruk wekken dat daarnaast op het terrein niets gebeurt. Dat stemt niet overeen met de realiteit. Het is niet omdat er geen specifiek operationeel project rond de Albanese maffia is, dat deze problematiek geen aandacht krijgt.

Er worden wel degelijk inspanningen gedaan om de Albanese maffia te bestrijden, meer bepaald op het vlak van de mensenhandel, inzonderheid de prostitutie, van de georganiseerde diefstallen door rondtrekkende dadersgroepen en van het geweld tegen personen, meer specifiek in de portierswereld.

Dat neemt niet weg dat we, gelet op recente gebeurtenissen in Antwerpen, de Albanese maffia misschien meer projectmatig

quatre projets opérationnels concernant la maffia russe, les gangs criminels de motards, la maffia asiatique et la maffia italienne. L'Office central de lutte contre la délinquance financière et économique organisée (OCDEFO), qui est constitué de 22 enquêteurs et de 12 fonctionnaires du fisc à recruter, dépend également de cette même direction générale.

Le ministre peut-il expliquer pourquoi il n'a pas suivi la recommandation formulée dans le rapport annuel sur le crime organisé de 1999 demandant de mettre sur pied d'un projet relatif à la maffia albanaise, qui pose pourtant de gros problèmes, notamment à Anvers ? Le ministre ne juge-t-il pas prioritaire d'obtenir une vue d'ensemble des activités de cette maffia ? A-t-il l'intention de lancer, en accord avec le collège des procureurs généraux, un tel projet ?

Est-il vrai que cinq inspecteurs néerlandophones de l'OCDEFO se consacrent à l'enquête sur Lernout & Hauspie ? Quel est le cadre linguistique de ce service ? Les effectifs sont-ils suffisants pour permettre à l'OCDEFO, non seulement d'assurer un rôle de soutien, mais aussi de remplir une mission opérationnelle ?

Le ministre envisage-t-il d'élargir les cadres de l'OCDEFO en plus du recrutement prévu des douze fonctionnaires fiscaux ? Il semble en effet que les effectifs ne soient pas suffisants, alors que cet office joue un rôle crucial ayant un effet retour important. Lui offrir davantage de personnel et de moyens serait donc tout bénéfice pour le contribuable.

Tant la Direction de la lutte contre la criminalité organisée que l'OCDEFO analysent le patrimoine des individus et des organisations criminelles. Le ministre envisage-t-il de prendre des mesures pour remédier à la perte de capacité qu'entraîne ce double emploi ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – M. Van Quickenborne fait référence au rapport rédigé naguère par la commission d'enquête sur la criminalité organisée et au rapport intermédiaire de la commission de suivi. Il serait faux de croire que la création d'une cellule spécifique suffit. Nous ne devons toutefois pas donner l'impression que rien ne se fait sur le terrain. Ce n'est pas parce que la maffia albanaise ne fait pas l'objet d'un projet opérationnel spécifique que l'on s'en désintéresse.

Des efforts réels sont consentis pour lutter contre la maffia albanaise dans ses divers champs d'action. Peut-être devrions-nous nous y attaquer dans le cadre d'un projet. Ce point fait actuellement l'objet de discussions avec le collège des procureurs généraux. Ce matin encore, nous avons pris ensemble d'importantes nouvelles décisions. Des réseaux seront développés autour de certaines formes manifestes de criminalité organisée. Il sera fait appel à des spécialistes du ministère public, du monde académique et des milieux policiers.

moeten benaderen. Daarover voeren we trouwens gesprekken met het college van procureurs-generaal. Deze ochtend nog hebben we samen belangrijke nieuwe beslissingen genomen. Zo zullen we netwerken uitbouwen rond een aantal uitgesproken vormen van georganiseerde criminaliteit. Hiervoor zullen we een beroep doen op specialisten van het openbaar ministerie, de academische wereld en de politiewereld.

Een projectmatige aanpak van de Albanese maffia vereist echter het inzetten van personeel en zal dus ten koste gaan van een andere taak of een bijkomende financiële inspanning vergen.

In het dossier Lernout & Hauspie heeft zich vandaag een belangrijke wijziging voorgedaan. De belangrijkste personen in dit dossier werden voor ondervraging voorgeleid bij de onderzoekrechter. We wachten de resultaten af.

Vijf van de dertien Nederlandstalige leden van de CDGEFID zijn ter beschikking gesteld van de gerechtelijke eenheid in Ieper. De eenheid in Ieper heeft zelf medewerkers die deze vijf inspecteurs de nodige assistentie en ondersteuning kunnen geven.

De CDGEFID telt dertien Nederlandstaligen en zeven Franstaligen. Het is het echter te vroeg om nu al uitsluitsel te geven over de vraag of die gespecialiseerde eenheid, die strijd levert tegen economische en financiële delinquentie, voldoende bestaat is. De politiehervorming is nog maar juist geïmplementeerd. Zo'n uitbreiding hangt af van diverse factoren. Wat verwacht het centrale niveau van de onderzoeksopdrachten? Hoe zullen de financiële afdelingen in de GDA's verder worden uitgebouwd? Hoe zal de symbiose verlopen tussen de CDGEFID en de Centrale dienst voor de bestrijding van corruptie, die onder één directie zijn samengebracht. Hoe voert de CDGEFID de prioritaire opdrachten uit die het in het kader van het nationaal veiligheidsplan heeft gekregen? Hoe worden de vacatures die er ingevolge de nieuwe mobiliteitsregels zullen komen, ingevuld?

We hebben trouwens afgesproken op het einde van het jaar, na één jaar werking, een evaluatie te maken en op basis van de behoeftestudie die momenteel met het oog op die evaluatie wordt gemaakt, na te gaan of een uitbreiding al dan niet nodig is.

Het begrotingsprobleem van 8 miljoen waarop de heer Van Quickenborne alludeert, heeft niets te maken met het ter beschikking stellen van 12 fiscale ambtenaren, 5 van Douane en Accijnzen, 4 van de BTW en 3 van de Directe Belastingen. Die terbeschikkingstelling is het concrete gevolg van het koninklijk besluit van 22 december 2000, dat eindelijk de wet van 30 maart 1994 uitvoert. Gedurende zes jaar heeft men zich daar dus in passiviteit gehuld, maar die is nu doorbroken. De wet van 20 juli 2000 bepaalt dat in de gebouwen van de CDGEFID een ondersteunende cel ad hoc zal worden geïnstalleerd. Dat kadert in het samenwerkingsakkoord inzake de strijd tegen de carrouselfraude dat de ministers van Justitie en Financiën hebben gesloten. Regeringscommissaris Alain Zenner voert daartoe op het ogenblik de nodige besprekingen. Er is ook een vergadering gepland op 2 mei eerstkomend met Binnenlandse Zaken en Justitie waarop we zullen proberen om het probleem van de 8 miljoen definitief op te lossen.

Le lancement d'un projet relatif à la maffia albanaise exige toutefois l'affectation de personnel et se fera donc au détriment d'autres missions ou au prix d'un effort financier supplémentaire.

Le dossier Lernout & Hauspie a connu aujourd'hui un important rebondissement. Les principaux acteurs de ce dossier ont été entendus par le juge d'instruction. Nous attendons les résultats.

Cinq des treize membres néerlandophones de l'OCDEFO ont été mis à la disposition de l'unité judiciaire d'Ypres.

L'OCDEFO compte treize collaborateurs néerlandophones et sept francophones. Il est encore trop tôt pour dire si ces effectifs sont suffisants. La réforme des polices vient en effet d'être mise en œuvre. Une extension éventuelle des cadres dépend de plusieurs facteurs. Nous avons convenu de procéder à la fin de l'année, après un an de fonctionnement, à une évaluation fondée sur une étude en cours des besoins.

Le problème budgétaire que représentent les 8 millions auxquels M. Van Quickenborne fait allusion est totalement indépendant du détachement de 12 fonctionnaires du fisc, de 5 agents des Douanes et Accises, de 4 fonctionnaires de la TVA et de 3 fonctionnaires des Contributions directes. Ces transferts sont une conséquence concrète de l'arrêté royal du 22 décembre 2000 exécutant enfin la loi du 30 mars 1994. La loi du 20 juillet 2000 prévoit qu'une cellule ad hoc de soutien sera établie dans les bâtiments de l'OCDEFO. Cette mesure fait partie de l'accord de coopération en matière de lutte contre les carrousels frauduleux conclu par les ministres des Finances et de la Justice. Le commissaire du gouvernement Alain Zenner mène actuellement les entretiens nécessaires à la mise en œuvre de cet accord. Une réunion entre les départements de l'Intérieur et de la Justice est, par ailleurs, prévue pour le 2 mai afin de régler définitivement le problème des 8 millions.

L'enquête patrimoniale réalisée par la Direction de la lutte contre la criminalité organisée est une enquête supplétive portant sur des délits pour lesquels l'enquête patrimoniale n'est pas liée au délit de base. Dans le secteur financier, l'enquête patrimoniale est indissociablement liée au délit de base. Chaque enquête relative à une banqueroute frauduleuse et à une dissimulation d'actifs, par exemple, entraîne automatiquement une enquête patrimoniale. On ne peut donc parler d'une perte de capacité mais d'une action complémentaire des directions concernées dans la lutte contre la criminalité organisée.

J'ajouterais que la matière évolue constamment, moins en raison des recommandations de la commission parlementaire de suivi que des options générales du plan fédéral de sécurité et de politique pénitentiaire.

Anders dan binnen de Directie ECOFIN is het patrimoniumonderzoek dat wordt gevoerd door de Directie georganiseerde criminaliteit, een ondersteunend onderzoek voor die types van misdrijven waarbij het patrimoniumonderzoek niet gekoppeld is aan het basismisdrijf. Mensenhandel en verdovende middelen zijn hiervan voorbeelden. Binnen de matrixstructuur van de Algemene Directie Gerechtelijke Politie spitst de Directie DJF zich toe op ondersteuning en operationaliteit inzake basismisdrijven. In de financiële sector is het patrimoniumonderzoek mutatis mutandis onafscheidelijk verbonden met het basismisdrijf. Elk onderzoek naar bedrieglijke bankbreuk en verduistering van activa houdt automatisch een patrimoniumonderzoek. Gelet op het voorafgaande kan hier dus geen sprake zijn van capaciteitsverlies, maar wel van een complementaire werking van de betrokken directies in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit.

Hiermee heb ik op de vijf vragen geantwoord, maar ik geef graag toe dat de materie volop in beweging is. Dat is niet zozeer het gevolg van de recente aanbevelingen van de parlementaire opvolgingscommissie, maar van de algemene opties van het federaal veiligheids- en detentieplan.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord en heb nog twee korte vragen.

Is de personeelsformatie van de CDGEFID – 13 Nederlandstaligen en 7 Franstaligen – ook volledig ingevuld? Zit er op elke plaats een man of een vrouw of zijn er lacunes?

De minister heeft ook verwezen naar de voorleidingen in de zaak Lernout & Hauspie. Klopt het dat de CDGEFID dat onderzoek volledig aan het parket van Ieper zal afstaan? Heeft de minister meer informatie over de mogelijke aanhouding van de mensen die voor verhoor zijn meegenomen?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – De personeelsformatie van de CDGEFID is op één na volledig ingevuld, maar het spreekt voor zich dat we bij de evaluatie op het einde van het jaar zullen moeten nagaan of het huidige personeelsformatie voldoende ruim is.

Op verzoek van het parket van Ieper en van de procureur des Konings heeft de CDGEFID assistentie verleend. Deze zaak bevindt zich immers in een cruciale onderzoeksfase. De CDGEFID zal bijstand en ondersteuning leveren zo lang het nodig is voor het onderzoek.

Wat er met de personen die worden verhoord, gebeurt, beslist de onderzoeksrechter wellicht in de loop van vandaag en zeker ten laatste 24 uur na de voorleiding van de betrokkenen.

Mondelinge vraag van mevrouw Meryem Kaçar aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de repatriëring van asielzoekers, en meer bepaald de gevallen waarbij enkel het gezinshoofd wordt gerepatrieerd» (nr. 2-578)

De voorzitter. – De heer Didier Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV). – Op donderdag 19 april 2001 werd een uitgeprocedeerde asielzoeker uit

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Je voudrais poser deux questions complémentaires.

Les cadres de l'OCDEFO sont-ils tout à fait remplis ? Chaque poste est-il occupé ou y a-t-il des lacunes ?

Est-il vrai que l'OCDEFO cédera l'ensemble de l'enquête Lernout & Hauspie au parquet d'Ypres ? Le ministre dispose-t-il de plus amples informations quant à l'éventuelle arrestation des personnes entendues ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Les cadres de l'OCDEFO sont complets, à l'exception d'un poste. Il va de soi que l'évaluation réalisée à la fin de cette année sera l'occasion de nous demander si les effectifs sont suffisants.

À la demande du parquet d'Ypres et du procureur du Roi, l'OCDEFO a prêté assistance dans le dossier Lernout & Hauspie. Il le fera aussi longtemps que l'enquête l'exigera.

Le sort des personnes entendues sera sans doute décidé par le juge d'instruction, peut-être dans le courant de la journée et au plus tard 24 heures après l'audition des intéressés.

Question orale de Mme Meryem Kaçar au ministre de l'Intérieur sur «le rapatriement de demandeurs d'asile et, en particulier, les cas où seul le chef de famille est rapatrié» (n° 2-578)

M. le président. – M. Didier Reynders, ministre des Finances, répondra au nom de M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur.

Mme Meryem Kaçar (AGALEV). – Le 19 avril, un demandeur d'asile albanais débouté a été arrêté par la police

Albanië om middernacht door de federale politie opgepakt. Voor de man die samen met zijn vrouw en drie minderjarige kinderen in Gent woonde, loopt nog een procedure bij de Raad van State. Hij werd naar Albanië gerepatrieerd, zonder de kans te krijgen zijn vrouw te verwittigen. Hij kwam vrijdag tegen de middag in Albanië aan. Zijn advocaat werd niet op de hoogte gebracht van de repatriëring. Zijn vrouw die hier met de minderjarige kinderen achterblijft, heeft de advocaat op de hoogte gebracht.

De minister heeft in het verleden meegedeeld dat het repatriëringsbeleid aandacht zou hebben voor de gezinssituatie. Gezinnen zouden niet uit elkaar worden gerukt. Voor de gezinnen met schoolgaande kinderen zou tot het einde van het schooljaar gewacht worden om te repatriëren.

Het aangehaalde geval toont aan dat ondanks de belofte van de minister, het in de praktijk toch voorkomt dat enkel het gezinshoofd wordt gerepatrieerd. Kan de minister duidelijk meedelen wat zijn beleid op het vlak van repatriëring is?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën – Ziehier het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken.

Het is reeds de tweede maal in twee dagen dat ik in het Parlement geïnterpelleerd word over een specifiek geval. Ik wijs erop dat dergelijke vragen in principe onontvankelijk zijn.

Volgens de inlichtingen waarover ik beschik en gelet op de antwoordtijd, heb ik de persoon waarover mevrouw Kaçar het heeft, nog niet kunnen identificeren. Op 19 april 2001 heeft er geen dergelijke verwijdering plaatsgevonden.

Wat de verwijderingspraktijken betreft, wijs ik op volgende punten. Het beroep bij de Raad van State schort het bevel om het grondgebied te verlaten niet op. Vreemdelingen die een beroep hebben lopen bij de Raad van State mogen dus met recht worden verwijderd. Na het verstrijken van de termijn om het grondgebied vrijwillig te verlaten of om zich in te schrijven in een programma van vrijwillige terugkeer, vraagt de Dienst Vreemdelingenzaken aan de lokale politie om zich thuis aan te bieden bij de te verwijderen persoon en na te gaan of die inderdaad weg is en zoniet, die aan te houden met het oog op verwijdering. De advocaat ontvangt een kopie van de beslissing en is dus volkomen op de hoogte van een mogelijke verwijdering.

Wanneer het om gezinnen gaat, wordt enkel het gezinshoofd aangehouden en vastgehouden zolang de overheid de aanvraag tot wederopname onderzoekt. Wanneer die aanvraag bekomen wordt, wordt de rest van het gezin verzocht zich op de luchthaven te melden om samen met het gezinshoofd verwijderd te worden. Die procedure moet voorkomen dat minderjarigen in de gesloten centra worden vastgehouden.

Aan de hand van de getuigenissen in de centra over de problemen van gezinsscheiding, heeft mijn collega, minister Vande Lanotte, mij gevraagd om het gehele gezin aan te houden en in een gesloten centrum vast te houden, met het risico dat minderjarigen er verblijven tot wanneer hun wederopname in hun land aanvaard is. Met de goedkeuring van de eerste minister werd dus beslist om opnieuw het hele gezin in de gesloten centra vast te houden.

Ik heb nooit gezegd dat het de bedoeling was het einde van het schooljaar af te wachten. De toegang tot het onderwijs

fédérale. Une procédure concernant cet homme qui habitait à Gand avec sa femme et trois enfants mineurs est toujours pendante devant le Conseil d'État. L'intéressé a été rapatrié en Albanie sans recevoir la possibilité d'avertir sa femme. C'est elle qui a dû en informer son avocat.

Dans le passé, le ministre a indiqué que la politique de rapatriements tiendrait compte de la situation familiale. Les familles ne seraient pas séparées et, pour celles qui comportent des enfants fréquentant l'école, on attendrait la fin de l'année scolaire pour procéder au rapatriement. Le cas que j'évoque montre que, malgré la promesse du ministre, il arrive cependant que seul le chef de famille est rapatrié. Le ministre peut-il m'expliquer clairement sa politique de rapatriement ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je vous lis la réponse du ministre de l'Intérieur.

De telles questions, portant sur des cas précis, sont en principe irrecevables. Par ailleurs, je n'ai encore pu identifier la personne dont parle Mme Kaçar. Aucun éloignement n'a eu lieu le 19 avril 2001.

Le recours devant le Conseil d'État ne suspend pas l'ordre de quitter le territoire. Après expiration du délai pour quitter volontairement le territoire ou pour s'inscrire dans un programme de rapatriement volontaire, l'Office des étrangers demande à la police locale de se rendre chez l'intéressé pour vérifier s'il est bien parti et sinon, de l'arrêter en vue d'un éloignement. L'avocat reçoit une copie de la décision et est donc bel et bien au courant d'un éventuel éloignement.

Lorsqu'il s'agit de familles, seul le chef de famille est arrêté et détenu aussi longtemps que la demande de retour est examinée par les autorités. Lorsque cette demande est satisfaite, la famille est priée de se rendre à l'aéroport afin d'être rapatriée avec le chef de famille. Cette procédure doit permettre d'éviter le placement de mineurs dans des centres fermés.

Sur la base des témoignages sur les problèmes engendrés par la séparation de familles, mon collègue Vande Lanotte m'a demandé d'arrêter la famille tout entière et de la placer en centre fermé, avec le risque que des mineurs y séjournent jusqu'au moment où leur rapatriement est accepté. Il a donc été décidé, avec l'assentiment du premier ministre, de placer à nouveau les familles entières en centre fermé.

Je n'ai jamais dit que nous avions l'intention d'attendre la fin de l'année scolaire. La fréquentation d'un établissement scolaire ne peut servir de prétexte pour différer ou remettre en question une décision d'éloignement. Je n'ai accepté de prolonger cette protection jusqu'à la fin de l'année scolaire que temporairement et uniquement pour les victimes de la guerre au Kosovo.

mag geen voorwendsel zijn om een verwijderingsbeslissing te vertragen of opnieuw in twijfel te trekken. Enkel binnen de context van de tijdelijke bescherming van de oorlogsslachtoffers van Kosovo heb ik aanvaard die bescherming te verlengen tot het einde van het schooljaar.

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV). – Ik heb bewust mijn vraag in het algemeen beleid willen kaderen. Ik stel voor dit beleid dat hier uitvoerig is toegelicht, beter bekend te maken bij degenen die het moeten uitvoeren, namelijk de federale politie. In de praktijk wordt het koninklijk besluit immers niet altijd nageleefd.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – De vraag ging wel over een concreet geval.

De voorzitter. – Het eerste deel van de vraag ging alleszins over een concreet geval. In die zin was de vraag niet ontvankelijk. Maar achter dat concreet geval schuilt wel een algemeen probleem.

Mondelinge vraag van de heer Jean-Marie Dedecker aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over «de overtredingen van de vigerende arbeidswetgeving in de sport» (nr. 2-587)

De voorzitter. – De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen antwoordt namens mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid.

De heer Jean-Marie Dedecker (VLD). – In zijn nieuwjaarsboodschap formuleerde de Koning de hoop dat er in ons land prioriteit zou worden gemaakt van de strijd tegen de mensenhandel.

De commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden van de Senaat heeft een subcommissie mensenhandel opgericht om de wantoestanden dienaangaande te onderzoeken. In de eerste bevindingen van deze commissie werden de misbruiken in de sport aan de kaak gesteld, in het bijzonder de wantoestanden in het voetbal.

In reactie daarop heeft Vlaams minister Landuyt vanuit zijn bevoegdheid voor tewerkstelling een ophefmakende controle laten uitvoeren bij een aantal Vlaamse voetbalclubs. Deze leverden niet minder dan zeven processen-verbaal op tegen evenveel clubs in eerste klasse en bevatten een veelvoud aan misbruiken tegen de vigerende arbeidswetgeving.

Nu spelen er in eerste klasse naast de 11 clubs uit het Vlaamse landsgedeelte ook 5 clubs uit Wallonië. Het zou van overdreven optimisme getuigen te denken dat deze misbruiken zich ook niet in Wallonië en Brussel voordoen en dat ze stoppen aan de taalgrens. Waarom werd er daar nog geen enkele controle uitgevoerd, niettegenstaande de bevindingen van de senaatscommissie? Desgewenst kan ik de Vlaamse minister een aantal clubs aanduiden, zodat hij geen tijd verliest met ook daar een huiszoeking te moeten laten gebeuren.

Wat zal de vice-eerste minister ondernemen, of meent ze dat er een duidelijk verschil is tussen Vlaanderen en Wallonië, zodat er aan de andere kant van de taalgrens geen controles nodig zijn?

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – Minister Onkelinx heeft mij het volgende

Mme Meryem Kaçar (AGALEV). – J'ai délibérément situé ma question dans le cadre de la politique générale. Je propose que cette politique telle qu'elle vient d'être exposée soit mieux communiquée à ceux qui doivent l'exécuter, soit les agents de la police fédérale. Dans la pratique, l'arrêté royal n'est en effet pas toujours respecté.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – La question portait bel et bien sur un cas concret.

M. le président. – La première partie de la question portait sur un cas concret. En ce sens, la question était irrecevable. Mais derrière ce cas se cache bel et bien un problème d'ordre général.

Question orale de M. Jean-Marie Dedecker à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur «les infractions à la législation sur le travail en vigueur dans le sport» (n° 2-587)

M. le président. – M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions, répondra au nom de Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi.

M. Jean-Marie Dedecker (VLD). – Dans son message de Nouvel An, le Roi a formulé l'espoir que notre pays donnerait la priorité à la lutte contre la traite des êtres humains. La commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat a créé une sous-commission Traite des êtres humains afin d'enquêter sur ces situations intolérables. Cette commission a notamment dénoncé les abus dans le monde du sport, et plus particulièrement celui du football.

Le ministre flamand de l'emploi, M. Landuyt, a réagi en faisant procéder à des contrôles dans un certain nombre de clubs flamands. Ils ont débouché sur la rédaction de pas moins de sept procès-verbaux contre autant de clubs de première division et sur la constatation de nombreux abus envers la législation en vigueur.

Il y a aussi cinq clubs wallons en première division et ce serait faire preuve d'un optimisme exagéré que de penser que ces abus s'arrêtent à la frontière linguistique. Pourquoi n'a-t-on pas encore effectué de contrôles auprès de ces clubs ? Si le ministre flamand le désire, je peux lui signaler un certain nombre de clubs, de sorte qu'il ne perdra pas de temps en y faisant également procéder à une perquisition.

La vice-première ministre pense-t-elle que la différence entre la Wallonie et la Flandre est telle qu'aucun contrôle n'est nécessaire de l'autre côté de la frontière linguistique ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – L'année dernière, des infractions à la

antwoord meegegeven.

Vorig jaar werden de vastgestelde inbreuken op de vigerende wetgeving in beide landsgedeelten telkensmale ter kennis gebracht van de bevoegde gerechtelijke overheden. Onder meer werden vaststellingen inzake het niet in het bezit zijn van een vergunning tot tewerkstelling van vreemde werknemers in het tweede semester 2000 bij onder andere een voetbalclub uit tweede nationale in Vlaams Brabant, gemeld aan de bevoegde arbeidsauditeur.

Ingevolge deze vaststellingen heeft op 8 maart 2001 een onderhoud plaatsgevonden tussen de controledienst van de inspectie sociale wetten en de KBVB, ten einde de aandacht te vestigen op de wantoestanden. De KBVB werd aangespoord om meer aandacht te besteden aan het opvragen van de verblijfsvergunning en van de vergunning tot tewerkstelling alvorens een spelersvergunning toe te kennen. Er werd de aandacht op gevestigd dat deze procedure ook bij elke transfer naar een andere club moet worden herhaald.

Het uitvoerend bureau van de KBVB heeft reeds maatregelen aangekondigd met ingang van 1 maart 2001 inzake de erkenning en het gebruik van bemiddelaars of makelaars door de voetbalclubs. De voorstellen van de controledienst inspectie sociale wetten bleken kort nadien ook overgenomen door de diensten van Vlaams minister van Tewerkstelling Landuyt. De administratie van de inspectie sociale wetten voorziet ook in de opvolging van de maatregelen die door de KBVB moeten worden genomen en zal alle wantoestanden onderzoeken en eventuele inbreuken op de vigerende arbeidswetten bij proces-verbaal ter kennis brengen van de gerechtelijke overheid.

De heer Jean-Marie Dedecker (VLD). – De inspectie sociale wetten valt niet onder de bevoegdheid van de KBVB, maar moet worden uitgevoerd door de overheid zelf. Ik stel deze vraag omdat de Waalse overheid hier in gebreke blijft, terwijl Vlaams minister Landuyt al diverse onderzoeken heeft laten verrichten. Wanneer zullen gelijkaardige onderzoeken gebeuren aan Waalse kant?

Mondelinge vraag van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de revalidatiecentra voor longziekten» (nr. 2-583)

De heer Philippe Mahoux (PS). – Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is chronische obstructieve bronchopneumopathie – COPD – de derde doodsoorzaak in de wereld. In ons land zou 10% van de volwassenen aan deze ziekte lijden; dit percentage schommelt naargelang de leeftijd. Op een totaal van 400.000 personen bij wie de ziekte werd vastgesteld, telt men zowat 50.000 patiënten met een ernstige ademhalingsinsufficiëntie. Voor de revalidatie van patiënten die aan ernstige vormen van COPD of van andere longziekten lijden die een ernstige ademhalingsinsufficiëntie met zich brengen, werden onlangs door het verzekeraarscomité geneeskundige verzorging van het RIZIV vier overeenkomsten gesloten en werden vier gespecialiseerde centra – CHU-Liège, Saint-Ode, K.U.Leuven en het U.Z. Gent bij wijze van experiment erkend.

Kan de minister preciseren welke criteria in aanmerking werden genomen voor de erkenning van deze centra? Zullen in de nabije toekomst niet meer revalidatiecentra worden

législation en vigueur ont été constatées dans les deux parties du pays. Elles ont été régulièrement signalées aux autorités judiciaires compétentes. Un auditeur du travail a notamment été informé de la présence, au second semestre de 2000, de travailleurs étrangers sans permis de travail entre autres dans un club de deuxième division nationale du Brabant flamand.

Suite à ces constatations, un entretien a eu lieu, le 8 mars 2001, entre le service de contrôle de l'inspection des lois sociales et l'URBSFA. Celle-ci a été incitée à mieux vérifier si les joueurs disposent d'un permis de travail avant de leur accorder une licence. Cette procédure doit également être suivie lors de chaque transfert.

Le comité exécutif de l'URBSFA a déjà annoncé des mesures en matière de reconnaissance et d'utilisation d'intermédiaires et d'agents par les clubs. Ces mesures sont entrées en vigueur le 1er mars 2001. Les propositions du service de contrôle de l'inspection des lois sociales ont été reprises peu après par les services du ministre flamand de l'Emploi.

L'administration de l'inspection des lois sociales prévoit aussi un suivi des mesures qui doivent être prises par l'URBSFA. Elle examinera toutes les situation délictueuses et les infractions éventuelles à la législation sociale en vigueur. Elle transmettra les procès-verbaux aux autorités judiciaires.

M. Jean-Marie Dedecker (VLD). – L'inspection des lois sociales n'est pas de la compétence de l'URBSFA mais doit être effectuée par les pouvoirs publics. Je pose cette question parce que les autorités wallonnes manquent à leurs devoirs alors que le ministre flamand a déjà fait procéder à diverses enquêtes. Quand mènera-t-on les mêmes enquêtes du côté wallon ?

Question orale de M. Philippe Mahoux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «les centres de rééducation pour les maladies pulmonaires» (n° 2-583)

M. Philippe Mahoux (PS). – Selon l'OMS, la bronchopneumopathie chronique obstructive – BPCO – est la troisième cause actuelle de décès dans le monde. Dans notre pays, on considère que 10% de la population adulte en souffre à des degrés divers, ce pourcentage variant en fonction de l'âge. En fait, sur un total de 400.000 malades diagnostiqués, on compte quelque 50.000 grands insuffisants respiratoires.

Pour ce qui concerne la rééducation de patients sévèrement atteints de BPCO ou d'autres maladies pulmonaires chroniques provoquant une insuffisance respiratoire grave, quatre conventions ont été conclues récemment par le comité de l'assurance soins de santé de l'INAMI et quatre centres spécialisés – CHU Liège, Sainte-Ode, K.U.Leuven et U.Z. Gent – sont reconnus à titre expérimental.

Le ministre peut-il me préciser les critères qui ont été pris en considération pour la reconnaissance de ces centres ? Étant donné que l'asthme et les affections pulmonaires obstructives

erkend waar de behandeling uit hoofde van een overeenkomst wordt terugbetaald? Astma en chronische obstructieve longaandoeningen zijn immers opgenomen in de lijst van chronische ziekten waarvoor vanaf begin van dit jaar een nieuw beleid en extra middelen zijn aangekondigd?

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – Het verzekeringscomité geneeskundige verzorging van het RIZIV heeft met de vier diensten pneumologie die erom hadden verzocht, overeenkomsten gesloten inzake de revalidatie van patiënten met een ernstige chronische ademhalingsziekte, vooral chronische obstructieve bronchopneumopathie. Volgens de Belgische Vereniging voor Pneumologie hebben deze diensten een zekere ervaring op dit terrein. De overeenkomst voorziet trouwens in een aantal kwantitatieve voorwaarden: gedurende het eerste jaar moeten er minstens 50 nieuwe patiënten een revalidatieprogramma volgen en de daarop volgende jaren minstens 100 patiënten. De kwantitatieve voorwaarden en de voorwaarden inzake personeel kunnen alleen door diensten pneumologie met reële ervaring en een voldoende groot aantal patiënten worden vervuld.

Met toepassing van de overeenkomst zullen de vier diensten evenals de weerslag van de revalidatie op het geneesmiddelenverbruik van hun patiënten tot in februari 2003 worden geëvalueerd. Wij hopen dat dit type van overeenkomst van dan af kan worden uitgebreid tot de patiënten van soortgelijke revalidatiecentra. De overeenkomst bepaalt op welke manier de gegevens worden verzameld; de evaluatie zal einde 2002, begin 2003 plaatsvinden.

Nu al kunnen patiënten die lijden aan een ademhalingsinsufficiëntie, naast de geneeskundige verzorging, ook de kinesitherapie, de zuurstoftherapie en de kunstmatige beademing terugbetaald krijgen.

Het is juist dat astma en obstructieve longaandoeningen voorkomen op de lijst van chronische ziekten waarvoor een nieuw verzorgingsbeleid op stapel staat. Voor zover ik weet, heeft de werkgroep van experts en vertegenwoordigers van artsen en therapeuten zijn conclusies nog niet ingediend bij de Wetenschappelijke Raad. Toch lijkt het me onwaarschijnlijk dat de Raad een uitbreiding van bovenvermelde overeenkomst zal voorstellen zolang de conclusies van de evaluatie niet bekend zijn.

chroniques figurent parmi les maladies chroniques pour lesquelles une politique novatrice de soins, dotée de moyens budgétaires supplémentaires, devait être initiée cette année, peut-on s'attendre, dans un proche avenir, à un élargissement du nombre de centres pratiquant une rééducation pouvant être remboursée en vertu d'une convention ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – En ce qui concerne les quatre conventions de rééducation de patients présentant une maladie respiratoire chronique grave, principalement la bronchopneumopathie chronique obstructive, le Comité de l'assurance soins de santé de l'INAMI les a conclues dans un premier temps avec les quatre services de pneumologie qui l'ont demandé et qui, comme en a également témoigné la Société belge de pneumologie consultée au préalable, avaient acquis une expérience certaine en la matière. En guise de garantie de cette expérience, la convention comporte d'ailleurs des conditions quantitatives en matière de patients à rééduquer – un minimum de cinquante nouveaux patients la première année et un minimum de cent patients à rééduquer les années suivantes. Par ailleurs, la convention comporte aussi des conditions quantitatives et de composition en matière de personnel expérimenté qui ne peuvent être rencontrées que par un service de pneumologie ayant une réelle expérience et une patientèle suffisante.

En un premier temps – jusqu'en février 2003 –, la convention prévoit que le fonctionnement de ces quatre services sera évalué, de même que les effets de la rééducation de leurs patients sur leur consommation médicale ultérieure, de sorte qu'à partir de cette date, l'on peut espérer que ce type de convention pourra s'ouvrir dans les meilleures conditions pour les patients, le fonctionnement des établissements et l'instance qui les finance, à d'autres établissements de rééducation semblables. La convention fixe la façon dont les données sont récoltées ; l'évaluation se fera fin 2002, début 2003.

Par ailleurs, actuellement déjà, outre le remboursement de prestations médicales, tous les insuffisants respiratoires peuvent recourir à un remboursement d'une kinésithérapie, d'une oxygénothérapie et/ou d'une ventilation assistée si besoin en est. En outre, les moyens financiers sont prévus afin d'inclure prochainement les frais de médication dans les mécanismes de franchise.

Enfin, il est vrai que l'asthme et les affectations pulmonaires obstructives figurent parmi les maladies chroniques pour lesquelles une politique novatrice de soins est envisagée. À ma connaissance, le groupe de travail institué au sein du Conseil scientifique et constitué d'experts et de représentants de tous les médecins et thérapeutes concernés n'a pas encore déposé ses conclusions auprès de ce Conseil qui me les soumettra ensuite. Cependant, il me semble improbable que le Conseil me propose d'élargir la convention susmentionnée avant que les conclusions de son évaluation que je viens d'évoquer ne soient connues.

Mondelinge vraag van de heer Michel Barbeaux aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over «de aangekondigde beperking van de wervingen vanaf 1 juni om het Copernicus-plan te kunnen uitvoeren» (nr. 2-579)

De heer Michel Barbeaux (PSC). – Vorige week vernam ik in de pers dat het comité B, waarin de regering overleg pleegt met vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van het personeel van de federale verheid, het in zijn vergadering van 18 april jongstleden gehad heeft over een drastische beperking van het aantal indienstnemingen bij de federale overheid met het oog op de financiering van de Copernicushervorming. Zo kan men lezen dat vanaf 1 juni 2001 en tot 2005 de natuurlijke afvloeiing van statutaire ambtenaren nog slechts voor de helft zal worden gecompenseerd en dat afwezig tijdelijk personeel niet meer automatisch en contractuele vervangers zelfs helemaal niet meer zullen worden vervangen. Uiteindelijk zal het personeelsbestand dus verminderen.

De vakbonden trekken hieruit de conclusie dat de herwaardering van het loon van de 400 topmanagers zal worden betaald door de ambtenaren.

In een nota schat de minister van Ambtenarenzaken de kostprijs van de hervorming op zowat 8,1 miljard, wat overeenkomt met 9,7% van de totale loonmassa.

Ik had graag een antwoord gekregen op de drie volgende vragen.

Werden er met betrekking tot de toekomstige indienstneming van personeel gedurende de periode van 2001 tot 2005 al begrotingsmaatregelen genomen?

Zo ja, welke? Zijn dat de maatregelen die ik zojuist heb vermeld?

Wordt de kostprijs van de Copernicushervorming inderdaad op 8,1 of, volgens anderen, op 7,9 miljard geschat?

Zullen deze kosten geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd door maatregelen op het gebied van indienstnemingen?

De heer Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen. – Uw eerste vraag luidt of er al begrotingsmaatregelen zijn genomen met betrekking tot de toekomstige indienstneming van personeel. Het antwoord is neen.

Uw tweede vraag vervalt dus, aangezien ik ontkennend heb geantwoord op uw eerste vraag.

Ten derde vraagt u of de kostprijs van de Copernicushervorming wel degelijk op 8,1 of op 7,9 miljard wordt geschat en of die kostprijs volledig zal worden gecompenseerd door maatregelen inzake indienstnemingen.

Ik wil ik erop wijzen dat de Copernicushervorming heel meer behelst dan het loon van de 400 managers. Zij omvat ook de herziening van de schalen en loopbanen van de niveaus 4, 3, 2, 2+ en 1. Ik heb een raming ingediend. De cijfers die u hebt geciteerd, zijn niet juist. Mijn raming is anders. Ik zal hier geen cijfers noemen, omdat het slechts om een raming gaat en omdat ik onderhandelingen met de vakbonden ben begonnen.

Question orale de M. Michel Barbeaux au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur «l'annonce de recrutements limités à partir du 1er juin afin de permettre le financement de l'opération Copernic» (n° 2-579)

M. Michel Barbeaux (PSC). – La presse de la semaine passée nous apprend que, lors de la réunion du Comité B, qui rassemble les représentants du gouvernement et ceux des organisations représentatives du personnel de la fonction publique fédérale, organisée le 18 avril dernier, il a été fait état d'une limitation draconienne du recrutement au sein des services publics fédéraux pour financer la réforme Copernic. On peut lire ainsi qu'à partir du 1er juin 2001 et jusqu'en 2005, le départ des agents statutaires ne serait plus compensé que pour moitié, le personnel temporaire absent ne serait plus automatiquement remplacé, les contractuels de remplacement ne seraient eux-mêmes plus remplacés. *In fine*, l'effectif du personnel serait donc diminué.

Ces mesures, si elles sont confirmées, font dire actuellement aux syndicats que ce sont les fonctionnaires qui paieront la revalorisation du salaire des 400 futurs top managers.

En outre, une note fait état d'une évaluation, par le ministre de la Fonction publique, du coût de sa réforme. Celle-ci est estimée à 8,1 milliards, soit 9,7% de la masse salariale totale. J'aimerais donc, monsieur le ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'Administration, que vous puissiez répondre aux trois questions suivantes.

Des mesures ont-elles effectivement déjà été prises relativement au recrutement futur du personnel de 2001 à 2005, dans le cadre des discussions budgétaires ?

Dans l'affirmative, quelles sont ces mesures ? Sont-elles celles que je viens d'évoquer ?

Le coût de la réforme Copernic est-il bien estimé à 8,1 milliards ou, selon d'autres estimations, à 7,9 milliards, ce qui est très proche ?

Ce coût sera-t-il totalement ou partiellement compensé par des mesures en matière de recrutement ?

M. Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration. – Vous me demandez, dans votre première question, si des mesures ont déjà été prises relativement au recrutement futur de personnel dans le cadre des discussions budgétaires. La réponse est non.

Votre deuxième question est sans objet puisque j'ai répondu négativement à votre première question.

Dans votre troisième question, vous demandez si le coût de la réforme Copernic a bien été estimé à 8,1 milliards ou à 7,9 milliards et si ce coût sera entièrement compensé par des mesures en matière de recrutement.

Je vous signale d'abord que la réforme Copernic est bien plus large que la rémunération des 400 managers. Elle englobe également une révision des barèmes et des carrières des niveaux 4, 3, 2, 2+ et 1. J'ai déposé une estimation. Les chiffres que vous citez ne sont pas exacts. Mon estimation est différente. Je n'avancerai pas de chiffres ici puisqu'il ne s'agit que d'une estimation et que je viens d'entamer les négociations avec les syndicats. Je communiquerai le résultat

Ik zal het resultaat van mijn raming op het einde van het jaar mededelen, wanneer de onderhandelingen met de vakbonden zijn afgelopen. Voor mezelf en voor de leden van het kernkabinet heb ik een rekenoefening gemaakt om te kunnen zeggen in welke situatie wij ons zullen bevinden.

Op de vraag of de kostprijs van de hervorming volledig zal worden gecompenseerd door maatregelen op het gebied van indienstnemingen is het antwoord neen. Ik denk dat mijn antwoord zeer duidelijk was.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Ik heb de minister gevraagd of die maatregelen geheel of gedeeltelijk zullen worden gecompenseerd door de blokkering van indienstnemingen. Ik veronderstel dat zijn negatief antwoord betrekking heeft op het woord "geheel". Ik zou ook graag weten of de maatregelen gedeeltelijk zullen worden gecompenseerd de indienstnemingen te blokkeren.*

Tijdens een vergadering van het comité B, waaraan de minister niet heeft deelgenomen, zou een kabinetschef hebben verklaard dat hij op dit ogenblik niet kon antwoorden, maar een andere kabinetschef zou hebben geantwoord dat men inderdaad naar een zekere blokkering van de indienstnemingen gaat.

De heer Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen. – *U beschikt over verkeerde informatie. Op de vergadering waarover u het heeft, was er slechts één kabinetschef aanwezig en ook een adviseur van een ander kabinet.*

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Dat komt op hetzelfde neer.*

De heer Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen. – *Dat is niet hetzelfde.*

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Zij vertegenwoordigen elk hun minister.*

De heer Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen. – *Ik heb vorige week al gezegd, en gisteren heb ik herhaald, dat er budgettaire beperkingen zijn en dat ik die aanvaard.*

Als u mij vraagt of de kosten gedeeltelijk zullen worden gecompenseerd door maatregelen, dan antwoord ik daarop bevestigend. Ik heb immers aanvaard dat er budgettaire beperkingen zijn. De inspanning zal over verschillende jaren worden gespreid.

In die zin heb ik gisteren met de vakbonden gepraat en mijn kabinetschef heeft vorige week in dezelfde zin geantwoord.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *U sluit dus geen maatregelen uit om de indienstnemingen te blokkeren.*

De heer Luc Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen. – *Ik heb gezegd dat er maatregelen nodig zullen zijn, maar ik heb nog niets gezegd over de aard ervan. Ik heb het niet gehad over lineaire maatregelen. Men zou ook alle departementen voor hun verantwoordelijkheid kunnen plaatsen. Wij zullen in de loop van de volgende weken zien*

de mon estimation à la fin de l'année, lorsque les négociations avec les syndicats seront terminées. Je me suis jusqu'ici livré à un petit exercice pour moi-même et les membres du cabinet restreint, afin d'indiquer dans quel environnement on se trouvera.

Quant à savoir si le coût de la réforme sera entièrement compensé par les mesures en matière de recrutement, la réponse est non. Je pense que ma réponse a été très claire.

M. Michel Barbeaux (PSC). – J'ai demandé à M. le ministre si ces mesures seraient entièrement ou partiellement compensées par des blocages de recrutement. Je suppose que sa réponse négative s'applique au mot « entièrement ». J'aimerais qu'il me dise aussi si les mesures seront compensées partiellement par des blocages de recrutement.

Lors d'une réunion au sein du comité B, à laquelle M. le ministre n'assistait pas, un chef de cabinet aurait déclaré qu'il ne pouvait répondre pour l'instant, mais un autre chef de cabinet aurait répondu que l'on se dirigeait effectivement vers un certain blocage des recrutements.

M. Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration. – L'information dont vous disposez est erronée. Lors de la réunion à laquelle vous faites allusion, un seul chef de cabinet était présent, ainsi qu'un conseiller d'un autre cabinet.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – Cela revient au même.

M. Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration. – Ce n'est pas la même chose.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – Ils représentent chacun leur ministre.

M. Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration. – J'ai déjà dit la semaine dernière, et j'ai répété hier, qu'une certaine contrainte subsistait sur le plan budgétaire et que je l'avais acceptée.

Lorsque vous me demandez si ce coût sera partiellement compensé par des mesures, je réponds par l'affirmative, puisque j'ai accepté une certaine contrainte budgétaire qui sera répartie sur plusieurs années.

C'est dans ce sens que j'ai parlé hier aux syndicats et que mon chef de cabinet a répondu voici une semaine.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – Vous n'excluez donc pas des mesures en matière de blocage de recrutement.

M. Luc Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration. – J'ai dit que des mesures devraient être prises, mais je n'ai encore rien dit à propos de leur nature. Je n'ai pas parlé de mesures linéaires. On pourrait également mettre tous les départements devant leurs propres responsabilités. Nous verrons ce qu'il en sera dans les prochaines semaines.

hoe ver we staan.

U overdrijft wanneer u zegt dat de blokkering van indienstnemingen moet dienen om de managers te betalen. Het is gevaarlijk een complex dossier simplificeren. Zo ontstaan leugens.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Zo kan ook een deel van de waarheid aan het licht komen.*

Wetsontwerp tot wijziging van titel III van het tweede deel van boek III van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de structuren van de balie (Stuk 2-619)

Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis ten gevolge van de nieuwe structuren van de balie (Stuk 2-620) (Evocatieprocedure)

Algemene besprekking

De voorzitter. – Ik stel voor deze wetsontwerpen samen te bespreken. (*Instemming*)

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC), rapporteur. – *Ik breng verslag uit over het wetsontwerp tot wijziging van Titel III van het tweede deel van boek III van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de structuren van de Balie.*

Dit ontwerp komt van de Kamer en is gebaseerd op zes wetsvoorstellen, waaronder in het bijzonder dat van de heer Erdman, en beoogt de Orde van Advocaten aan te passen aan de feitelijke toestand. Zoals u weet, is de Nationale Orde van Advocaten eigenlijk al dood en hebben twee conferenties, een Franstalige en een Nederlandstalige, de bevoegdheden van de Nationale Orde overgenomen. Dit ontwerp zorgt voor een evenwicht en is een compromis tussen alle fracties van de Kamer die eraan hebben meegeworkt.

Het eerste punt in het ontwerp is de wettelijke erkenning van de twee Orden van Advocaten, een Franstalige en een Nederlandstalige Orde. Deze organen bestaan reeds in de vorm van conferenties.

Voorts is er de oprichting van een Federale Raad van de Balies die instaat voor het overleg tussen beide Orden.

Het ontwerp voorziet ook in de oprichting van een scheidsrecht, onverminderd de bevoegdheid van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, voor het geval dat een vordering tot nietigverklaring van de reglementen van de respectieve Orden van Advocaten wordt ingesteld.

De Senaat heeft de essentiële punten van het ontwerp aandachtig onderzocht. Hij heeft het ontwerp van de Kamer niet zonder meer goedgekeurd, maar heeft zelf twee hoorzittingen georganiseerd. Na die hoorzittingen waren wij ervan overtuigd dat de tekst een sereen evenwicht waarborgt

Vous exagérez quand vous dites que le recrutement financera les managers. Il est dangereux de trop simplifier un dossier compliqué. C'est ainsi que commence le mensonge.

M. Michel Barbeaux (PSC). – *Il n'empêche que cela peut laisser apparaître une partie de la vérité.*

Projet de loi modifiant le titre III de la deuxième partie, livre III, du Code judiciaire en ce qui concerne les structures du barreau (Doc. 2-619)

Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante afin de tenir compte des nouvelles structures du barreau (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation)

Discussion générale

M. le président. – Je vous propose de joindre la discussion de ces projets de loi. (*Assentiment*)

Mme Clotilde Nyssens (PSC), rapporteuse. – J'ai l'honneur de présenter le rapport relatif au projet de loi modifiant le titre III, deuxième partie, livre III du Code judiciaire concernant les structures du Barreau.

Ce projet, émanant de la Chambre, est fondé sur six propositions de loi – en particulier celle de M. Erdman – et vise à adapter l'Ordre des avocats aux réalités de fait existantes. En effet, comme vous le savez, l'Ordre national des avocats est déjà mort et deux conférences, l'une francophone et l'autre néerlandophone, ont pris le relais en reprenant les compétences de l'Ordre national des avocats.

Il s'agit d'un projet sensible qui correspond à un équilibre et à un compromis entre tous les groupes politiques de la Chambre qui y ont travaillé.

Le projet comporte, tout d'abord, la reconnaissance légale de deux conférences, de deux Ordres des avocats, un Ordre francophone et un Ordre néerlandophone. Ces organes existent déjà à l'heure actuelle sous forme de conférences.

Ensuite, la création d'un Conseil fédéral des barreaux en vue de la concertation entre ces deux Ordres est prévue.

En outre, le projet comporte la création d'un Collège arbitral sans préjudice de la compétence du Procureur général près la Cour de cassation au cas où il y aurait des recours en annulation contre les règlements pris par les Ordres respectifs des avocats.

Enfin, ces points essentiels du projet ont été examinés avec attention par le Sénat qui ne s'est pas contenté d'avaliser le projet de la Chambre puisqu'il a procédé à deux auditions.

tussen de Nederlandstalige en de Franstalige Orde van Advocaten. Meester Glansdorff voor de conferentie van Franstalige en Duitstalige balies en Meester Boliau voor de conferentie van de Nederlandstalige balies hebben ons gezegd dat het ontwerp volgens hen gevoelig ligt.

De discussies in de Senaat betroffen vooral de kwalificatie van het ontwerp. Aangezien sommige bepalingen onder artikel 77 en niet onder artikel 78 van de Grondwet vallen, werd het probleem aan de overlegcommissie voorgelegd en werden sommige artikelen geherkwalificeerd.

De Kamer had beslist voor de benaming van de nieuwe baliestructuren de term "conferentie "te behouden, maar nadat de respectieve orden daarover waren geraadpleegd, heeft de Senaat beslist de amendementen van de heer Vandenbergh te aanvaarden en de Conferenties voortaan de Orde van de Franstalige balies en de Orde van de Vlaamse balies te noemen.

Voorts richt het ontwerp twee organen op: de Federale Raad van de balies, een overlegorgaan met een uitsluitend raadgevende bevoegdheid, en het scheidsgerecht. Over de opdracht van de Federale Raad werd langdurig gediscussieerd. Sommigen waren voorstander van een meer uitgebreide opdracht en van beslissingsbevoegdheid, anderen vonden dat het ontwerp de Federale Raad met te veel taken belastte.

Ook over het scheidsgerecht werd uitvoerig gediscussieerd; bij dit gerecht kunnen vorderingen tot nietigverklaring tegen de reglementen van de verschillende Orden worden ingesteld. Ook bij de discussie over het grondwettelijk karakter van dit gerecht kwam het verschil in gevoeligheid tussen Noord en Zuid tot uitdrukking.

Er werd lang gediscussieerd over de invloed van het ontwerp op de deontologie of beter op de toekomstige deontologieën van de advocaten. We stevenen immers onvermijdelijk af op divergente deontologieën. In ieder arrondissement en bij iedere balie liggen de gevoeligheden immers anders.

Ook de vertegenwoordiging van de balies op internationaal en op Europees niveau kwam ter sprake. We hadden het ook over de tucht, meer bepaald op het vlak van deontologie, concurrentie, reclame en de honoraria van advocaten, dit alles in het licht van eventueel groeiende divergenties tussen de verschillende Orden.

De Senaat heeft het ontwerp geamendeerd, maar niet op fundamentele punten, zodat het in de Kamer bereikte evenwicht tussen Noord en Zuid niet werd verstoord.

Het belangrijkste amendement betrof de benaming. Een tweede belangrijk amendement betrof het lidmaatschap van de stagiairs. Voortaan zullen alle stagiairs lid zijn van de orde en niet alleen de advocaten ingeschreven op de tableaus en de stagiairs met twee of drie jaar ervaring. Voor het overige werden enkel technische en vormamendementen aangenomen.

Dit neemt niet weg dat de commissie het ontwerp grondig heeft onderzocht. Het ontwerp werd overigens samengevoegd met het wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame

Ces auditions nous ont confortés dans notre idée que ce texte constituait un équilibre serein entre les Ordres des avocats néerlandophones et francophones. En effet, Me Glansdorff, venu pour la conférence des barreaux francophones et germanophones et Me Boliau, venu pour la conférence des barreaux néerlandophones, nous ont fait part du caractère sensible, à leurs yeux, du projet.

En bref, les discussions du Sénat ont porté sur la qualification du projet. En effet, certaines dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution, et non de l'article 78, la commission de concertation a donc été saisie de cette problématique et des articles ont été requalifiés.

En ce qui concerne l'appellation des nouvelles structures du barreau, à la Chambre, il avait été décidé de garder le terme « Conférence », tant pour la Conférence néerlandophone que pour la Conférence francophone et germanophone et, par le biais d'amendements de M. Vandenbergh, sur lesquels les Ordres respectifs ont été consultés, le Sénat a décidé de modifier l'intitulé de ces Conférences et de les appeler respectivement « Ordre des barreaux francophones » et « Ordre des barreaux flamands ».

L'ampleur des missions des deux organes créés par le projet, à savoir le Conseil fédéral des barreaux, qui a une mission de concertation et une compétence uniquement consultative, et le Collège arbitral. Cette mission du Conseil fédéral a été longuement discutée, certains souhaitant des missions plus larges tendant vers des compétences de décision, d'autres désirant des missions plus restreintes, trouvant que le projet accordait trop de missions à ce Conseil fédéral des barreaux.

De même, de nombreuses discussions ont porté sur le Collège arbitral : celui-ci peut être saisi par voie de recours d'annulation des règlements des différents Ordres. On a discuté sur le caractère constitutionnel de ce Collège et là aussi, les différences de sensibilités entre le nord et le sud se sont exprimées.

On a longuement discuté de l'implication du projet sur la déontologie ou plus exactement, les déontologies futures des avocats, étant donné que l'on s'oriente fatallement vers un plus grand nombre de déontologies différentes, voire divergentes. Tel est déjà le cas bien entendu, puisque dans chaque arrondissement, dans chaque barreau, les sensibilités sont différentes.

On a parlé aussi de la représentation des barreaux au niveau international et européen et de la manière dont ces différents Ordres allaient désormais être représentés. On a aussi évoqué la discipline, plus particulièrement en matière de déontologie, de concurrence, de publicité, des honoraires des avocats, tout cela dans une optique éventuelle de divergences sans cesse croissantes entre les différents Ordres.

Voilà, en gros, les points qui ont fait partie de la discussion. Le Sénat a amendé le projet mais pas fondamentalement ; par conséquent, l'équilibre entre le nord et le sud obtenu à la Chambre n'a pas été modifié au Sénat. Quelques amendements d'ordre technique ont été retenus. L'amendement principal concerne l'appellation. Quant au fond, un deuxième amendement prévoit que font désormais partie de l'Ordre des avocats, non seulement les avocats inscrits au tableau et les stagiaires ayant au minimum deux ou trois ans de barreau, mais aussi tous les stagiaires. C'est

voorlopige hechtenis ten gevolge van de nieuwe structuren van de Balie. Het gaat slechts om een wetswijziging die rekening houdt met het nieuwe wetsontwerp betreffende de Orde van Advocaten.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – De aanpak van de problemen bij de advocatuur door het Parlement heeft lang geduurde, ongetwijfeld onder invloed van de cultuur die aan de balies heerst. Langzaamheid past grote zaken. Mijn vaststelling moet dus niet als kritiek worden geïnterpreteerd. De Kamer heeft zeer veel tijd nodig gehad om een oplossing te vinden voor een probleem dat in een impasse was geraakt en waarbij zelfs tegen elkaar procedures werden gevoerd.

Dit ontwerp is belangrijk. De Nationale Orde van Advocaten, die nog geen definitief profiel had aangenomen, wordt gewijzigd, in zekere mate gedefederaliseerd – een koepel wordt behouden – en er worden nieuwe structuren aangeboden voor de werkzaamheden van de Vereniging van Vlaamse balies en de Conférence des barreaux francophones et germanophones. De naam van deze verenigingen wordt, op voorstel van de balies, gewijzigd.

Het ontwerp omvat drie pijlers: een wettelijke erkenning van de beide Ordes, de oprichting van een Federale Raad van de balies met het oog op het overleg tussen beide instellingen en de mogelijkheid om betwistingen over materies die de balies aanbelangen, voor te leggen aan een scheidsrechterlijk college, onverminderd de bevoegdheid van de Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

De commissie voor de Justitie van de Senaat heeft het ontwerp op belangrijke punten aangepast. Het is positief dat we de vertegenwoordigers van de instellingen opnieuw hebben kunnen horen, teneinde hun visie te kennen en daarover met hen een discussie te voeren. Die discussie had onder meer betrekking voor de belangrijkste inhoudelijke bezwaren die de CVP naar voren had gebracht, met name de tweehoofdige procedure om bepaalde problemen op te lossen: enerzijds de mogelijkheid om betwistingen aan het scheidsrecht voor te leggen en anderzijds de mogelijkheid om bij de Procureur-generaal vorderingen tot nietigverklaring in te stellen voor reglementen die onregelmatig zijn aangenomen of in strijd zijn met de wet. Ons tweede bezwaar betrof de institutionalisering van het scheidsrecht. Wij vonden een geval-per-geval-optreden van dit scheidsrecht wenselijk, namelijk dat dit enkel zou optreden indien na het verplicht overleg in de schoot van de Federale Raad van de balies het advies van deze Federale Raad niet wordt aanvaard door één van beide instellingen. Dergelijke regeling zou de vorderingen tot nietigverklaringen beperkt hebben tot hoogst uitzonderlijke gevallen. Tenslotte vonden we dat de unanimitet van de stemmen in elke taalgroep van de Federale Raad van de balies wenselijker in plaats van de huidige drievijfde meerderheid van stemmen, hetgeen de autonomie

d'ailleurs peut-être à l'initiative de stagiaires de la commission que notre attention a été focalisée sur ce point. Pour le reste, il s'agit d'amendements techniques et de forme.

Il n'empêche que la commission a examiné ce projet en profondeur. Celui-ci est en quelque sorte jumelé à un projet de loi modifiant le code judiciaire, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante afin de tenir compte des nouvelles structures du barreau. Il ne s'agit que d'une adaptation de loi étant donné l'adoption du nouveau projet de loi concernant l'Ordre des avocats.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Le Parlement a pris son temps en cette matière, sans doute sous l'influence de la culture régnant au sein des barreaux, mais il est vrai que la lenteur sied aux grandes affaires. Ma constatation n'est donc pas une critique. Il a fallu beaucoup de temps à la Chambre pour trouver une solution à un problème qui avait abouti dans une impasse.*

Ce projet est important. L'Ordre national des Avocats, qui n'avait pas encore acquis un profil définitif, est modifié. Il est défédéralisé dans une certaine mesure et de nouvelles structures sont proposées pour les activités du Vereniging van Vlaamse balies et de la Conférence des barreaux francophones et germanophone. À la demande des barreaux, le nom de ces associations a été modifié.

Le projet compte trois piliers : une reconnaissance légale des deux Ordres, la création d'un Conseil fédéral des barreaux en vue d'assurer une concertation entre les deux institutions, et la possibilité de soumettre les contestations à un collège juridictionnel, sans préjudice de la compétence du Procureur général près de la Cour de Cassation.

La Commission de la Justice du Sénat a adapté le projet sur des points importants. Nous avons pu entendre les représentants des institutions et discuter avec eux. Cette discussion était notamment significative pour les principales objections de fond formulées par le CVP, comme la procédure bicéphale pour résoudre certains problèmes : d'une part, la possibilité de soumettre les contestations au tribunal arbitral et, d'autre part, celle de déposer une requête en annulation devant le procureur général pour des règlements adoptés de manière irrégulière ou contraires à la loi. Quant au tribunal arbitral, une intervention au cas par cas nous paraissait souhaitable. Il ne devrait intervenir que si l'avis donné par le Conseil fédéral des barreaux, après concertation en son sein, n'était pas accepté par une des deux institutions. Un tel règlement aurait limité la requête en annulation aux cas tout à fait exceptionnels. Enfin, nous considérions que le vote à l'unanimité dans chaque groupe linguistique du Conseil fédéral des barreaux était préférable à l'actuelle majorité des trois cinquièmes.

Nos amendements n'ont toutefois pas été adoptés. Je renvoie au rapport qui expose notre point de vue. Les motifs pouvant fonder un recours sont formulés d'une manière beaucoup trop large, d'où menace d'érosion de fait des deux ordres indépendants. Nous pensons aussi que le projet est trop élastique, d'autant plus que l'imagination et la créativité des avocats ne connaissent pas de limite. Si on combine élasticité et imagination sans frein, le domaine d'application devient

van de instellingen zou hebben versterkt.

De amendementen die we hebben ingediend op deze punten, zijn evenwel niet aangenomen. Ik verwijst naar het verslag waarin ons standpunt wordt uiteengezet, namelijk dat de redenen waarop een mogelijk verhaal zou kunnen steunen, veel te ruim worden geformuleerd in verband met de gronden van nietigverklaring. Indien zeer ruime vormen van verhaal bestaan, is er een bedreiging van feitelijke uitholling van de twee afzonderlijke ordes die nu worden opgericht.

Wij vinden de elasticiteit van het ontwerp te groot, te meer daar de verbeelding en de creativiteit van de advocatuur geen grenzen kent. Als de elasticiteit en de grenzeloze verbeelding met elkaar worden gecombineerd, wordt het toepassingsgebied wel heel erg ruim. Spijtig genoeg hebben wij onze collega's commissieleden niet van onze argumenten kunnen overtuigen.

Zoals de voorzitter reeds heeft beklemtoond, kon er wel overeenstemming worden bereikt over de naamgeving van beide instellingen. De benamingen "*Orde van de Vlaamse Balies*" en "*Ordre des Barreaux francophones et germanophones*" liggen beter in de mond en werden dan ook aangenomen.

Ook ons amendement tot wijziging van artikel 431 van het Gerechtelijk Wetboek werd aangenomen. Ingevolge deze wijziging wordt het onderscheid tussen advocaten die reeds twee jaar op de lijst van de stagiairs zijn ingeschreven en zij die dat niet zijn, opgeheven. Dat is een belangrijke verbetering.

De orde van advocaten bestaat voortaan uit alle advocaten die op de "Tableaus" of op de lijst van stagiairs zijn ingeschreven, ongeacht de anciënniteit van deze laatsten. Zodoende blijkt de belangstelling van de Senaat voor de jeugdigste burgers, in casu de jongste advocaten en daarmee komen we tegemoet aan de wensen van onze zeer aandachtige collega Van Quickenborne.

Het ene tegen het andere afgewogen en vanuit onze natuurlijke positieve ingesteldheid zal onze fractie dit ontwerp goedkeuren.

Mevrouw Martine Taelman (VLD). – Het verslag van mevrouw Nyssens heeft de discussie in de commissie klaar en duidelijk weergegeven.

Als confederale staat leeft België steeds op als er communautaire tegenstellingen opduiken, en die zijn legio. Ook in het dossier van de splitsing van de Nationale Orde van Advocaten stonden de leeuw en de haan weer klaar voor de aanval.

Een en ander is gebleken uit de mediahetze van vorige zomer, maar ook uit de hoorzittingen die door de Senaatscommissie voor de Justitie werden georganiseerd met de heer Glansdorff, voorzitter van de "*Conférence des barreaux francophones et germanophone*" en anderzijds met mevrouw Boliau, voorzitster van de Vereniging van Vlaamse Balies.

Uit hun toespraken is gebleken dat de Vlamingen meer gewonnen waren voor twee volledig autonome ordes, en dus voor een externe autonomie, terwijl de Franstaligen een overkoepelende structuur met beslissingsbevoegdheid verkozen, en dus een beperktere autonomie. Dit laatste klonk

vraiment très étendu.

Nous avons pu aboutir à un accord sur la dénomination des deux institutions. L'amendement modifiant l'article 431 du Code judiciaire fut également adopté. Suite à cette modification, la distinction entre les avocats inscrits sur la liste des stagiaires depuis deux ans et ceux qui ne le sont pas est supprimée.

Tout bien pesé et étant donné notre bienveillance habituelle, notre groupe votera ce projet.

Mme Martine Taelman (VLD). – *Le rapport de Mme Nyssens traduit fidèlement les discussions qui ont eu lieu en commission.*

On parle de confédéralisme chaque fois qu'il y a des dissensions communautaires et celles-ci sont légion. Ce fut également le cas en ce qui concerne la scission de l'Ordre national des avocats. Les campagnes de presse de l'été dernier et les auditions en commission de la Justice du Sénat ont montré que les Flamands étaient plus favorables à l'existence de deux ordres dotés d'une véritable autonomie tandis que les francophones voulaient voir subsister une structure faîtière ayant une compétence de décision et donc, une autonomie plus limitée. Ceci peut sembler étonnant vu la thèse qu'avaient défendue les francophones lors de la scission de l'Ordre à Bruxelles en 1982.

L'Ordre national, créé en 1967, avait pour objectif d'unifier les règles des différents barreaux, comme le prévoit d'ailleurs l'article 494 du Code judiciaire. Il veille en outre aux principes de dignité, de probité et de délicatesse visés à

vreemd als men weet welke stelling de Franstaligen hebben verdedigd bij de splitsing van de Orde te Brussel in 1982.

De Nationale Orde werd opgericht in 1967 en had tot doel de verschillende plaatselijke reglementen van de verschillende balies een te maken zoals overigens bepaald wordt in artikel 494 van het Gerechtelijk Wetboek. Daarbij wordt dan gewaakt over de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep ten grondslag liggen, zoals bepaald in artikel 456 van het Gerechtelijk Wetboek.

De vraag of de Nationale Orde daarin geslaagd is, is mijns inziens retorisch aangezien het verschil in visie van determinerend belang is geweest voor de gebeurtenissen die zich in de Nationale Orde sedert 1997 hebben voorgedaan.

Ik ben het tot slot eens met zowel mevrouw Nyssens als de heer Vandenbergh die verklaarden dat dit wetsontwerp steunt op drie pijlers. Er wordt enerzijds voorzien in een wettelijke erkenning van wat vroeger de Vereniging van Vlaamse Balies was en na amendingering in de Senaatscommissie De Orde wordt genoemd en anderzijds de *Conférence des Barreaux francophones et germanophones*.

Er wordt een Federale Raad van de Balies opgericht met het oog op het overleg tussen beide instellingen. Betwistingen over materies die beide instellingen aanbelangen, zullen kunnen worden voorgelegd aan een scheidsrechterlijk college, onverminderd de bevoegdheid van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

Ondanks de al dan niet terechte gevoeligheden langs beide zijden van de taalgrens, is er een tekst op tafel gekomen die door alle partijen wordt beschouwd als werkbaar en als een verbetering ten opzichte van het huidige systeem.

Zelfs de Vereniging voor Vlaamse Balies, die eerst extreem gekant was tegen het voorliggende ontwerp, zag na verloop van tijd in dat het wel werkbaar moet zijn. Mevrouw Boliau heeft tijdens de hoorzitting letterlijk verklaard dat de Vlaamse advocaten bereid zijn het met voorliggende tekst te proberen, evenwel met het uitdrukkelijke verzoek de structuren op geen enkele wijze nog te verzwaren. Ik denk dat alle partijen het hier nu mee eens zijn. Ze zullen alleszins gelukkig zijn met de naamswijziging die de Senaat voorstelt.

De toekomst zal moeten uitwijzen of de voorliggende structuur de meest geschikte is. De VLD-fractie is er wel van overtuigd dat ze werkzaam is. Alles hangt echter af van de personen die er moeten mee werken. De bal ligt nu terug in het kamp van de dames en heren advocaten langs beide zijden van de taalgrens.

De moderne rechtsstaat is volop in beweging. We hebben te maken met een moderne justitie en een eengemaakte federale politie. Deze tekst biedt nu ook de mogelijkheid om het beroep van advocaat langs beide zijden van de taalgrens op een dynamische wijze te laten evolueren.

Natuurlijk zullen ook nu bepaalde personen uit deze beroepsgroep zoeken naar manieren om de werking van de twee ordes in hoge mate te belemmeren teneinde zo hun gelijk aan te tonen. Daarmee bewijzen ze dit land echter geen dienst. De keuze is aan hen. De VLD-fractie heeft haar keuze gemaakt, de strijd gestaakt en het compromis aanvaard. Met een gezamenlijke inzet komen we weer een stap dichter bij de

l'article 456 dudit Code.

La question de savoir s'il y est parvenu me semble rhétorique, étant donné que les différences de points de vue ont été déterminantes dans les événements qui ont marqué l'Ordre national depuis 1997.

Enfin, je rejoins Mme Nyssens et M. Vandenberghe lorsqu'ils estiment que ce projet se fonde sur trois piliers : d'une part, la reconnaissance légale de l'ancienne « Vereniging van Vlaamse balies », rebaptisée « Orde » après l'adoption d'un amendement en commission du Sénat et d'autre part, de la Conférence des Barreaux francophones et germanophone. Ce projet prévoit en outre un Conseil fédéral des barreaux, en vue de la concertation entre les deux organismes. Des litiges portant sur des matières les concernant l'un comme l'autre pourront être soumis à un collège arbitral, sans préjudice de la compétence du procureur général près la Cour de cassation.

Les différentes sensibilités n'ont pas empêché les parties de parvenir à un texte considéré comme une amélioration par rapport au système actuel.

L'avenir nous apprendra si la structure proposée est la plus adaptée. Mon parti estime qu'il en est ainsi. La balle est à présent dans le camp des avocats de part et d'autre de la frontière linguistique.

L'État de droit moderne est en pleine évolution : la justice se modernise et la police fédérale s'unifie. La profession d'avocat est aujourd'hui à même d'évoluer de manière dynamique.

Certains avocats feront évidemment tout pour entraver le fonctionnement des deux ordres mais ce n'est pas ainsi qu'ils rendront service à notre pays. En acceptant le compromis, mon groupe a fait son choix. En nous engageant ensemble, nous contribuons au renforcement de l'État de droit.

realisering van een betere rechtsstaat.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC), rapporteur. – *De PSC-fractie zal het ontwerp goedkeuren. In het ontwerp is een zeker evenwicht tussen de gevoeligheden in het Noorden en Zuiden van het land gevonden.*

Ik had de Federale Raad liever beslissingsbevoegdheid gegeven om te voorkomen dat de balies divergente deontologieën ontwikkelen.

Na de hoorzitting met meester Glansdorff hebben we echter begrepen dat in de tekst een evenwicht was bereikt en dat het zinloos was te willen terugkomen op de feitelijke situatie van de balies.

Ik had ook meer duidelijkheid gewenst over de federale vertegenwoordiging van de balies op Europees en internationaal niveau. De tekst sluit deze vertegenwoordiging niet uit.

Het in de Kamer bereikte evenwicht werd in de Senaat bewaard. Verschillende amendementen om aan de gevoeligheden in het Noorden tegemoet te komen, werden verworpen. Om die reden zal mijn fractie het ontwerp goedkeuren.

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – De voorgeschiedenis van dit ontwerp is door iedereen gekend. Uit deze geschiedenis is echter nogmaals gebleken dat Vlamingen er inzake justitie een heel andere opvatting op nahouden als Franstaligen. De verstandhouding tussen Vlamingen en Franstaligen in de orde was dermate verziekt dat er een oplossing moest komen.

Na het probleem onwaarschijnlijk lang werd meegesleept, vooral om de unitaire structuur te behouden, werd in de Kamer uiteindelijk het wetsvoorstel Erdman ingediend. De vereniging van Vlaamse balies was het eens met dit voorstel, dat zou leiden tot een grote autonomie van de beide ordes. Achter de schermen voerden de Franstaligen echter allerlei gesprekken omdat zij niet konden aanvaarden dat de unitaire structuur van de nationale orde zou verdwijnen. De heer Giet diende bijgevolg een aantal amendementen in, waardoor de autonomie voor de twee ordes werd afgezwakt. De standpunten van de Vereniging van Vlaamse balies werden opzij geschoven. Dank zij de steun van de Vlaamse meerderheidspartijen werden de amendementen van de heer Giet goedgekeurd.

Het afgezwakte wetsvoorstel Erdman werd vervolgens naar de Senaat overgezonden. De commissie voor de Justitie hoorde de voorzitters van respectievelijk de Vereniging van Vlaamse balies en de *Conférence des Barreaux francophones et germanophones*. Tijdens deze hoorzitting kwam opnieuw tot uiting dat de standpunten van beide partijen ver uiteen liggen. Het punt van blijvende betwisting betreft het al dan niet bestaan van een koepel om het overleg tussen beide ordes tot stand te brengen. De voorzitster van de Vereniging van Vlaamse balies bleef erbij dat problemen op een volwassen manier moeten worden aangepakt, zonder dat er sprake mag zijn van dwangmatig overleg. Men kan overleg plegen omdat dit verrijkend is, niet omdat het wordt opgelegd. De VVB bleef bij het standpunt dat de gecreëerde overlegstructuren oubollig zijn en dat de advocaten die overleg wensen te plegen, dit niet noodzakelijk moeten doen binnen het keurlijf

Mme Clotilde Nyssens (PSC), rapporteuse. – Le groupe PSC approuvera ce projet qui a trouvé un certain équilibre entre les sensibilités du Nord et du Sud du pays.

Il est vrai que j'avais, au nom de mon groupe, déposé un amendement tendant à augmenter les compétences du Conseil fédéral. J'aurais aimé que cet organe dispose d'un pouvoir de décision sur certains points en matière de déontologie afin d'éviter que les barreaux ne se constituent dans une fuite en avant des déontologies divergentes.

Cependant, après l'audition de Me Glansdorff, on nous a bien fait comprendre que le texte avait atteint son équilibre et qu'il aurait été vain de plaider pour un retour en arrière par rapport à la situation de fait des barreaux. J'aurais aussi souhaité plus de clarté sur la représentation fédérale des barreaux aux niveaux européen et international. Le texte n'exclut pas cette représentation.

L'équilibre réalisé à la Chambre a été conservé au Sénat et différents amendements s'accordant plus encore aux sensibilités du Nord ont été repoussés. C'est pourquoi, notre groupe votera pour ce projet.

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – Nous savons tous que ce projet est la résultante des profondes divergences d'opinion entre francophones et Flamands à propos de la justice. Après avoir longtemps tergiversé afin de conserver une structure unitaire, une proposition de loi a finalement été déposée à la Chambre par M. Erdman, proposition qui avait les faveurs de la « Vereniging van Vlaamse balies » en raison de la plus grande autonomie octroyée aux deux ordres. Toutefois, ne pouvant se résoudre à la disparition de l'Ordre national, les francophones sont parvenus à faire voter certains amendements restreignant cette autonomie.

La proposition Erdman amendée fut ensuite discutée au sein de la commission de la Justice du Sénat qui auditionna les présidents des deux associations ; le principal point de discorde portait sur l'existence ou non d'un organe de concertation entre les deux ordres, organe jugé superflu par la VVB. Celle-ci était d'accord, dans une très large mesure, sur la proposition initiale de M. Erdman qui prévoyait un Conseil fédéral composé d'avocats des deux associations, présidé par le bâtonnier de la Cour de cassation et chargé de donner des avis et de pratiquer la concertation, ce Conseil ne devant intervenir qu'à de rares exceptions. De plus, on créait un collège arbitral auquel pouvaient s'adresser les deux associations dans le cas où un règlement aurait été adopté irrégulièrement ou avec excès de pouvoir.

L'adoption de quelques amendements eut pour effet de raidir la structure faîtière en ce sens que le collège arbitral est présentement institutionnalisé. Les arbitres sont nommés et rééligibles. Le Conseil fédéral comprend également des membres rééligibles ; ils sont en outre compétents pour nommer les délégués auprès du CCBE, la représentation des barreaux auprès de l'UE. Ces représentants recevront des directives quant à leur mode d'intervention. Le « Vlaamse Orde » ne fait donc que changer de belle-mère, passant de l'Ordre national au Conseil fédéral. Le nouvel organe faîtier est superflu : dans l'optique de l'unité de la jurisprudence, de

van een structuur.

De VVB was het in verregaande mate eens met het oorspronkelijke wetsvoorstel van de heer Erdman, waarbij werd gedacht aan een federale raad, samengesteld uit advocaten van beide verenigingen, met aan het hoofd de stafhouder van het Hof van Cassatie. Deze federale raad zou advies verlenen en het overleg organiseren. Deze structuur zou slechts in uitzonderlijke gevallen in werking moeten treden en de partijen zouden zelf wel overleg plegen wanneer zij dat nodig achten. Een tweede instelling is het arbitragecollege, waartoe beide verenigingen zich kunnen wenden als een reglement onregelmatig zou zijn aangenomen of wanneer dit gepaard zou gaan met machtsoverschrijding. De door de Franstalige partijen en de Vlaamse meerderheidspartijen goedgekeurde amendementen hebben geleid tot het verstroeven van de koepelstructuur, zodat het arbitragecollege thans is geïnstitutionaliseerd. Arbiters worden benoemd en zijn herkiesbaar. Ook voor de federale raad zijn er herkiesbare leden en bovendien worden zij bevoegd om de afgevaardigden te benoemen voor de CCBE, de vertegenwoordiging van de advocatuur bij de Europese Unie. Deze vertegenwoordigers zullen richtlijnen ontvangen van de federale raad met betrekking tot de wijze waarop zij op het Europees niveau zullen interveniëren. De Orde voor de Vlaamse balies heeft hierin geen stem.

Door het door de Kamer geammendeerde wetsvoorstel wordt de Vlaamse orde van de ene schoonmoeder, namelijk de nationale orde, overgeheveld naar de andere, de federale raad. Dit was niet nodig omdat er overleg kon worden gepleegd binnen de bestaande structuren bij het Hof van Cassatie, zonder de oprichting van een nieuw overkoepelend orgaan. In het belang van de eenheid van de rechtspraak, de toegankelijkheid van de procedure en de neutraliteit van de besluitvorming, zouden de problemen over de wettigheid van de besluitvorming beter uitsluitend door het Hof van Cassatie worden beoordeeld binnen de grenzen van zijn bevoegdheid. Het voorliggende voorstel maakt echter een arbitrageverhaal mogelijk, waarbij de toetsing marginaal is, maar waarbij de rechtsgrond van het verhaal niet marginaal geformuleerd is. De reglementen van de VVB werden tot nog toe vastgelegd in de raad van afgevaardigden, die is samengesteld uit advocaten die op een democratische wijze zijn verkozen door hun respectieve balies. Dit wetsvoorstel bepaalt dat een reglement kan worden vernietigd door arbiters die een waardeoordeel zullen vellen over een reglement dat op een democratische manier is tot stand gekomen.

Iedereen is het erover eens dat er een oplossing moet komen. De huidige oplossing is echter een typisch Belgisch compromis, met het gevolg dat vooral de Vlaamse Orde moet inbinden. Omdat de VVB dringend een oplossing wou voor de verrotte situatie en omdat de beide verenigingen ingevolge de goedkeuring van het wetsvoorstel officieel de naam Orde mogen dragen, zal het Vlaams Blok niet tegenstemmen. Wegens de opnieuw ingevoerde unitaire structuur, die niet nodig was en omdat de Vlaamse Orde haar stem niet kan laten weerklinken op Europees niveau, zal onze fractie zich bij de stemming over dit wetsvoorstel onthouden.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De vorige sprekers hebben reeds onderstreept dat de zoektocht naar een oplossing voor het probleem van de Nationale Orde van

l'accessibilité de la procédure et de la neutralité de la prise de décision, il serait préférable de permettre à la seule Cour de cassation, dans les limites de ses compétences, de s'occuper des problèmes de légalité. La proposition permet toutefois un recours arbitral à propos duquel on affirme que le contrôle est marginal mais dont le fondement légal du recours n'est pas formulé d'une manière marginale. Jusqu'à présent, les règlements de la VVB étaient adoptés au sein du Conseil des délégués, composé d'avocats élus de manière démocratique par leurs barreaux respectifs. La proposition prévoit qu'un règlement peut être annulé par des arbitres qui porteront un jugement de valeur sur un règlement adopté démocratiquement.

En fin de compte, le compromis trouvé est une solution à la belge qui entraîne essentiellement un affaiblissement du « Vlaamse Orde ».

La VVB voulait trouver rapidement une solution au pourrissement de la situation. C'est pour cela et parce que les deux associations deviennent des ordres que mon groupe ne s'opposera pas à la proposition. Il s'abstiendra cependant, estimant inutile la création d'une nouvelle structure unitaire et trouvant regrettable que la VVB ne puisse faire entendre sa voix au niveau européen.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Les intervenants précédents ont déjà souligné le long chemin de croix que fut la recherche d'une solution au problème de l'Ordre national

Advocaten een lange lijdensweg is geweest. Een aantal incidenten in 1997 en daarna, was aanleiding tot een diepe vertrouwensbreuk tussen de Nederlandstalige en de Franstalige advocaten in de Nationale Orde. Een bemiddeling van de toenmalige minister van Justitie haalde niets uit. Slechts de indiening van wetsvoorstellingen door verschillende fracties in de Kamer bracht enig soelaas. Het uitgangspunt van verschillende van die wetsvoorstellingen was een duidelijke scheiding tussen de beide verenigingen, die nu Ordes worden genoemd, met een lichte confederale bovenbouw. Politiek getouwtrek en lobbywerk hebben deze bovenbouw versterkt en verzuwd, zodat vandaag sprake is van een Federale Raad die desgevallend de vernieuwde structuren kan lam leggen. Door evocatie heeft de Senaat, via amendementen van verschillende collega's, gepoogd technische en politieke correcties aan te brengen. Het siet de minister van Justitie dat hij ruimte heeft gelaten aan deze reflectie- en controlekamer om een grondige tweede lezing te doen. Tegelijk betreurt ik het dat de politieke opties van de Kamer niet mochten worden gewijzigd. Het politieke compromis van de Kamer is onvoldragen om twee redenen. Ik geef als voorbeeld artikel 202, §2, tweede streepje, waar men nog steeds spreekt over de eer van de Orde van Advocaten. Men gaat er dus van uit dat de invulling van het begrip "eer en waardigheid van het beroep" niet wordt bepaald door een federale instantie, maar wel door een federale logica, waarvoor geen steun meer is. Het is dus een halfslachtige oplossing met twee ernstige gebreken. De Federale Raad blijft een instantie die een volledige splitsing in de weg staat. Zo vertegenwoordigt de Federale Raad de Vlaamse en Franstalige balies op Europees vlak. Het argument van collega Giet, die de amendementen in de Kamer indiende, dat België met één stem dient te spreken op Europees vlak, gaat niet op. De deelstaten in ons land nemen voor hun materies autonoom hun internationale vertegenwoordiging waar. Dat geldt blijkbaar niet voor de advocatuur. Ten tweede worden de leden van het scheidsgerecht voor een bepaalde duur aangewezen. Dit wekt de indruk dat het om een permanent orgaan gaat, terwijl het enkel advies- en beslissingsbevoegdheid heeft voor geschillen. Daarom heb ik opnieuw mijn amendement ingediend om de leden van het scheidsgerecht aan te wijzen op grond van hun specialiteit.

Dit is een gemiste kans, maar tegelijk een voorzichtige stap. Laat deze eerste breuk ook een kans zijn voor de beide Ordes, inzonderheid de Orde van Vlaamse balies, om inhoudelijk de invulling van het beroep van advocaat en de werking van de structuren te verbeteren, transparanter te maken en vooral aan te passen aan de tijd. Inhoud gaat voor mij nog steeds voor op structuur. Ik ben dan ook verheugd over de unanieme goedkeuring van het amendement nummer 10 van collega Vandenberghe waardoor stagiairs vanaf hun inschrijving aan de balie stemrecht krijgen voor de verkiezing van de Orde. Ik vermeld terloops dat ik als derdejaarsstagiair geen belanghebbende partij ben. Zoals een advocaat past, pleit ik niet pro domo. Het betreft slechts één van de voorbeelden waardoor goedbedoelde zelforganisatie in het verleden soms is ontspoord in beroepsondermijnend corporatisme. Laat dit een eerste stap zijn.

Ik wil herinneren aan mijn tussenkomst over het statuut van de medewerkers en stagiair-advocaten die vaak in bedenkelijke toestanden worden tewerkgesteld als schijnzelfstandigen. De minister stuurde begin dit jaar een

des avocats. Le dépôt de propositions de loi a toutefois apporté un certain soulagement à la crise de confiance qui opposait, depuis plusieurs années, avocats francophones et néerlandophones. Les propositions initiales prévoyaient une nette scission entre les deux associations, rebaptisées « ordres », avec maintien d'une superstructure confédérale légère. Des manigances politiques, ajoutées à un travail de lobby, ont renforcé cette superstructure, conduisant à la création d'un Conseil fédéral capable de paralyser les nouvelles structures. Par voie d'amendements, le Sénat a voulu apporter certaines corrections. Si le ministre de la Justice nous a permis de soumettre le texte à une seconde lecture approfondie, nous n'avons malheureusement pu modifier les options politiques prises par la Chambre. La solution trouvée recèle cependant des lacunes : il est, par exemple, encore question de l'honneur de l'Ordre des avocats ; l'honneur et la dignité de la profession ne relèvent donc non pas d'une instance fédérale mais d'une logique fédérale dépassée. C'est le Conseil fédéral qui empêche la scission totale. Cette instance représente les barreaux flamand et francophones au niveau européen. L'affirmation de M. Giet selon laquelle la Belgique doit parler d'une seule voix au niveau européen ne tient pas la route. Dans notre pays, les entités fédérées assument, en effet, leur représentation internationale en toute autonomie. Cela ne semble pas le cas pour les avocats. De plus, en nommant les membres du tribunal arbitral pour une durée déterminée, on donne l'impression qu'il s'agit d'un organe permanent alors qu'il ne dispose que d'une compétence limitée. C'est pourquoi j'ai redéposé mon amendement visant à nommer les membres du tribunal arbitral en fonction de leur spécialité.

Il s'agit à la fois d'une chance manquée et d'une avancée prudente. Que cette première crise puisse être une occasion, pour les deux ordres, en particulier l'ordre flamand, d'améliorer le travail de l'avocat et de moderniser le fonctionnement des structures. J'estime cependant que le contenu passe toujours avant la structure et c'est pourquoi je me réjouis de l'amendement déposé par M. Vandenberghe selon lequel les stagiaires, dès leur inscription au barreau, ont le droit de participer à l'élection du Conseil de l'Ordre.

Je voudrais en profiter pour rappeler la situation souvent critique des collaborateurs et des avocats stagiaires, généralement employés en tant que faux indépendants. Le ministre a d'ailleurs chargé les deux ordres de chercher une solution à ce problème. L'« Orde van Vlaamse balies » est conscient du problème mais estime qu'il n'y a pas véritablement urgence. Il s'ensuit que des gens travaillent aujourd'hui pour 30.000 francs par mois, soit moins que le minimum vital.

Je renvoie au problème des relations de coopération multidisciplinaires et au plaidoyer de M. Coveliers qui prônait une absence d'immixtion de l'Ordre dans la vie privée des avocats et une réforme du droit disciplinaire. Sa demande est toutefois restée lettre morte.

C'est pour toutes ces raisons que mon groupe s'abstiendra, sauf si certains amendements que nous redéposons étaient adoptés.

brief aan de twee Ordes om te vragen hiervoor een oplossing uit te dokteren. Volgens het verslag van de vergadering van de Orde voor de Vlaamse balies wordt het probleem erkend, maar "is het niet zo urgent".

Het gevolg is dat vandaag mensen blijven werken voor een bruto maandwedde van 30.000 frank, wat minder is dan het minimumloon. Ze genieten nauwelijks enige bescherming ofschoon ze nuttige arbeid verrichten voor hun patroon.

Ik verwijst eveneens naar de problematiek van de multidisciplinaire samenwerkingsverbanden en naar het pleidooi van collega Coveliers van een aantal maanden geleden in de media, opdat de Orde zich niet meer zou inlaten met het privé-leven van de advocaten. Hij stelde dat ook het tuchtrecht diende hervormd te worden omdat er geen lijst van vergrijpen bestaat waardoor elke advocaat weet waaraan zich te houden. Het is evenwel bij die woorden gebleven.

Om al die redenen zal onze fractie zich onthouden, tenzij alsnog een aantal van onze amendementen, die opnieuw werden ingediend, aangenomen worden.

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV). – Uit de praktijk is gebleken dat de Nederlandstalige en de Franstalige balies in de voorbije jaren uiteen zijn gegroeid. Vandaar dat er in de bestaande structuur een vacuüm is ontstaan. Ofschoon de voorliggende tekst een compromistekst is en dus niet de ideale oplossing, was een wettelijke regeling noodzakelijk. Daarom draagt het ontwerp onze steun weg.

Het was voor mij een bijzondere ervaring om in de commissie de besprekking van en de stemming over het wetsontwerp mee te maken. Als nieuw lid van de Senaat moet ik nog veel leren, maar ik werd erdoor getroffen dat niet de politieke en juridische overwegingen of het gezond verstand van doorslaggevend belang waren, maar wel het behoren tot de ene of de andere taalgroep. Zo konden de tekstverbeteringen in de Nederlandse tekst bijvoorbeeld niet worden goedgekeurd. Wij zullen dan ook tijdens de besprekking van de amendementen voorstellen deze tekstverbeteringen alsnog aan te brengen.

De heer Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – *Dit ontwerp is de vrucht van onderhandelingen over een feitelijke situatie, te weten het jarenlang niet-functioneren van de Orde van Advocaten. We kunnen dit betreuren en trachten de oorzaken ervan te ontleden.*

Het ontwerp werd geamendeerd in de commissie van de Senaat. Het resultaat is evenwichtig en kan dus een stap vooruit betekenen.

Persoonlijk wil ik me desalniettemin om drie redenen van stemming onthouden.

Advocaten zijn geen magistraten, maar helpen wel mee aan de uitvoering van het recht en nemen, zoals andere beroepen die ik goed ken, dus deel aan de werking van het gerecht. Daarom moet een zekere eenvormigheid worden opgelegd.

Ik ben er nogal verwonderd over dat de splitsing van de nationale orde de taalgrens volgt; dit is geen objectief criterium. Zo kan een rechtsonderhorige in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich tot de ene of de andere advocaat richten en zal hij noodzakelijkerwijze afhangen van twee verschillende manieren van werken, zelfs binnen één gewest.

Mme Meryem Kaçar (AGALEV). – *On a vu que les barreaux francophones et néerlandophone ont évolué différemment ces dernières années. C'est pourquoi un vide est apparu dans la structure en place. S'il est vrai que le texte à l'examen constitue un compromis et n'est donc pas la solution idéale, il fallait cependant légiférer en la matière et c'est pourquoi nous soutenons ce projet.*

La discussion et le vote en commission furent pour moi une expérience intéressante. En tant que sénatrice de fraîche date, j'ai été frappée par le fait que les considérations politico-juridiques et le bon sens passaient après l'appartenance à un groupe linguistique. Ainsi par exemple, les corrections apportées au texte néerlandais n'ont pas été adoptées. C'est pourquoi nous les proposerons à nouveau au moment de la discussion des amendements.

M. Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – Le projet de loi qui nous est soumis, tel qu'il a été voté à la Chambre, est le fruit d'une négociation à la suite d'un état de fait, à savoir le non-fonctionnement de l'Ordre des avocats depuis plusieurs années. On peut le regretter et essayer d'en analyser les causes.

De plus, le projet a été amendé en commission du Sénat. Compte tenu de cette situation équilibrée, je crois qu'il pourrait constituer une avancée.

Néanmoins, à titre personnel, je souhaite m'abstenir lors du vote, pour trois raisons.

Les avocats ne sont pas des magistrats, mais ce sont néanmoins des auxiliaires de justice qui participent au fonctionnement de la justice, comme d'autres professions que je connais bien. Et je crois qu'à ce titre, il faut imposer une certaine unicité.

Je suis assez surpris de voir que la scission de l'Ordre national tel que proposé est d'ordre linguistique ; ce critère ne me paraît pas objectif. Cela signifie que, si un justiciable de la Région de Bruxelles-Capitale s'adresse à l'un ou l'autre

Dit lijkt me een subjectief criterium dat aanleiding zou kunnen geven tot discriminaties.

Ten tweede vind ik het niet-functioneren van een nationale orde een slecht signaal voor de andere orden en beroepsverenigingen die nog steeds op federaal niveau functioneren.

Ten derde wil ik vermijden dat de stemming over dit ontwerp een voorteken wordt van de splitsing van het departement justitie; advocaten helpen tenslotte mee aan de uitvoering van het recht.

– De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van titel III van het tweede deel van boek III van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de structuren van de balie (Stuk 2-619)

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Justitie, zie stuk 2-619/5.)

De voorzitter. – Ik herinner eraan dat de commissie een nieuw opschrift voorstelt: Wetsontwerp tot wijziging, met betrekking tot de structuren van de balie, van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis.

– De artikelen 1 tot 12 worden zonder opmerking aangenomen.

De voorzitter. – Artikel 13 luidt:

In het tweede deel, boek III, van hetzelfde Wetboek, wordt titel III vervangen als volgt:

“TITEL III

Orde van Vlaamse balies en Ordre des barreaux francophones et germanophone”

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Art. 488. – De Orde van advocaten te Antwerpen, Brugge, Dendermonde, Gent, Hasselt, Ieper, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oudenaarde, Tongeren, Turnhout en Veurne vormen samen met de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel de Orde van Vlaamse balies.

De Orde van advocaten te Aarlen, Bergen, Charleroi, Dinant, Doornik, Hoei, Luik, Marche-en-Famenne, Namen, Neufchâteau, Nijvel, Verviers en Eupen vormen samen met de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel de Ordre des barreaux francophones et germanophone.

De Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone bezitten rechtspersoonlijkheid en zijn gevestigd te Brussel.

Art. 489. – De organen van de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone zijn:

1° de algemene vergadering;

2° de raad van bestuur.

avocat, il dépendra nécessairement de deux fonctionnements qui pourraient différer dans cette même Région. Ce critère me paraît donc subjectif et pourrait être sujet à discrimination.

La deuxième raison est que, malgré tout, le non-fonctionnement d'un ordre national – et la constatation que nous en faisons ici – est un mauvais signal pour les autres ordres ou les autres organismes des professions qui fonctionnent toujours au niveau fédéral.

Troisième raison : je souhaite éviter que, par le vote auquel nous allons procéder, nous préfigurons d'une scission du département de la justice dans la mesure où les avocats sont des auxiliaires de justice.

– La discussion générale est close.

Discussion des articles du projet de loi modifiant le titre III de la deuxième partie, livre III, du Code judiciaire en ce qui concerne les structures du barreau (Doc. 2-619)

(Pour le texte adopté par la commission de la Justice, voir document 2-619/5.)

M. le président. – Je vous rappelle que la commission propose un nouvel intitulé : Projet de loi modifiant, en ce qui concerne les structures du barreau, le Code judiciaire et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante.

– Les articles 1er à 12 sont adoptés sans observation.

M. le président. – L'article 13 est ainsi libellé :

Dans la deuxième partie, livre III, du même Code, le titre III est remplacé par les dispositions suivantes :

« TITRE III

Ordre des barreaux francophones et germanophone et Orde van Vlaamse balies »

CHAPITRE Ier

Dispositions générales

Art. 488. – L'Ordre des avocats d'Arlon, Charleroi, Dinant, Huy, Liège, Marche-en-Famenne, Mons, Namur, Neufchâteau, Nivelles, Tournai, Verviers et Eupen forment, avec l'Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles, l'Ordre des barreaux francophones et germanophone.

L'Ordre des avocats d'Anvers, Audenarde, Bruges, Courtrai, Furnes, Gand, Hasselt, Louvain, Malines, Termonde, Tongres, Turnhout et Ypres forment, avec l'Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles, l'Orde van Vlaamse balies.

L'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies ont la personnalité juridique et ont leur siège à Bruxelles.

Art. 489. – Les organes de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et de l'Orde van Vlaamse balies sont :

1° l'assemblée générale ;

2° le conseil d'administration.

[...]

Art. 490. – De stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie of zijn vertegenwoordiger, lid van de raad van zijn orde, heeft zitting met raadgevende stem in de algemene vergaderingen van de Orde van Vlaamse balies en van de Ordre des barreaux francophones et germanophone.

HOOFDSTUK II

Organisatie en werking

Art. 491. – De organisatie en de werking van de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone worden vastgesteld in een reglement van orde dat wordt besproken door de balies die ertoe behoren en goedgekeurd door de bevoegde organen bedoeld in artikel 489, en, na advies van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, bekrachtigd door de Koning binnen 30 dagen.

Het reglement van orde bepaalt minstens:

1° de samenstelling, de wijze van verkiezing, aanwijzing of benoeming van de leden van de organen bedoeld in artikel 489 en de duur van de mandaten;

2° de werking en de wijze van beraadslagen met eerbiediging van de vertegenwoordiging van de advocaten van de onderscheiden balies;

3° de wijze waarop de reglementen aangenomen worden;

4° de wijze waarop de bijdrage, die de balies jaarlijks dienen te betalen, vastgesteld wordt;

5° de regels voor het opstellen en aanwenden van de jaarlijkse begroting;

6° de algemene organisatie van het secretariaat;

7° de wijze van aanduiding van de vertegenwoordigers in de wettelijk opgerichte organen.

Art. 492. – Het reglement van orde bepaalt op welke wijze en met welke meerderheden er wijzigingen kunnen worden aangebracht.

Art. 493. – De raad van bestuur vertegenwoordigt de instelling waartoe hij behoort bij alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen, door toedoen van de voorzitter. Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen worden in naam van de instelling verricht.

Art. 494. – De voorzitters van de raden van bestuur vertegenwoordigen de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone in hun betrekkingen met de overheid en de balies.

HOOFDSTUK III

Bevoegdheden

Art. 495. – De Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone hebben, elk voor de balies die er deel van uitmaken, de taak te waken over de eer, de rechten en de gemeenschappelijke beroepsbelangen van hun leden en zijn bevoegd voor de juridische bijstand, de stage, de beroepsopleiding van de advocaten-stagiaires en de vorming van alle advocaten behorende tot de balies die

[...]

Art. 490. – Le bâtonnier de l'Ordre des avocats à la Cour de cassation ou son représentant, membre du conseil de son ordre, siège aux assemblées générales de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et de l'Orde van Vlaamse balies avec voix consultative.

CHAPITRE II

Organisation et fonctionnement

Art. 491. – Les modalités de l'organisation et du fonctionnement de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et de l'Orde van Vlaamse balies sont déterminées dans un règlement d'ordre intérieur, qui est examiné par les barreaux qui en font partie, approuvé par les organes compétents visés à l'article 489, et ratifiés par le Roi dans les trente jours, après avis du procureur général près la Cour de cassation.

Le règlement d'ordre intérieur détermine au moins :

1° la composition, le mode d'élection, de désignation ou de nomination des membres des organes visés à l'article 489 ainsi que la durée des mandats ;

2° le fonctionnement et le mode de délibération dans le respect de la représentation des avocats des différents barreaux ;

3° le mode d'adoption des règlements ;

4° les modalités de la fixation de la cotisation annuellement due par les barreaux ;

5° les règles régissant l'établissement et l'affectation du budget annuel ;

6° l'organisation générale du secrétariat ;

7° le mode de désignation des représentants au sein des organes créés en vertu de la loi.

Art. 492. – Le règlement d'ordre intérieur détermine les modalités et les majorités requises pour sa modification.

Art. 493. – Dans tous les actes judiciaires et extrajudiciaires, le conseil d'administration représente l'institution à laquelle il appartient, à la diligence du président. Tous les actes judiciaires et extrajudiciaires sont accomplis au nom de l'institution.

Art. 494. – Les présidents des conseils d'administration représentent l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies dans leurs rapports avec les pouvoirs publics et les barreaux.

CHAPITRE III

Compétences

Art. 495. – L'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies ont, chacune en ce qui concerne les barreaux qui en font partie, pour mission de veiller à l'honneur, aux droits et aux intérêts professionnels communs de leurs membres et sont compétentes en ce qui concerne l'aide juridique, le stage, la formation professionnelle des avocats-stagiaires et la

er deel van uitmaken.

Ze nemen initiatieven en maatregelen die nuttig zijn voor de opleiding, de tuchtrechtelijke regels en de loyaaliteit in het beroep en voor de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende.

Elk van beide kan betreffende die aangelegenheden voorstellen doen aan de bevoegde overheden.

Art. 496. – Met betrekking tot de bevoegdheden bepaald in artikel 495 stellen de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone passende reglementen vast.

Met het oog op de betrekkingen tussen de leden van de onderscheiden balies die er deel van uitmaken, bepalen zij de regels en gebruiken van het beroep van advocaat en brengen er eenheid in. Te dien einde stellen zij passende reglementen vast.

Art. 497. – De reglementen bedoeld in het voorgaande artikel worden aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, aan de procureurs-generaal bij de hoven van beroep, aan de andere instelling en aan de stafhouders van alle balies ter kennis gebracht zodra ze volgens de geldende regels zijn aangenomen.

Art. 498. – De reglementen die overeenkomstig artikel 496 aangenomen zijn, zijn bindend voor alle advocaten van de balies, die [...] ofwel tot de Orde van Vlaamse balies ofwel tot de Ordre des barreaux francophones et germanophone behoren, al naar gelang voornoemde reglementen door de ene dan wel door de andere instelling werden aangenomen.

Art. 499. – De raden van de Orde van de balies waken over de toepassing van de in voorgaande artikelen bedoelde reglementen. Zij alleen zijn bevoegd in tuchtzaken.

Art. 500. – Indien op door het reglement van orde bedoeld in artikel 491 bepaalde wijze reglementen worden vastgesteld, zijn deze dwingend voor de balies die tot de betrokken instelling behoren, welke voor die aangelegenheden alleen aanvullende reglementen kunnen uitvaardigen.

Art. 501. – §1. De in artikel 611 bedoelde vordering wordt binnen twee maanden na de in artikel 497 bedoelde kennisgeving ingesteld door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie.

Ze wordt ter kennis gebracht aan de Orde van Vlaamse balies en aan de Ordre des barreaux francophones et germanophone.

§2. Tijdens de in §1 bedoelde termijn en, in voorkomend geval, tot de uitspraak van het arrest, worden de toepassing van een reglement en de in artikel 502, §1, bedoelde termijn voor het instellen van de vordering opgeschorst.

§3. Wanneer de in §1 bedoelde vordering is ingesteld, kunnen de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone in de procedure tussenkomsten door middel van een verzoekschrift overeenkomstig artikel 813. De tussenkomst moet binnen twee maanden na de in §1, tweede lid, bedoelde kennisgeving plaatsvinden.

formation de tous les avocats appartenant aux barreaux qui en font partie.

Elles prennent les initiatives et les mesures utiles en matière de formation, de règles disciplinaires et de loyauté professionnelle ainsi que pour la défense des intérêts de l'avocat et du justiciable.

Chacune d'elles peut faire, en ces matières, des propositions aux autorités compétentes.

Art. 496. – L'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies arrêtent des règlements appropriés en ce qui concerne les compétences visées à l'article 495.

Elles fixent, pour les relations entre les membres des différents barreaux qui en font partie, les règles et usages de la profession d'avocat et les unifient. À cette fin, elles arrêtent des règlements appropriés.

Art. 497. – Les règlements visés à l'article précédent sont notifiés au procureur général près la Cour de cassation, aux procureurs généraux près les cours d'appel, à l'autre institution et aux bâtonniers de tous les barreaux, dès qu'ils ont été adoptés conformément aux règles en vigueur.

Art. 498. – Les règlements adoptés conformément à l'article 496 s'imposent à tous les avocats des barreaux faisant partie soit de l'Ordre des barreaux francophones et germanophone soit de l'Orde van Vlaamse balies suivant que lesdits règlements ont été adoptés par l'une ou par l'autre institution.

Art. 499. – Les conseils de l'Ordre des barreaux assurent l'application des règlements visés aux articles précédents. Ils sont seuls compétents en matière disciplinaire.

Art. 500. – Si des règlements sont arrêtés selon les modalités prévues par le règlement d'ordre intérieur visé à l'article 491, ils s'imposent aux barreaux qui font partie de l'institution concernée, lesquels ne peuvent, dans ces matières, adopter que des règlements complémentaires.

Art. 501. – §1er. Le recours prévu à l'article 611 est introduit, dans les deux mois de la notification visée à l'article 497, par le procureur général près la Cour de cassation.

Il est notifié à l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et à l'Orde van Vlaamse balies.

§2. Durant le délai visé au §1er et, le cas échéant, jusqu'au prononcé de larrêt, l'application d'un règlement et le délai d'introduction du recours visé à l'article 502, §1er sont suspendus.

§3. Lorsque le recours visé au §1er est introduit, l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies peuvent intervenir à la procédure par requête, conformément à l'article 813. Cette intervention doit se faire dans les deux mois de la notification visée au §1er, alinéa 2.

In dat geval kunnen de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone nieuwe middelen aanvoeren gegrond op een bevoegdheidsoverschrijding, de strijdigheid met de wetten of de onregelmatige aanneming van het bestreden reglement.

Art. 502. – §1. Onverminderd het bij artikel 505 verplicht gestelde voorafgaande overleg kunnen de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone een vordering tot nietigverklaring instellen tegen alle reglementen die overeenkomstig artikel 496 werden aangenomen. Die vordering wordt ingesteld bij een scheidsgerecht samengesteld uit zeven leden van wie er drie voor een duur van twee jaar worden aangewezen door, respectievelijk, elke van de voornoemde instellingen. De voornoemde instellingen wijzen in onderlinge overeenstemming een zevende lid aan, dat het voorzitterschap zal waarnemen. Zo geen overeenstemming wordt bereikt over het voorzitterschap, wordt dat opgedragen aan de pro-stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie of, zo die verhinderd is, aan diens voorganger.

Ingeval een arbiter dient te worden vervangen, wordt zijn opvolger slechts aangewezen om het oorspronkelijke mandaat te voltooien.

Het mandaat van arbiter staat open voor advocaten met ten minste vijftien jaar [...] balie of voor advocaten die gedurende ten minste drie jaar stafhouder of lid zijn geweest van de raad van de Orde van een balie, dan wel voor advocaten die lid zijn geweest van de raad van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie. De arbiters mogen niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de betwiste beslissing.

§2. De in §1 bedoelde vordering kan worden ingesteld tegen alle reglementen die:

- zouden neerkomen op een bevoegdheidsoverschrijding, strijdig zouden zijn met de wetten of op onregelmatige wijze zouden zijn aangenomen;
- een gevaar zouden betekenen voor de eer van de Orde van advocaten en voor de handhaving van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen zoals die werden omschreven in artikel 456, eerste lid, alsook in de internationale deontologische voorschriften [...];

Zo de in artikel 611 bedoelde vordering wordt ingesteld, mag het scheidsgerecht zich niet uitspreken over middelen inzake een bevoegdheidsoverschrijding, de niet-naleving van de wetten of het onregelmatige aannemen van het aangevochten reglement.

§3. Het scheidsgerecht doet uitspraak in eerste en in laatste aanleg. Het kan een aangevochten reglement slechts geheel of gedeeltelijk vernietigen voor zover vijf leden zich voor de vernietiging uitspreken; bij de arbitrale uitspraak kan een minderheidsnota worden gevoegd.

§4. Voor alles wat niet uitdrukkelijk wordt geregeld door dit boek, zijn de bepalingen van deel VI van dit Wetboek van overeenkomstige toepassing op de procedure.

Dans ce cas, l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies peuvent soulever de nouveaux moyens pris du chef d'excès de pouvoir, de la contrariété aux lois ou de l'adoption irrégulière du règlement litigieux.

Art. 502. – §1er. Sans préjudice de la concertation préalable obligatoire prévue à l'article 505, l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Orde van Vlaamse balies peuvent former un recours en annulation contre tous les règlements adoptés en vertu de l'article 496, devant un tribunal arbitral composé de sept membres dont trois membres sont désignés respectivement pour une durée de deux ans par chacune des institutions précitées. [...] Ces institutions désignent d'un commun accord un septième membre qui assure la présidence. En l'absence d'accord, le tribunal arbitral est présidé par le précédent bâtonnier de l'Ordre des avocats à la Cour de cassation ou par son prédécesseur lorsqu'il est empêché.

Si un arbitre doit être remplacé, son successeur n'est désigné que pourachever le mandat initial.

Peut être arbitre l'avocat comptant au moins quinze années de barreau ou ayant été bâtonnier ou membre pendant trois ans au moins du conseil de l'Ordre d'un barreau ou ayant été membre du conseil de l'Ordre des avocats à la Cour de cassation. Les arbitres ne peuvent pas avoir participé à l'élaboration de la décision contestée.

§2. Le recours prévu au §1er peut être formé contre tout règlement qui :

- serait entaché d'excès de pouvoir, serait contraire aux lois, ou aurait été irrégulièrement adopté ;
- mettrait en péril la sauvegarde de l'honneur de l'Ordre des avocats et le maintien des principes de dignité, de probité et de délicatesse qui font la base de la profession d'avocat tels que définis par l'article 456, alinéa 1er, et les règles internationales de déontologie ;

Si le recours prévu à l'article 611 est exercé, le tribunal arbitral ne peut connaître des moyens pris du chef d'excès de pouvoir, de contrariété aux lois ou d'adoption irrégulière du règlement litigieux.

§3. Le tribunal arbitral statue en premier et dernier ressort. Il ne peut annuler, en tout ou en partie, un règlement contesté que pour autant que cinq membres se prononcent en faveur de l'annulation ; une note minoritaire peut être jointe à la sentence arbitrale.

§4. Pour tout ce qui n'est pas expressément réglé par le présent livre, les dispositions de la sixième partie du présent Code sont d'application par analogie à la procédure.

§5. De vordering wordt betekend aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie en aan de andere instellingen.

Art. 503. – De Federale Raad van de balies bestaat uit tien leden van wie er telkens vijf respectievelijk, voor een termijn van twee jaar, éénmaal hernieuwbaar, afgevaardigd worden door de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone. De Raad wordt voorgezeten door de stafhouder van de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie.

De zetel is gevestigd bij de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie en het secretariaat wordt waargenomen door haar diensten, behoudens andersluidend akkoord tussen de respectievelijke instellingen.

Indien een afgevaardigd lid van de instellingen dient te worden vervangen, wordt zijn opvolger slechts aangewezen om het oorspronkelijke mandaat te vervolledigen.

Art. 504. – §1. Elke Orde, alsook elke balie die van die Orde deel uitmaakt, en de Orde van advocaten bij het Hof van Cassatie, kunnen bij de Federale Raad van de balies aangelegenheden aanhangig maken met betrekking tot de balie in het algemeen en de goede rechtsbedeling.

De procedure voor de Federale Raad van de balies is een procedure op tegenspraak.

De Federale Raad brengt adviezen uit die worden aangenomen met ten minste drie vijfde van de stemmen in elke taalgroep.

§2. De vertegenwoordiging bij de Raad van de balies van de Europese unie wordt gewaarborgd door een commissie van vier leden, van wie er twee door de Orde van Vlaamse balies worden aangewezen, en twee door de Ordre des barreaux francophones et germanophone.

Die commissie voert de opdrachten uit die de Federale Raad van de balies haar toevertrouwigt, krachtens een beslissing die werd genomen met een meerderheid van ten minste drie vijfde van de stemmen in elke taalgroep.

Art. 505. – Voor zij de vordering tot nietigverklaring als bedoeld in artikel 502 instelt, moeten de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone de zaak binnen twee maanden vanaf de in artikel 497 bedoelde kennisgeving aanhangig maken bij de Federale Raad van de balies.

De Federale Raad van de balies brengt zijn advies ter kennis binnen een maand na de aanhangigmaking. De in artikel 502 bedoelde vordering moet binnen twee maanden na voornoemde kennisgeving worden ingesteld, dan wel, bij gebrek aan een kennisgeving, binnen drie maanden na de aanhangigmaking bij de Federale Raad van balies en onverminderd artikel 501, §§2 en 3.

[...]

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepalingen

Art. 506. – De Belgische Nationale Orde voor advocaten wordt ontbonden op de datum van inwerkingtreding van deze wet. De laatst verkozen deken en vice-deken staan gezamenlijk in voor de vereffening van deze instelling.

§5. Le recours est signifié au procureur général près la Cour de cassation et aux autres institutions.

Art. 503. – Le Conseil fédéral des barreaux se compose de dix membres dont cinq sont mandatés par l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et cinq par l'Ordre de Vlaamse balies, et ce, pour un terme de deux ans renouvelable une seule fois. Le Conseil est présidé par le bâtonnier de l'Ordre des avocats à la Cour de cassation.

Le Conseil a son siège à l'Ordre des avocats à la Cour de cassation et son secrétariat est assuré par les services de cet Ordre, sauf accord contraire entre les institutions respectives.

Si un membre mandaté par ces institutions doit être remplacé, son successeur n'est désigné que pourachever le mandat initial.

Art. 504. – §1er. Chaque Ordre, chaque barreau faisant partie de cet Ordre, et l'Ordre des avocats à la Cour de cassation peuvent saisir le Conseil fédéral des barreaux de questions concernant le barreau en général et la bonne administration de la justice.

La procédure devant le Conseil fédéral des barreaux est contradictoire.

Le Conseil fédéral rend des avis adoptés aux trois cinquièmes des voix au moins dans chaque groupe linguistique.

§2. La représentation auprès du Conseil des barreaux européens est assurée par une commission de quatre membres dont deux sont désignés par l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et deux par l'Ordre de Vlaamse balies.

Cette commission exécute les mandats lui conférés par le Conseil fédéral des barreaux, en vertu d'une décision adoptée aux trois cinquièmes des voix au moins dans chaque groupe linguistique.

Art. 505. – Avant de former le recours en annulation visé à l'article 502, l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et l'Ordre de Vlaamse balies doivent saisir le Conseil fédéral des barreaux dans un délai de deux mois à compter de la notification prévue à l'article 497.

Le Conseil fédéral des barreaux notifie son avis dans le mois de sa saisine. Le recours prévu à l'article 502 doit être introduit dans les deux mois de ladite notification et, en l'absence de celle-ci, dans les trois mois de la saisine du Conseil fédéral des barreaux, sans préjudice de l'article 501, §§2 et 3.

[...]

CHAPITRE IV

Dispositions transitoires

Art. 506. – L'Ordre national des avocats de Belgique est dissous à la date d'entrée en vigueur de la présente loi. Les derniers doyen et vice-doyen élus sont chargés conjointement de la liquidation de cette institution.

De baten of passiva worden evenredig verdeeld over de balies in verhouding tot het aantal aangesloten advocaten.

Art. 507. – De door de Belgische Nationale Orde van advocaten regelmatig aangenomen reglementen blijven bindend voor alle advocaten tot de bevoegde instellingen overeenkomstig artikel 496 nieuwe reglementen vaststellen, onverminderd overleg en instemming van de Orde der advocaten bij het Hof van Cassatie met betrekking tot het wijzigen van de reglementen die haar aanbelangen.

Art. 508. – De door de Belgische Nationale Orde van advocaten toegekende mandaten in bij wet opgerichte commissies en instellingen blijven geldig en worden geacht gezamenlijke mandaten te zijn van de Orde van Vlaamse balies of de Orde des barreaux francophones et germanophone totdat zij, overeenkomstig hun eigen reglementen en overeenkomstig de wettelijke bepalingen, hun eigen vertegenwoordigers aanwijzen.”

Op dit artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 62 ingediend (zie stuk 2-619/4) dat luidt:

Het voorgestelde artikel 500 vervangen als volgt:

“*Art. 500. – De Vereniging van Vlaamse Balies beraadslaagt in het Nederlands en stelt de verslagen en verordeningen op in het Nederlands. De Ordre des barreaux francophones et germanophone beraadslaagt in het Frans en in het Duits en stelt de verslagen en de verordeningen op in het Frans en het Duits, zonder voorrang van de ene tekst boven de andere. De verordeningen worden bekendgemaakt op de wijze bepaald door het reglement van orde.*”

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik heb de diensten reeds gemeld dat dit amendement werd ingetrokken.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 61 ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

- A. In §2 van het voorgestelde artikel 501, de woorden “en de in artikel 502, §1, bedoelde termijn voor de instelling van de vordering” doen vervallen;
- B. Paragraaf 3 van het voorgestelde artikel 501 doen vervallen;
- C. De voorgestelde artikelen 502 en 505 doen vervallen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Het amendement strekt ertoe de bestaande bovenbouw te verlichten. Het doel is de vordering van de ene orde tegenover de andere te beperken tot die gronden die reeds werden vastgelegd in artikel 611 van het Gerechtelijk Wetboek. De supplementaire vordering waarin dit wetsontwerp voorziet, zien we liever geschrapt, om niet in de situatie te verzeilen waarbij de ene balie onbeperkt vorderingen instelt tegen de andere.

– De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 100 ingediend (zie stuk

Les actifs ou passifs sont répartis proportionnellement entre les barreaux en fonction du nombre d'avocats affiliés.

Art. 507. – Les règlements régulièrement adoptés par l'Ordre national des avocats de Belgique restent d'application pour tous les avocats jusqu'à ce que les institutions compétentes édictent de nouveaux règlements conformément à l'article 496, sous réserve d'une concertation avec l'Ordre des avocats à la Cour de cassation et de l'accord de celui-ci concernant les modifications des règlements qui le concerne.

Art. 508. – Les mandats accordés par l'Ordre national des avocats de Belgique dans des commissions et associations créées par la loi sont maintenus et sont censés être des mandats communs à l'Ordre des barreaux francophones et germanophone et à l'Orde van Vlaamse balies jusqu'à ce qu'elles désignent leurs propres représentants conformément à leurs propres règlements et aux dispositions légales. »

À cet article, N propose l'amendement n° X (voir document 2-619/4) ainsi libellé :

Remplacer l'article 500 proposé, par la disposition suivante :

« *Art. 500. – L'Ordre des barreaux francophones et germanophone délibère en français et en allemand et établit ses rapports et règlements en français et en allemand, sans prééminence d'un texte sur l'autre. La Vereniging van Vlaamse balies délibère en néerlandais et établit ses rapports et règlements en néerlandais. Les règlements sont publiés selon les modalités prévues dans le règlement d'ordre intérieur.* »

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – J'ai déjà signalé aux services que cet amendement avait été retiré.

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l'amendement n° 61 (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

À cet article, apporter les modifications suivantes :

- A. À l'article 501, §2, proposé, remplacer les mots « et le délai d'introduction du recours visé à l'article 502 sont suspendus » par les mots « est suspendue » ;
- B. À l'article 501 proposé, supprimer le §3 ;
- C. Supprimer les articles 502 et 505 proposés.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – L'amendement tend à alléger la structure existante. L'objectif est de limiter le recours organisé par un Ordre contre un autre aux motifs qui ont déjà été fixés à l'article 611 du Code judiciaire. Nous préférions supprimer l'action supplémentaire prévue dans ce projet de loi pour ne pas se retrouver dans une situation où un barreau intenterait sans limite des actions contre un autre.

– Le vote sur l'amendement est réservé.

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l'amendement n° 100 (voir document 2-619/6) ainsi

2-619/6) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 502, §2, tweede streepje, de woorden “voor de eer van de Orde van advocaten en” doen vervallen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Tijdens de algemene besprekking heb ik al opgemerkt dat in het wetsontwerp nog enkele keren wordt verwezen naar de vroegere toestand van de Nationale Orde van Advocaten. Dat geldt met name voor de zinssnede “voor de eer van de Orde van advocaten” in het voorgestelde artikel 502, §2, tweede streepje. Blijkbaar wensen sommigen dat het begrip “eer en waardigheid” van het beroep een nationale of federale inhoud behoudt. Om alle misverstanden te vermijden stel ik voor die zinssnede te schrappen.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 57 ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 503 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. Het eerste lid vervangen als volgt:

“De Adviesraad van de balie bestaat uit zeven leden waarvan telkens drie effectieve leden in functie van de te bespreken materies worden afgevaardigd door respectievelijk de Vereniging van Vlaamse balies en de Conférence des barreaux francophones et germanophone, en wordt voorgezeten door de stafhouder van de Orde van Advocaten bij het Hof van Cassatie. De Vereniging van Vlaamse balies respectievelijk de Conférence des barreaux francophones et germanophone voorzien telkens in drie plaatsvervangers.”;

B. Het tweede lid doen vervallen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De bedoeling van het amendement is om de adviesraad op basis van het specialisatieprincipe samen te stellen zodat er een raad komt die de zaak geschil per geschil behandelt, en niet een adviesraad waarvan de leden voor een bepaalde duur worden benoemd. Ook hier trachten we de bovenbouw zo licht mogelijk te houden.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 68A ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 503 de volgende wijzigingen aanbrengen:

In het tweede lid, het woord “respectievelijke”, vervangen door het woord “respectieve”.

Mevrouw Martine Taelman (VLD). – We stellen voor dit amendement als een tekstverbetering te beschouwen, en niet als een amendement.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – In wezen heb ik hier geen enkel probleem mee. Ik stel echter vast dat dit amendement in de commissie werd verworpen zonder dat er een taalverbetering kwam. Nu ik het opnieuw indien, wordt

libellé :

À l’article 502, §2, deuxième tiret, proposé, supprimer les mots « de l’honneur de l’Ordre des avocats ».

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Pendant la discussion générale, j’ai déjà fait remarquer que l’on fait encore référence à plusieurs reprises à la situation antérieure de l’Ordre national des avocats. C’est notamment le cas à l’article 502 proposé, §2, deuxième tiret pour la partie de phrase « l’honneur de l’Ordre des avocats ». À l’évidence, certains souhaitent que la notion « honneur et dignité » de la profession ait un contenu national ou fédéral. Pour éviter tout malentendu, je propose de supprimer cette partie de phrase.

– **Le vote sur l’amendement est réservé.**

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l’amendement n° 57 (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

À l’article 503 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Remplacer l’alinéa 1er par la disposition suivante :

« Le conseil consultatif du barreau se compose de sept membres, dont chaque fois trois membres effectifs sont mandatés respectivement par la Conférence des barreaux francophones et germanophone et par la Vereniging van Vlaamse balies en fonction des matières à examiner, et est présidé par le bâtonnier de l’Ordre des avocats à la Cour de cassation. La Conférence des barreaux francophones et germanophone et la Vereniging van Vlaamse balies désignent chaque fois trois suppléants. » ;

B. Supprimer l’alinéa 2.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – L’objectif de l’amendement est de composer le conseil consultatif sur la base du principe de la spécialisation afin d’avoir un conseil qui traite séparément chaque conflit et non un conseil consultatif dont les membres sont nommés pour une période déterminée. Ici aussi nous essayons de maintenir la structure aussi légère que possible.

– **Le vote sur l’amendement est réservé.**

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l’amendement n° 68A (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

À l’article 503 proposé, apporter les modifications suivantes :

Dans le texte néerlandais de l’alinéa 2, remplacer le mot « respectievelijke » par le mot « respectieve ».

Mme Martine Taelman (VLD). – Nous proposons de considérer cet amendement comme une correction et non comme un amendement.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Sur le fond, cela ne me pose aucun problème. Je constate cependant que cet amendement a été rejeté en commission et que le texte n’a pas été corrigé. Aujourd’hui, je dépose à nouveau l’amendement

wel een correctie voorgesteld. Waar is de logica?

De voorzitter. – Het gaat hier duidelijk om een tekstverbetering en niet om een inhoudelijke verbetering. Het zal aldus beschouwd worden.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Wij zijn positief ingesteld, maar ik begrijp nog altijd niet waarom het amendement in de commissie niet werd aangenomen.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 76 ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 504 de woorden “Federale raad” telkens vervangen door het woord “Adviesraad”.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Amendement nr. 76 strekt ertoe de woorden “Federale raad” telkens te vervangen door het woord “Adviesraad” opdat de benaming zou overeenstemmen met de wettelijke bevoegdheden die aan deze instantie worden toebedeeld.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 77 ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 505 de woorden “Federale raad” telkens vervangen door het woord “Adviesraad”.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik verwijst naar mijn verantwoording bij amendement nr. 76.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Van Quickenborne amendement nr. 75 ingediend (zie stuk 2-619/6) dat luidt:

Het voorgestelde artikel 505 aanvullen met het volgende lid:

“De Federale Raad brengt zijn advies ter kennis aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie en aan de Vereniging van Vlaamse balies en aan de Conférence des barreaux francophones et germanophones.”

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Het amendement strekt ertoe de Adviesraad of de Federale Raad te verplichten zijn advies ter kennis te geven aan de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie en aan de respectieve orden, de Vereniging van Vlaamse balies en de Conférence des barreaux francophones et germanophones.

– **De stemming over het amendement en over artikel 13 wordt aangehouden.**

– **De artikelen 14 tot 17 worden zonder opmerking aangenomen.**

– **Over het wetsontwerp in zijn geheel wordt later gestemd.**

et une correction est proposée. Où est la logique ?

M. le président. – Il s’agit ici clairement d’une correction de texte et non d’une correction de fond. Il en sera donc ainsi.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Nous voulons être positifs mais je ne comprends toujours pas pourquoi l'amendement n'a pas été adopté en commission.*

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l’amendement n° 76 (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

À l’article 504 proposé, remplacer systématiquement les mots « Conseil fédéral » par les mots « Conseil consultatif ».

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *L'amendement n° 76 tend à remplacer chaque fois les mots « Conseil fédéral » par les mots « Conseil consultatif » pour que la dénomination soit en concordance avec les compétences attribuées à cette instance.*

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l’amendement n° 77 (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

À l’article 505 proposé, remplacer systématiquement les mots « Conseil fédéral » par les mots « Conseil consultatif ».

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je renvoie à ma justification de l'amendement n° 76.*

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

M. le président. – Au même article, M. Van Quickenborne propose l’amendement n° 75 (voir document 2-619/6) ainsi libellé :

Compléter l’article 505 proposé par l’alinéa suivant :

« Le Conseil fédéral notifie son avis au procureur général près la Cour de cassation ainsi qu'à la Conférence des barreaux francophones et germanophone et à la Vereniging van Vlaamse balies. »

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *L'amendement tend à obliger le Conseil consultatif ou le Conseil fédéral à donner connaissance de son avis au procureur général près la Cour de cassation et aux Ordres respectifs, la Vereniging van Vlaamse balies et la Conférence des barreaux francophones et germanophones.*

– **Le vote sur l'amendement et sur l'article 13 est réservé.**

– **Les articles 14 à 17 sont adoptés sans observation.**

– **Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.**

Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Riksregister van natuurlijke personen en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis ten gevolge van de nieuwe structuren van de balie (Stuk 2-620) (Evocatieprocedure)

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Justitie, zie stuk 2-620/4.)

De voorzitter. – Ik herinner eraan dat de commissie een nieuw opschrift voorstelt: Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Riksregister van natuurlijke personen.

- De stemming over het wetsontwerp in zijn geheel heeft later plaats.

Voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig rechter in het Arbitragehof (Stuk 2-719)

De voorzitter. – Aan de orde is de voordracht van een tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig rechter in het Arbitragehof.

Deze kandidaat moet worden voorgedragen met een meerderheid van twee derden der stemmen van de aanwezige leden.

Het stuk met de naam van de kandidaat werd rondgedeeld onder het nummer 2-719/1.

Het lot wijst de heer Devolder en mevrouw Staveaux aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

De stemming begint met de naam van de heer Morael.

(*Tot de geheime stemming wordt overgegaan.*)

Stemmingen

(*De naamlijsten worden in de bijlage opgenomen.*)

Wetsontwerp tot wijziging, met betrekking tot de structuren van de balie, van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis (Stuk 2-619) (Nieuw opschrift) (Aangehouden stemmingen)

De voorzitter. – We stemmen eerst over amendement nr. 61A van de heer Van Quickenborne.

Stemming nr. 1

Aanwezig: 56

Voor: 7

Tegen: 42

Onthoudingen: 7

- Het amendement is niet aangenomen.

- Dezelfde stemuitslag wordt aanvaard voor amendement nr. 61B en voor het gedeelte van amendement nr. 61 C van de heer Van Quickenborne dat ertoe strekt het

Discussion des articles du projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante afin de tenir compte des nouvelles structures du barreau (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation)

(Pour le texte adopté par la commission de la Justice, voir document 2-620/4.)

M. le président. – Je vous rappelle que la commission propose un nouvel intitulé : Projet de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques.

- Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Présentation du deuxième candidat à une place de juge d'expression française à la Cour d'arbitrage (Doc. 2-719)

M. le président. – L'ordre du jour appelle la présentation d'un deuxième candidat à une place de juge d'expression française à la Cour d'arbitrage.

Ce candidat doit être présenté à la majorité des deux tiers des suffrages des membres présents.

Le document sur lequel figure le nom du candidat a été distribué sous le n° 2-719/1.

Le sort désigne M. Devolder et Mme. Staveaux pour remplir les fonctions de scrutateurs.

Le vote commence par le nom de M. Morael.

(*Il est procédé au scrutin.*)

Votes

(*Les listes nominatives figurent en annexe.*)

Projet de loi modifiant, en ce qui concerne les structures du barreau, le Code judiciaire et la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante (Doc. 2-619) (Nouvel intitulé) (Votes réservés)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement n° 61A de M. Van Quickenborne.

Vote n° 1

Présents : 56

Pour : 7

Contre : 42

Abstentions : 7

- L'amendement n'est pas adopté.

- Le même résultat de vote est accepté pour l'amendement n° 61B et pour la partie de l'amendement 61 C de M. Van Quickenborne tendant à supprimer

voorgestelde artikel 502 te doen vervallen. Deze amendementen zijn dus niet aangenomen.

De voorzitter. – We stemmen nu over amendement nr. 100 van de heer Van Quickenborne.

Stemming nr. 2

Aanwezig: 58

Voor: 14

Tegen: 43

Onthoudingen: 1

– **Het amendement is niet aangenomen.**

– **Dezelfde stemuitslag wordt aanvaard voor de amendementen nr. 57A en 57B van de heer Van Quickenborne. Deze amendementen zijn dus niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen over amendement nr. 76 van de heer Van Quickenborne.

Stemming nr. 3

Aanwezig: 58

Voor: 7

Tegen: 51

Onthoudingen: 0

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen over het gedeelte van amendement nr. 61C van de heer Van Quickenborne dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 505 te doen vervallen.

Stemming nr. 4

Aanwezig: 58

Voor: 7

Tegen: 43

Onthoudingen: 8

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen over amendement nr. 77 van de heer Van Quickenborne.

Stemming nr. 5

Aanwezig: 56

Voor: 7

Tegen: 49

Onthoudingen: 0

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen over amendement nr. 75 van de heer Van Quickenborne.

Stemming nr. 6

Aanwezig: 58

Voor: 15

Tegen: 43

Onthoudingen: 0

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen over artikel 13

Stemming nr. 7

Aanwezig: 58

l'article 502 proposé. Ces amendements ne sont donc pas adoptés.

M. le président. – Nous votons à présent sur l'amendement n° 100 de M. Van Quickenborne.

Vote n° 2

Présents : 58

Pour : 14

Contre : 43

Abstentions : 1

– **L'amendement n'est pas adopté.**

– **Le même résultat de vote est accepté pour les amendements n°s 57A et 57B de M. Van Quickenborne. Ces amendements ne sont donc pas adoptés.**

M. le président. – Nous votons sur l'amendement n° 76 de M. Van Quickenborne.

Vote n° 3

Présents : 58

Pour : 7

Contre : 51

Abstentions : 0

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons sur la partie de l'amendement n° 61C de M. Van Quickenborne tendant à supprimer l'article 505 proposé.

Vote n° 4

Présents : 58

Pour : 7

Contre : 43

Abstentions : 8

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons sur l'amendement n° 77 de M. Van Quickenborne.

Vote n° 5

Présents : 56

Pour : 7

Contre : 49

Abstentions : 0

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons sur l'amendement n° 75 de M. Van Quickenborne.

Vote n° 6

Présents : 58

Pour : 15

Contre : 43

Abstentions : 0

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons sur l'article 13

Vote n° 7

Présents : 58

Voor: 39

Tegen: 3

Onthoudingen: 16

– Artikel 13 wordt aangenomen.

De voorzitter. – We stemmen nu over het wetsontwerp in zijn geheel.

Stemming nr. 8

Aanwezig: 58

Voor: 45

Tegen: 0

Onthoudingen: 13

– Het wetsontwerp is aangenomen.

– Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor:

Donderdag 3 mei 2001

's ochtends om 10 uur

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 5 en 6 van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten (van de heer Chokri Mahassine c.s.); Stuk 2-493/1 tot 4.

Evocatieprocedure

Artikel 79, eerste lid, van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroepuitzendingen en de uitoefening van televisieomroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad; Stuk 2-602/12 en 13.

Vragen om uitleg:

- van de heer René Thissen aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over “de universele dienstverlening door banken in België” (nr. 2-445);
- van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over “de Koninklijke Bibliotheek van België” (nr. 2-446);
- van mevrouw Magdeleine Willame-Boonen aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over “de kostprijs van de geluidsisolatie van woningen die op de bulderbaan van de luchthaven van Zaventem liggen” (nr. 2-454);
- van de heer Michel Barbeaux aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over “de hervorming van de taalwetgeving” (nr. 2-453).

's namiddags om 15 uur

Inoverwegingneming van voorstellen.

Mondelinge vragen.

Pour : 39

Contre : 3

Abstentions : 16

– L'article 13 est adopté.

M. le président. – Nous votons à présent sur l'ensemble du projet de loi.

Vote n° 8

Présents : 58

Pour : 45

Contre : 0

Abstentions : 13

– Le projet de loi est adopté.

– Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ordre des travaux

M. le président. – Le Bureau propose l'ordre du jour suivant pour la semaine prochaine :

Jeudi 3 mai 2001

le matin à 10 heures

Proposition de loi modifiant les articles 5 et 6 de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage (de M. Chokri Mahassine et consorts) ; Doc. 2-493/1 à 4.

Procédure d'évocation

Article 79, alinéa 1er, de la Constitution

Projet de loi modifiant la loi du 30 mars 1995 concernant les réseaux de distribution d'émissions de radiodiffusion et l'exercice d'activités de radiodiffusion dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale ; Doc. 2-602/12 et 13.

Demandes d'explications :

- de M. René Thissen au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur « le service bancaire universel en Belgique » (n° 2-445) ;
- de Mme Magdeleine Willame-Boonen au ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique sur « la Bibliothèque royale de Belgique » (n° 2-446) ;
- de Mme Magdeleine Willame-Boonen au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur « le coût de l'isolation acoustique des logements les plus touchés par les nuisances sonores de l'aéroport de Zaventem » (n° 2-454) ;
- de M. Michel Barbeaux au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur « la réforme de la législation linguistique » (n° 2-453).

l'après-midi à 15 heures

Prise en considération de propositions.

Questions orales.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Brussel op 27 mei 1998; Stuk 2-593/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol nr. 6 bij de Herziene Rijnvaartakte, gedaan te Straatsburg op 21 oktober 1999; Stuk 2-594/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, gedaan te New York op 6 oktober 1999; Stuk 2-643/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten, enerzijds, en de Republiek Hongarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie; Stuk 2-656/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Saoedi-Arabië inzake wederkerige vrijstellingen met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar de winst, invoerrechten en sociale zekerheid, in het kader van het verrichten van luchtvervoer in internationaal verkeer en met bijlage A, ondertekend te Riyadh op 22 februari 1997; Stuk 2-665/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de Bijlagen I, II en III, met de Protocollen en met de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 21 juni 1999; Stuk 2-674/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Indonesië tot het vermijden van de dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, en met het Protocol, gedaan te Jakarta op 16 september 1997; Stuk 2-684/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met het Voedselhulpverdrag 1999, en met de Bijlagen, gedaan te Londen op 13 april 1999; Stuk 2-685/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Slovenië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Ljubljana op 22 juni 1998; Stuk 2-707/1 en 2.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag betreffende de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot het Verdrag ter afschaffing van dubbele belasting in geval van winstcorrectie tussen verbonden ondernemingen, en van het Proces-verbaal van ondertekening, gedaan te Brussel op 21 december 1995; Stuk 2-708/1 en 2.

Vanaf 16.30 uur: Naamstemmingen over de afgehandelde

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République gabonaise concernant la promotion et la protection réciproques des investissements, signé à Bruxelles le 27 mai 1998 ; Doc. 2-593/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel n° 6 à la Convention révisée pour la Navigation du Rhin, fait à Strasbourg le 21 octobre 1999 ; Doc. 2-594/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment au Protocole facultatif se rapportant à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, fait à New York le 6 octobre 1999 ; Doc. 2-643/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant adaptation des aspects institutionnels de l'Accord européen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République de Hongrie, d'autre part, afin de tenir compte de l'adhésion de la République d'Autriche, de la République de Finlande et du Royaume de Suède à l'Union européenne ; Doc. 2-656/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Arabie Saoudite portant sur des exemptions réciproques en matière d'impôts sur le revenu et sur les bénéfices, de droits d'importation et de sécurité sociale dans le cadre de l'exercice du transport aérien en trafic international et à l'Annexe A, signés à Riyadh le 22 février 1997 ; Doc. 2-665/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et la Confédération suisse, d'autre part, sur la libre circulation des personnes, aux Annexes I, II et III, aux Protocoles et à l'Acte final, faits à Luxembourg le 21 juin 1999 ; Doc. 2-674/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République d'Indonésie tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, et au Protocole, faits à Djakarta le 16 septembre 1997 ; Doc. 2-684/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à la Convention relative à l'aide alimentaire de 1999, et aux Annexes, faites à Londres le 13 avril 1999 ; Doc. 2-685/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Slovénie tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Ljubljana le 22 juin 1998 ; Doc. 2-707/1 et 2.

Projet de loi portant assentiment à la Convention relative à l'adhésion de la République d'Autriche, de la République de Finlande et du Royaume de Suède à la Convention relative à l'élimination des doubles impositions en cas de correction des bénéfices d'entreprises associées, et le Procès-verbal de signature, faits à Bruxelles le 21 décembre 1995 ; Doc. 2-708/1 et 2.

À partir de 16 heures 30 : Votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

Demandes d'explications :

agendapunten in hun geheel.

Vragen om uitleg:

- van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “het beleid dat ten aanzien van Afghanistan zal worden gevoerd tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie” (nr. 2-414);
- van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de voorbereiding van de Olympische Spelen te Athene” (nr. 2-428);
- van de heer Johan Malcorps aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de houding van België en de Europese Unie ten aanzien van de Verenigde Staten na de opzegging van het Kyoto-protocol” (nr. 2-440);
- van mevrouw Sabine de Bethune aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de genderdimensie in de diplomatie” (nr. 2-442);
- van mevrouw Sabine de Bethune aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de opvolging van het rapport van de Verenigde Naties over de plunderingen in Congo” (nr. 2-443);
- van de heer Philippe Monfils aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over “de problematiek rond Cyprus” (nr. 2-451);
- van de heer Johan Malcorps aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over “het bunker op zee” (nr. 2-450);
- van de heer Philippe Mahoux aan de minister van Justitie over “de staat van het Justitieliepaleis te Luik” (nr. 2-447);
- van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Justitie over “de bevoegdheden van het arbeidsauditoraat in burgerlijke zaken” (nr. 2-452);
- van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Financiën over “de draagwijdte van de BTW-vrijstelling op diensten verricht door advocaten” (nr. 2-448).

– De Senaat is het eens met deze regeling van de werkzaamheden.

Voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig rechter in het Arbitragehof (Stuk 2-719)

Uitslag van de geheime stemming

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van een tweede kandidaat voor een ambt van rechter in het Arbitragehof:

Aantal stemmenden: 57

Blanco of ongeldige stembriefjes: 8

Geldige stemmen: 49

Tweederde meerderheid: 38

43 leden hebben ja gestemd

- de Mme Anne-Marie Lizin au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la politique à l'égard de l'Afghanistan pendant la présidence belge de l'Union européenne » (n° 2-414) ;
- de Mme Anne-Marie Lizin au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la préparation des Jeux Olympiques à Athènes » (n° 2-428) ;
- de M. Johan Malcorps au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « l'attitude de la Belgique et de l'Union européenne à l'égard des États-Unis après la dénonciation du protocole de Kyoto » (n° 2-440) ;
- de Mme Sabine de Bethune au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « la dimension du genre dans la diplomatie » (n° 2-442) ;
- de Mme Sabine de Bethune au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « le suivi du rapport des Nations Unies sur les pillages au Congo » (n° 2-443) ;
- de M. Philippe Monfils au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « le problème chypriote » (n° 2-451) ;
- de M. Johan Malcorps au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur « l'avitaillage en mer » (n° 2-450) ;
- de M. Philippe Mahoux au ministre de la Justice sur « la situation du Palais de Justice de Liège » (n° 2-447) ;
- de Mme Clotilde Nyssens au ministre de la Justice sur « l'avenir des compétences des auditots du travail en matière civile » (n° 2-452) ;
- de M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Finances sur « la portée de l'exemption de la TVA pour les prestations de services exécutées par les avocats » (n° 2-448).

– Le Sénat est d'accord sur cet ordre des travaux.

Présentation du deuxième candidat à une place de juge d'expression française à la Cour d'arbitrage (Doc. 2-719)

Résultat du scrutin

M. le président. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation d'un deuxième candidat à une place de juge à la Cour d'arbitrage :

Nombre de votants : 57

Bulletins blancs ou nuls : 8

Votes valables : 49

Majorité des deux tiers : 38

43 membres ont voté oui

6 leden hebben nee gestemd.

Bijgevolg wordt de heer Paul Galand, die de tweederde meerderheid der stemmen behaald heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen. (*Applaus*)

Van beide voordrachten zal kennis worden gegeven aan de eerste minister en aan de eerste voorzitter van het Arbitragehof.

Stemmingen

Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen (Stuk 2-620) (Evocatieprocedure) (Nieuw opschrift)

Stemming nr. 9

Aanwezig: 58

Voor: 45

Tegen: 0

Onthoudingen: 13

- Het ontwerp werd geadviseerd en zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Vraag om uitleg van de heer Olivier de Clippele aan de eerste minister over «de promotie van de buitenlandse handel in de Lambermont-akkoorden» (nr. 2-434)

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. –

De heer Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – De Lambermontakkoorden bepalen dat de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel wordt vervangen door het Agentschap voor de Buitenlandse Handel. De onderhandelaars vonden het opportuun een instrument ter coördinatie van het gewestelijke beleid voor de exportbevordering te behouden. In 2000 vertegenwoordigde de buitenlandse handel een zakencijfer van 8.000 miljard. In absolute cijfers staat dat België op de tiende plaats in de wereld, juist na China. In maart 2001 ondervroeg de VZW B Plus, 4.884 exporterende ondernemingen met minstens 15 werknemers in België. Op 23 maart had 14% daarvan geantwoord, wat aangeeft dat de ondernemingen zich door deze problematiek aangesproken voelen. Dergelijke enquêtes geven doorgaans immers slechts een respons van 7%. Uit de resultaten kunnen verschillende lessen worden getrokken. Van de ondernemingen wenst 66% een federale dienst voor de exportbevordering; 23% wenst een gewestelijke dienst. Er zijn weinig regionale verschillen. Van de in Vlaanderen gevestigde ondernemingen is 60% voorstander van een federale dienst. Dit is ook het geval voor 75% van de Waalse en 87% van de Brusselse ondernemingen. Ze wensen ook een harmonieuze samenwerking tussen de federale en de gewestelijke diensten. De graad van tevredenheid over de vier bestaande diensten is ongeveer identiek. Over de BDBH en over Export Vlaanderen is 60% tevreden. Awex kent een hogere tevredenheidsgraad, terwijl Bruxelles Export 52% haalt.

6 membres ont voté non.

En conséquence, M. Paul Galand, ayant obtenu la majorité des deux tiers des suffrages, est proclamé deuxième candidat. (*Applaudissements*)

Il sera donné connaissance des deux présentations au premier ministre et au premier président de la Cour d'arbitrage.

Votes

Projet de loi modifiant le Code judiciaire et, la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques (Doc. 2-620) (Procédure d'évocation) (Nouvel intitulé)

Vote n° 9

Présents : 58

Pour : 45

Contre : 0

Abstentions : 13

- Le projet a été amendé et sera transmis à la Chambre des représentants.

Demande d'explications de M. Olivier de Clippele au premier ministre sur «la promotion du commerce extérieur dans les accords du Lambermont» (n° 2-434)

De heer Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. –

M. Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – Les accords du Lambermont prévoient de supprimer l'Office belge du commerce extérieur et de le remplacer par l'Agence pour le commerce extérieur.

Les négociateurs ont jugé opportun de conserver un outil de coordination des politiques régionales en matière de promotion des exportations. Pour l'année 2000, le commerce extérieur représentait un chiffre d'affaires de 8.000 milliards de francs, ce qui place la Belgique en dixième position mondiale en chiffres absolus, juste après la Chine. En mars 2001, l'asbl B Plus a interrogé 4.884 entreprises exportatrices qui occupent au moins 15 travailleurs salariés en Belgique. En date du 23 mars, 685 d'entre elles avaient répondu, soit 14%. Il s'agit d'un excellent taux de réponse car un sondage de ce type ne génère en général que 7% de réponses. Cela prouve que les entreprises se sentent concernées par cette problématique. L'analyse des résultats de ce sondage permet d'en retirer plusieurs enseignements.

En premier lieu, 66% des entreprises souhaitent un service fédéral pour la promotion de leurs exportations, contre seulement 23% qui optent pour un service régional. À cet égard, les différences régionales sont peu significatives : 60% des entreprises dont le siège est situé en Flandre, 75% des entreprises wallonnes et 87% des entreprises bruxelloises sont favorables à un service fédéral.

En deuxième lieu, les entreprises souhaitent une coexistence harmonieuse entre le service fédéral et les services régionaux

Uit de peiling blijkt verder dat de ondernemingen wensen dat het nieuwe Agentschap wordt belast met het exportbestand "on line", met de normen en buitenlandse reglementeringen, de exportbevordering, de jaarbeurzen en salons in het buitenland, de marktstudies, de economische en handelsmissies, de begeleiding van de KMO's en de Belgische handelsweken.

Heeft de regering kennis van een studie die de door de VZW B Plus verzamelde gegevens, bevestigt of ontkracht? Heeft de regering de representatieve organisaties van ondernemingen over de hervorming geraadpleegd? Grote bedrijven zoals Bekaert, Noordnatie, Tractebel, UCB, Fortis, Colruyt, IBA, Opel, Bayer, Siemens en de Hoge Raad voor de Diamant hebben aan de peiling deelgenomen. Dat geeft ze een belangrijke geloofwaardigheid. Welke bevoegdheden en opdrachten van de BDBH zullen door het nieuwe Agentschap voor de buitenlandse handel worden overgenomen?

Over het statuut van het nieuwe Agentschap bestaat verwarring. Volgens sommigen is het een federaal agentschap. Anderen menen dat enkel de gewesten voor de nieuwe instelling bevoegd zijn en de federale Staat geen enkel initiatiefrecht meer zal hebben inzake buitenlandse handel. De eerste ontwerpen spraken trouwens over een interfederaal agentschap. Dat was een primeur in het Belgisch grondwettelijk recht. De eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken voerden recentelijk nochtans buitenlandse handelsmissies uit, niet zonder succes overigens. Wat is nu het nieuwe statuut van dat agentschap?

In 2000 bedroeg de dotatie van de BDBH 700 miljoen. Daarbij kwamen 250 miljoen eigen inkomsten. Die werkingsmiddelen zouden aanzienlijk worden verminderd. De dotatie zou worden teruggebracht tot 100 miljoen en van de 182 personeelsleden zouden er nog 50 overblijven. De gewesten zouden moeten zorgen voor een aanvullende financiering. Daarover lijken de meningen verdeeld. Sommigen spreken over een aanvullende financiering van 270 miljoen, anderen, die eveneens het akkoord ondertekenden, willen het Agentschap tot het strikte minimum beperken met bijvoorbeeld dertig personeelsleden. Ik verwijst in dit verband naar de verklaringen van Vlaams minister voor Buitenlandse Handel Sauwens in De Standaard van 29 maart 2001. Wat is nu juist?

Meent de minister dat het nieuwe Agentschap degelijk en efficiënt kan werken met een begroting van 100 miljoen? Vreest hij niet dat het de gegijzelde van de gewesten zal worden? Vreest hij niet dat bij de latere onderhandelingen over de staatshervorming men verplicht zal zijn wat rest van het Agentschap op te doen bij gebrek aan voldoende door de gewesten ter beschikking gestelde middelen?

De opheffing van de BDBH zal gevolgen hebben voor de intergewestelijke samenwerking die kenmerkend was voor de handelsattachés. Nadat die in 1993 "geregionaliseerd" werden, bleven ze in contact met een federaal organisme, wat de intergewestelijke samenwerking bevorderde. Wanneer een onderneming met maatschappelijke zetel in en bepaald gewest, een handelsattaché contacteerde die van een ander gewest afhing en dus niet bevoegd was, werd die toch geholpen. Dat werd me onlangs nog bevestigd op een vergadering met handelsattachés in het Brussels Parlement.

pour la promotion du commerce extérieur. Le taux de satisfaction des quatre services existants est d'ailleurs globalement identique. Le taux de satisfaction de l'OBCE est très proche de celui obtenu par Export Vlaanderen, soit environ 60%. L'AWEX recueille un taux de satisfaction supérieur aux organismes précités. Enfin, Bruxelles Export se singularise par un taux de satisfaction légèrement inférieur, à savoir 52%.

En troisième lieu, il ressort de ce sondage que les entreprises désirent que la nouvelle Agence pour le commerce extérieur soit chargée du fichier exportateur « *on line* », des normes et réglementations étrangères, de la promotion des exportations, des foires et salons à l'étranger, des études de marché, des missions économiques et commerciales, du guide des PME et des semaines commerciales belges.

J'en viens à mes questions. Le gouvernement a-t-il connaissance d'une étude tendant à confirmer ou à infirmer les données récoltées par l'asbl B Plus ? Le gouvernement a-t-il consulté les organisations représentatives des entreprises au sujet de cette réforme ? De grands noms tels que Bekaert, Noordnatie, Tractebel, UCB, Fortis, Colruyt, IBA, Opel, Bayer, Siemens, Hoge Raad voor de diamant, etc, ont participé au sondage organisé par B Plus, ce qui lui confère une crédibilité importante. Quelles compétences et missions de l'OBCE seront assurées par la nouvelle Agence pour le commerce extérieur ?

Il existerait une certaine confusion au sujet du statut de la nouvelle Agence pour le Commerce extérieur. Certains estiment qu'il s'agit d'une agence fédérale, d'autres considèrent, au contraire, que seules les Régions seront compétentes pour cette nouvelle instance et que l'État fédéral belge n'aura plus aucun pouvoir d'initiative en matière de commerce extérieur ; les premiers projets faisaient d'ailleurs état d'une agence interfédérale, ce qui constituait une première en droit constitutionnel belge. Cela peut paraître étrange puisque, ces derniers temps, le premier ministre et le ministre des Affaires étrangères ont accompli des missions commerciales à l'étranger, non sans succès d'ailleurs. Qu'en est-il du vrai statut de cette agence ?

Une autre question concerne la dotation de l'OBCE, qui était de 700 millions de francs belges en 2000, montant auquel s'ajoutaient des recettes propres de 250 millions de francs. Ces moyens de fonctionnement seraient apparemment considérablement diminués, puisque la dotation de l'agence serait de 100 millions de francs. En outre, le personnel de celle-ci serait réduit de 182 à 50 personnes.

Les Régions seraient chargées d'un financement complémentaire. Les avis semblent diverger à ce sujet. Certains partisans de la réforme parlent d'un financement complémentaire à hauteur de 270 millions de francs, mais d'autres, signataires du même pacte, envisagent, par contre, de limiter la nouvelle agence au strict minimum avec, par exemple, 30 personnes. Je me réfère ici aux propos adressés par Johan Sauwens, ministre flamand du Commerce extérieur, à un journaliste du Standaard, le 29 mars 2001. Qu'en est-il exactement ?

Monsieur le ministre, estimatez-vous qu'avec un budget de 100 millions de francs, cette nouvelle agence pourra fonctionner avec compétence et efficacité ? Ne craignez-vous pas que la

De Belgische ondernemingen hebben die handelsattachés erg nodig. Alle posten met drie vermenigvuldigen gaat niet, hoewel dat reeds zo is in Rijsel, Keulen, Casablanca, Parijs, Londen, Tokio, Milaan, enz. Ondernemingen die afhangen van de Brusselse dienst zullen veel minder worden geholpen wegens gebrek aan voldoende budgettaire middelen.

Het nieuwe samenwerkingsakkoord zal waarschijnlijk in die intergewestelijke hulp voorzien, maar de praktijk dreigt anders te worden vanaf 1 januari 2002. De handelsattachés zullen zich dan niet langer tot een federale dienst kunnen richten, maar enkel tot hun gewestelijke dienst, zodat ze niet meer in een ander gewest kunnen optreden. Dreigt de samenwerking daardoor niet minder efficiënt te worden?

De ondernemingen zouden niet langer rechtstreeks toegang hebben tot de gegevensbank van de BDBH. Dat zou nog enkel mogelijk zijn via hun gewestelijke dienst. Aldus zou een openbare dienst niet langer bereikbaar zijn voor het publiek. Is dat niet discriminerend? Hoe zullen de drie diensten werken? Zullen zij in de drie gewesten even efficiënt zijn?

Wat gebeurt er als een vrachtwagenchauffeur vastzit aan een verafgelegen grens wegens juridisch-administratieve problemen? Tot 31 december van dit jaar kon hij zich wenden tot de BDBH. Vanaf volgend jaar zal hij eerst contact moeten nemen met de bevoegde gewestelijke dienst. Indien het om een Vlaamse chauffeur gaat van een onderneming met exploitatzetel in Vlaanderen en maatschappelijke zetel in Brussel, dreigt hij kostbare tijd te verliezen. Welke gewestelijke dienst zal bevoegd zijn?

Wat met ondernemingen die in de drie gewesten bedrijvig zijn? Zij kunnen per jaar van dienst wisselen. Heeft de regering dit probleem voorzien? Er kunnen problemen rijzen door het gebrek aan rechtstreeks contact tussen het Agentschap en de nieuwe ondernemingen. De informatiebronnen kunnen opdrogen. De BDBH was aanwezig op internationale beurzen en had rechtstreekse contacten met de ondernemingen. Dat zal met de nieuwe structuur niet meer mogelijk zijn. Het Agentschap zal niet rechtstreeks door de ondernemingen worden geïnformeerd, wat nadelig is voor zijn gegevensbank.

Exportbevordering kan slechts slagen mits een eenvormige beeldvorming naar het buitenland. Een tegenstelling tussen het politieke en het commerciële beeld is contraproductief. Volgens de enquête van B Plus wenst 89% van de ondernemingen het behoud van de referentie made in Belgium. Deze enquête heeft duidelijk aangetoond dat een overgrote meerderheid van de ondernemingen van de drie gewesten vindt dat men niet zonder dit label kan. Vreest de minister niet dat de opheffing van een federale instelling voor de exportbevordering nadelig is voor het beeld van onze ondernemingen in het buitenland?

nouvelle agence soit dorénavant l'otage des Régions ? Ne craignez-vous pas qu'à l'occasion des prochaines négociations portant sur la réforme de l'État, on soit obligé de supprimer ce qui reste de la nouvelle agence, faute de moyens suffisants alloués par les Régions ?

La suppression de l'OBCE aura des conséquences sur la coopération interrégionale qui caractérisait les attachés commerciaux. Comme ceux-ci ont été « régionalisés » en 1993, le fait de rester en contact avec un organisme fédéral était propice à la coopération interrégionale. Lorsqu'une entreprise, dont le siège social se trouvait dans une Région, avait recours à un attaché commercial dépendant d'une autre Région, et qui, théoriquement, n'était donc pas compétent, cette entreprise recevait néanmoins de l'aide. J'ai participé, voici deux jours, au parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, à une réunion avec les attachés commerciaux bruxellois. Ce fait m'y a été clairement confirmé.

Nous savons que les entreprises belges ont grandement besoin de ces attachés commerciaux pour mieux connaître le pays étranger avec lequel elles souhaitent traiter. La multiplication par trois de tous les postes n'est pas possible, bien que cela soit déjà le cas à Lille, Cologne, Casablanca, Paris, Londres, Tokio, Milan, etc. Par ailleurs, faute de moyens budgétaires suffisants, les entreprises dépendant du service bruxellois seront nettement moins bien desservies que celles qui dépendent des deux autres Régions.

Le nouvel accord de coopération prévoira probablement de continuer cette entraide régionale, mais la pratique risque d'être différente à partir du 1er janvier 2002, lorsque ces attachés commerciaux ne pourront plus s'adresser à un service commun, en l'occurrence la défunte OBCE. Ils devront se tourner vers leur service régional avec, pour conséquence, de cloisonner les pratiques et les contacts. Cette coopération ne risque-t-elle pas, monsieur le ministre, de ne plus être aussi efficace qu'elle l'était jusqu'à présent ?

J'en viens à la question suivante. Les entreprises pourraient, semble-t-il, ne plus avoir accès directement à la banque de données de l'Agence pour le Commerce extérieur et devraient obligatoirement passer par leur service régional, lequel se mettrait en rapport avec ladite agence. Nous aurions ainsi affaire à un service public qui ne serait plus accessible au public. Ne jugez-vous pas cette disposition discriminatoire ? Comment fonctionneront les trois services ? Seront-ils aussi efficaces dans les trois Régions ?

Par ailleurs, j'ai une question plus concrète : qu'arrive-t-il si un camionneur est coincé à une frontière lointaine, avec des problèmes juridico-administratifs ? Jusqu'au 31 décembre de cette année, il pourra s'adresser à l'OBCE. À partir de l'année prochaine, il devra d'abord prendre contact avec le service régional compétent. S'il s'agit d'un camionneur flamand dont le siège d'exploitation est situé en Flandre et le siège social à Bruxelles, il risque de perdre un temps précieux pour trouver son chemin dans la nouvelle structure. Il pourrait même passer la nuit à l'hôtel en attendant la réponse, vu la multiplication des intermédiaires. D'où ma question : de quel service régional dépendra cette entreprise ?

En outre, qu'en est-il des entreprises qui ont une activité dans les trois Régions ? Il me revient déjà que des grandes entreprises opteront pour une tournante ; par exemple, les

	<p>années paires pour le service flamand et les années impaires pour le service wallon, afin de ne mécontenter personne, sans parler de la Région de Bruxelles-capitale où la question se complique davantage. Le gouvernement a-t-il prévu ce genre d'inconvénient ?</p> <p>Un autre problème pourrait résulter de l'absence de contact direct entre l'agence et les nouvelles entreprises : le tarissement des sources de renseignement dans le chef de l'agence. L'OBCE était présente dans les foires internationales, avait un contact direct avec les entreprises, ce qui ne sera plus possible avec la nouvelle structure. La nouvelle agence ne recevra donc plus des renseignements émanant directement des entreprises, ce qui est regrettable pour sa banque de données.</p> <p>J'en viens à ma dernière question. J'estime que pour bien réussir la promotion des produits à l'étranger, il doit exister une certaine unicité d'image de marque entre les entreprises qui exportent et leur pays. Une contradiction entre l'image politique et l'image commerciale serait contre-productive.</p> <p>À ce sujet, il ressort de l'enquête de B Plus que 89% des entreprises souhaitent le maintien de la référence <i>made in Belgium</i>, contre seulement 3% à la Flandre, 1% à la Wallonie et 4% à Bruxelles.</p> <p>L'enquête de B Plus a très nettement démontré qu'une majorité écrasante des entreprises des trois Régions estiment que le label <i>made in Belgium</i> est incontournable. Ne craignez-vous pas, monsieur le ministre, que la suppression d'une institution fédérale pour la promotion du commerce extérieur nuise à l'image de nos entreprises à l'étranger ?</p>
Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – <i>Ik ben verbaasd over het betoog van de heer de Clippele. Weet hij dat we reeds aan de vierde bijeenkomst zijn van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat met op de agenda het ontwerp van bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen?</i>	<p>Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Je m'étonne quelque peu de l'intervention de M. de Clippele. Sait-il que nous en sommes à la quatrième réunion de la commission des Affaires institutionnelle du Sénat qui a, à son ordre du jour, le projet de loi spéciale portant transfert de différentes compétences aux Régions et Communautés ?</p>
De heer François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – <i>De vierde bijeenkomst, mevrouw Willame?</i>	<p>M. François Roelants du Vivier (PRL-FDF-MCC). – La quatrième réunion, madame Willame ?</p>
Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – <i>Eerst was er de uiteenzetting van de minister in openbare vergadering, mijnheer Roelants, dan een discussie over een hele reeks procedureproblemen, dan een derde vergadering die gisteren of eergisteren eindigde. Er is een vergadering vandaag en er is één volgende woensdag. Ik stel vast dat de heer Roelants slecht op de hoogte is van wat er in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden gebeurt.</i>	<p>Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Nous avons d'abord eu l'exposé du ministre en séance publique, monsieur Roelants, puis une discussion sur toute une série de problèmes de procédure, puis une troisième réunion qui s'est terminée hier ou avant-hier, la réunion d'aujourd'hui et une réunion prévue pour mercredi prochain. Je constate que M. Roelants est relativement au courant de ce qui se passe en commission des Affaires institutionnelles.</p>
De voorzitter. – De heer de Clippele is er ook aanwezig geweest, mevrouw Willame.	<p>M. le président. – M. de Clippele y est venu aussi, madame Willame.</p>
Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – <i>Ik heb de heer de Clippele er inderdaad zien verschijnen. Ik heb trouwens betreurd dat hij er niet langer is gebleven. Ik heb immers een lang pleidooi gehouden voor zijn opiniepeiling.</i>	<p>Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – J'ai effectivement vu apparaître M. de Clippele à cette commission et j'ai d'ailleurs regretté qu'il n'y soit pas resté plus longtemps parce que j'ai fait un long plaidoyer pour son sondage.</p>
De heer Olivier de Clippele (PL-FDF-MCC). – <i>Men heeft me dat meegedeeld. Dank u, mevrouw Willame</i>	<p>M. Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – On me l'a rapporté. Merci, madame Willame.</p>
Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – <i>Ik heb met plezier naar u geluisterd, maar ik was enigszins verrast</i>	<p>Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – J'ai eu beaucoup de plaisir à vous écouter mais je suis un peu</p>

omdat uw vraag om uitleg ging over materies waarover wij in de commissie discussiëren.

Ik sluit me aan bij uw vragen en ik zou u, vóór de minister, willen antwoorden wat mij werd geantwoord: "Bekijk het samenwerkingsakkoord, mijnheer de Clippele. Alles is reeds opgelost en u moet niet bevreesd zijn."

Ik zal het antwoord van de minister zeer aandachtig beluisteren, want de heer de Clippele heeft me de woorden uit de mond genomen. Ik deel volkomen wat hij hier heeft gezegd over de grote ongerustheid die bij heel wat ondernemingen leeft. Hij kreeg een uitstekende respons op zijn onderzoek bij 4.800 ondernemingen. Ik zal zijn studie gebruiken bij onze besprekking in de commissie.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – *Ik deel het antwoord van de eerste minister mee. Dat zal korter zijn dan de vraag, want veel elementen zijn terug te vinden in het akkoord.*

De opheffing van de BDBH en zijn vervanging door een Agentschap voor de Buitenlandse Handel vormen een sleutelelement in de overdracht van bevoegdheden in de Lambermont-akkoorden, zoals bevestigd in het ontwerp van bijzondere wet dat in de Senaat werd ingediend. Die zal het zeker met veel aandacht onderzoeken.

Dit ontwerp bevestigt de bevoegdheid van de gewesten inzake buitenlandse handel en ruimt elke verwarring die gepaard gaat met gemengde bevoegdheden uit de weg. Om die beslissing voor te bereiden zijn er geen studies of enquêtes geweest zoals die waarnaar de spreker verwijst. De regering heeft wel de standpunten van de erkende representatieve organisaties van ondernemingen ontvangen, evenals van belangrijke belangengroepen zoals de Federatie van Kamers van koophandel en rijverheid van België en de Vereniging van adviseurs van de buitenlandse handel. Verschillende van die organisaties werden ook ontvangen door leden van de regering. De eerste minister zelf heeft een uitvoerig onderhoud gehad met de vertegenwoordigers van het Verbond van Belgische Ondernemingen en van het Vlaams Economisch Verbond.

Artikel 15, §1 van het ontwerp van bijzondere wet bepaalt dat een samenwerkingsakkoord zal worden gesloten voor de oprichting van een Agentschap voor de Buitenlandse Handel. Dat zal beslissen tot en overgaan tot de organisatie van gezamenlijke handelsmissies op initiatief van één of meerdere gewesten of op vraag van de federale overheid en zal informatie, studies en documentatie over buitenlandse markten beheren, organiseren, ontwikkelen en verspreiden. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord, waarvan de tekst u zal worden bezorgd, zoals in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden werd gezegd, verduidelijkt het geheel van de opdrachten van het Agentschap.

Onder gezamenlijke missies moeten zowel de missies onder voorzitterschap van Z.K.H. Prins Philippe worden begrepen, als de door één of meerdere gewesten of de federale overheid voorgestelde initiatieven. Het Agentschap is bevoegd voor informatie en documentatie ten voordele van de gewestelijke exportdiensten, voor de wettelijke en reglementaire vereisten inzake handelsactiviteiten en voor de economische gegevens en de praktische kennis. De terbeschikkingstelling van de informatie zal gebeuren via de gewestelijke exportdiensten om

surprise, votre demande d'explications traitant des matières dont nous discutons en commission.

J'adhère totalement à vos interrogations et j'ai envie de vous répondre, avant le ministre, ce qui m'a été répondu : « Allez voir l'accord de coopération, monsieur de Clippele. Tout cela est déjà résolu et vous ne devez avoir aucune inquiétude. »

J'écouterai très attentivement la réponse du ministre puisque M. de Clippele m'a ôté les mots de la bouche. Je partage tous ses propos qui démontrent la grande inquiétude de bon nombre d'entreprises. Il en a interrogé 4.800 et a obtenu un excellent taux de réponses. J'utiliserais d'ailleurs son étude tout au long de nos discussions en commission des Affaires institutionnelles.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Je peux vous fournir les éléments de réponse qui m'ont été communiqués notamment par le premier ministre. Cette réponse sera un peu plus courte que votre question, M. de Clippele, car de nombreux éléments figurent déjà dans l'accord.

La suppression de l'Office belge du Commerce extérieur et son remplacement par une nouvelle Agence pour le Commerce extérieur constitue un élément-clé dans le transfert de compétences contenu dans les accords de Lambermont et consacré dans le projet de loi spéciale soumis au Sénat, qui l'examine manifestement avec beaucoup d'attention.

Ce projet confirme le principe de la compétence des Régions sur le plan du commerce extérieur et a éliminé toutes les confusions liées aux compétences mixtes. Pour préparer cette décision, il n'y a pas eu d'études ou d'enquêtes, auxquelles se réfère l'intervenant. Le gouvernement a cependant reçu les points de vue des organisations d'entreprises représentatives agréées et des groupes d'intérêts importants, tels la Fédération des Chambres du Commerce et de l'Industrie de Belgique et l'Association des conseillers au Commerce extérieur.

Plusieurs de ces organisations ont également été reçues par les membres du gouvernement ; ainsi, le premier ministre lui-même a eu un entretien circonstancié sur cette matière avec les représentants de la Fédération des entreprises belges et du Vlaams Economisch Verbond.

L'article 15, §1er, du projet de loi spéciale dispose qu'un accord de coopération sera conclu pour la création d'une Agence pour le Commerce extérieur qui décidera et organisera des missions conjointes à l'initiative d'une ou de plusieurs Régions ou à la demande de l'autorité fédérale, et qui gérera, organisera, développera et diffusera des informations, des études et de la documentation sur les marchés extérieurs. Le projet d'accord de coopération, dont le texte vous sera transmis, comme il l'a été dit en commission des Réformes institutionnelles, précise davantage l'ensemble des missions de l'Agence.

Par missions commerciales conjointes, il faut entendre tant les missions présidées par S.A.R. le prince Philippe que les initiatives proposées par une ou plusieurs Régions ou par l'autorité fédérale. Quant à l'information et à la documentation, l'Agence est compétente, au profit des services d'exportation régionaux, pour les exigences légales et réglementaires au niveau commercial ainsi que pour les données économiques et la connaissance pratique. Afin de permettre aux entreprises de s'adresser à un guichet unique

het de ondernemingen mogelijk te maken zich voor alle vragen tot een enkel loket te wenden.

Artikel 4 van het akkoord bepaalt dat het Agentschap ook taken van gemeenschappelijk belang kan uitvoeren na een unanieme beslissing van zijn raad van bestuur. Het nieuwe Agentschap heeft een interfederaal karakter en het samenwerkingsakkoord zal worden onderschreven door vier partijen, namelijk de gewesten en de federale overheid. Het ontwerpakkoord bepaalt eveneens dat het Agentschap een organiek personeelskader zal krijgen van maximum 50 personen en dat de raad van bestuur de begroting vaststelt. De financiering wordt gewaarborgd door een federale bijdrage van 100 miljoen en een bijdrage van de drie gewesten op basis van een verdeelsleutel inzake personenbelasting.

Het Lambermont-akkoord doet geen afbreuk aan andere bevoegdheden, gebruiken en akkoorden. Zo bepaalt het samenwerkingsakkoord dat de diplomatieke en consulaire ambtenaren en de gewestelijke vertegenwoordigers loyaal zullen samenwerken bij de uitvoering van de missies van het Agentschap en alle nuttige informatie zullen bezorgen voor zijn goede werking. Omgekeerd zullen de ondernemingen een beroep kunnen doen op de medewerkers van de Belgische diplomatieke en consulaire posten in het buitenland, ook op degene die geen handelsattachés van één of meer gewesten hebben. Die loyaliteit tussen de gewesten en de federale overheid en de gewesten zelf kan de exportbevordering slechts ten goede komen.

De heer Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – *De samenwerking tussen de gewesten en de federale overheid zal inderdaad van het bijzondere Belgische model een performant instrument voor onze ondernemingen maken. Ik hoor dat dit een zorg van de regering is en ik hoop dat dit zo zal blijven na de goedkeuring van de Lambermontakkoorden. De ondernemingen van de drie gewesten vragen dit zeer sterk.*

De samenwerkingsakkoorden waaraan mevrouw Willame refereerde zijn bij mijn weten nog niet getekend. Ze zullen ter goedkeuring aan de gewestelijke parlementen en aan het federale parlement worden voorgelegd. De parlementsleden kunnen die akkoorden enkel ratificeren. Ze worden niet bij de uitwerking ervan betrokken.

Daarom wenste ik de intenties van de regering te kennen bij de aan de gang zijnde onderhandelingen over de toepassing van een wet waarvoor men onze goedkeuring vraagt.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Jacques D'Hooghe aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «Sabena» (nr. 2-435)

De heer Jacques D'Hooghe (CVP). – Op 2 en 3 april maakten de SAir Group en Sabena hun jaarresultaten voor 2000 bekend. De SAir Group leidt het afgelopen jaar een

pour toutes les questions, il a été décidé que la répartition des informations se fera via les services d'exportation régionaux.

Enfin, l'article 4 du projet d'accord prévoit que l'Agence pourrait effectuer également des tâches d'intérêt commun, moyennant une décision unanime de son conseil d'administration.

La nouvelle Agence est dotée d'un caractère interfédéral et l'accord de coopération sera donc souscrit par quatre parties, les Régions et le pouvoir fédéral.

Le projet d'accord prévoit également que l'Agence disposera d'un cadre organique de 50 personnes au maximum et que le conseil d'administration fixera le budget. Le financement est assuré par une contribution fédérale de 100 millions de francs et une contribution des trois Régions sur la base d'une clé de répartition en matière d'impôts des personnes physiques.

En conclusion, je voudrais faire remarquer que l'accord du Lambermont ne porte pas atteinte aux autres compétences, usages et accords. Ainsi, le projet d'accord prévoit que les agents diplomatiques et consulaires et les représentants régionaux collaboreront d'une façon loyale à l'exécution des missions de l'Agence et qu'ils fourniront toute information utile pour son bon fonctionnement. Inversement, les entreprises pourront faire appel aux collaborateurs des postes diplomatiques et consulaires belges à l'étranger, y compris ceux où des attachés commerciaux spécifiques d'une ou de plusieurs Régions ne seront pas représentés.

La loyaté susvisée entre les Régions et le pouvoir fédéral, et entre les Régions mêmes, ne pourra que renforcer la promotion de nos exportations.

M. Olivier de Clippele (PRL-FDF-MCC). – C'est effectivement la coopération entre les Régions et l'État fédéral qui fera de la particularité de la Belgique un outil performant pour nos entreprises. J'entends que c'est le souci du gouvernement et j'espère que ce sera le cas suite au vote des accords du Lambermont parce que les entreprises des trois Régions sont fort demanderesses à ce sujet.

Les accords de coopération auxquels Mme Willame a fait allusion dans sa question ne sont pas encore signés, à ma connaissance. Ils seront soumis au vote des parlements des trois Régions et du parlement fédéral. Il s'agit, en fait, d'une ratification pure et simple et les parlementaires ne pourront donc plus participer à l'élaboration de ces accords.

Il m'a paru utile de connaître les intentions du gouvernement fédéral dans le cadre de cette négociation qu'il mène toujours pour l'application d'une loi que nous sommes appelés à adopter.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Jacques D'Hooghe au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «la Sabena» (n° 2-435)

M. Jacques D'Hooghe (CVP). – Pour l'année 2000, le SAir Group enregistre une perte record de 75 milliards ; pour la

recordverlies van 75 miljard Belgische frank en ook Sabena boekte een nettoverlies van 13 miljard. Gisteren en vandaag hadden de algemene vergaderingen van de SAir Group en Sabena plaats en de verklaringen die daar werden afgelegd, onder meer door de heer Corti, bieden weinig perspectieven voor de toekomst.

Daarmee komen diverse elementen van de akkoorden van april 2000 en januari 2001 op losse schroeven te staan. Kunnen we nog wel spreken van de "synergievoordelen", waarover minister Daems het zo vaak had? Of moeten we de inbedding van Sabena in de SAir Group vandaag veeleer als een hypothek op de toekomst van Sabena beschouwen? Heeft de SAir Group bijvoorbeeld nog de nodige middelen om, zoals overeengekomen, de Sabena-afdelingen catering en handling over te nemen? Indien de SAir Group van plan is met Sabena door te gaan, dan blijft de cruciale vraag of de juridische constructies die in april 2000 en januari 2001 met de beste bedoelingen werden uitgewerkt, vandaag nog wel overeenstemmen met de economische realiteit. Zonder meteen al te willen twijfelen aan de bedoelingen van de Zwitsers, blijf ik me afvragen of de inspanningen die België levert om Sabena te redden, niet worden tenietgedaan door de abominabele financiële situatie van de SAir Group. Onrealistische verwachtingen koesteren tegenover de SAir Group helpt de zaak van Sabena niet vooruit. Zoals dat in de volksmond heet: je kunt geen kei het vel afstropen. Voor de federale regering en voor de Sabena-directie is het dan ook van levensbelang een precies zicht te krijgen op de solvabiliteit en liquiditeitspositie van zowel Sabena als de SAir Group. De toekomst van Sabena voorspellen is voor ons koffiedik kijken. Het gaat niet op dat aan het personeel van Sabena steeds opnieuw wordt gevraagd om in te leveren, zonder dat het zekerheid krijgt over de toekomstperspectieven.

In mijn schriftelijk nota heb ik een chronologie van de gebeurtenissen rond Sabena tijdens het afgelopen jaar opgenomen, maar hier beperk ik me tot de twee belangrijkste elementen: het akkoord van april 2000 en de beslissing van 20 januari 2001.

Het akkoord van april 2000 bepaalde dat de SAir Group zijn belang in Sabena zou optrekken van 49,5% tot 85%. In ruil daarvoor zou België met 3,3% en een optie tot 5,5% de grootste aandeelhouder van de SAir Group worden.

Op 20 januari 2001 werd dan besloten tot een herkapitalisatie ten belope van 28 miljard, waarvan 10 miljard vers kapitaal dat voor 4 miljard afkomstig was van de Belgische Staat.

Na de bekendmaking van de jaarresultaten en na de resultaten van de algemene vergaderingen rijzen vanzelfsprekend een aantal concrete vragen.

Is een verdere integratie van Sabena in de SAir Group louter vanuit budgettaire overwegingen en rekening houdend met de financiële beperkingen nog wel mogelijk? Een eerste analyse maakt reeds duidelijk dat indien alle verplichtingen van Sabena in de geconsolideerde SAir-rekeningen zouden worden opgenomen, dit aan de SAir Group meer dan 100 miljard Belgische frank zou kosten. De conclusie ligt dus voor de hand: een volledige overname is budgetair uitgesloten. En toch impliceert het akkoord van april 2000 op juridisch vlak een nagenoeg volledige overname. Zijn de

Sabena, c'est une perte de 13 milliards.

Peut-on encore parler « des avantages de la synergie » dont le ministre Daems a si souvent parlé ? Ou devons-nous aujourd'hui considérer l'entrée de la Sabena dans le SAir Group comme une hypothèque sur son avenir ? Le SAir Group dispose-t-il encore des moyens nécessaires pour reprendre les départements catering et handling de la Sabena ?

Les constructions juridiques élaborées en avril 2000 et en janvier 2001 correspondent-ils encore à la réalité économique ?

Deux événements ont leur importance. À la suite de l'accord intervenu en avril 2000, le SAir Group a augmenté sa participation dans la Sabena de 49,5% à 85%. En échange, la Belgique allait devenir le plus grand actionnaire du SAir Group.

Par ailleurs, le 20 janvier 2001, la décision d'une recapitalisation a été prise pour un montant de 28 milliards, dont 10 milliards en argent frais ; de ce dernier montant, 4 milliards provenaient de l'État belge.

Compte tenu des résultats enregistrés pour l'année 2000 et des restrictions financières, une intégration plus poussée de la Sabena dans le SAir Group est-elle encore possible ? Une première analyse fait apparaître une reprise totale de la Sabena comme exclue d'un point de vue budgétaire. Cependant, l'accord d'avril 2000 implique une reprise quasiment totale sur le plan juridique. Les constructions juridiques sont-elles encore réalisables ? L'exécution des accords constitue-t-elle encore une option réaliste et quels choix stratégiques le gouvernement belge y associe-t-il ?

Le ministre peut-il nous donner une vue d'ensemble sur la situation de la Sabena et du SAir Group en matière de solvabilité et de liquidités ? Quelles initiatives le cabinet a-t-il prises pour obtenir les chiffres indispensables ? Pouvez-vous disposer de ces renseignements ? Sans ces éléments, aucune décision étayée ne peut être prise. Hier, le tribunal a autorisé l'association professionnelle des pilotes à désigner un expert afin de voir s'il n'y a pas eu de transactions financières illégales entre le SAir Group et ses filiales.

Quels sont encore les moyens de ce dernier pour faire face à ses engagements à l'égard de la Sabena ?

Quelle garantie le gouvernement a-t-il négociée en avril 2000 et en janvier 2001 pour l'entreprise et le personnel ? Onze mille emplois directs sont concernés et, indirectement, 30.000 travailleurs. Le capital injecté provenant des contribuables doit aussi être préservé.

Quelle est la position du gouvernement belge à l'égard de la nouvelle formule d'inscription à l'étranger des pilotes et du personnel de cabine ?

Est-il sensé que la Sabena et l'État belge fassent dépendre leurs options politiques des décisions du SAir Group, lequel est en difficultés ?

Quels sont les choix stratégiques et propositions structurelles du ministre ? L'alliance Qualiflyer est-elle opérationnelle ou faut-il envisager un accord de coopération dans un cadre plus large ? La Sabena ne peut-elle elle-même tâter le marché et

vooropgestelde juridische constructies nog wel haalbaar? Zijn ze nog in overeenstemming te brengen met de economische realiteit? Is de uitvoering van de akkoorden, rekening houdend met de mogelijkheden van de SAir Group, nog een realistische optie en welke strategische keuzes koppelt de Belgische regering hieraan?

Kan de minister van Telecommunicatie, Overheidsbedrijven en Participaties ons een inzicht geven in de solvabiliteits- en liquiditeitspositie van Sabena en de SAir Group? Welke initiatieven nam het kabinet om het absoluut noodzakelijk cijfermateriaal te bekomen? Kunnen we over deze gegevens beschikken? Zonder deze elementen kunnen er immers geen onderbouwde beslissingen worden genomen. Gisteren stond de rechtbank de beroepsvereniging van de piloten toe een expert aan te stellen om na te gaan of er geen onrechtmatige financiële transacties hebben plaatsgegrepen tussen de SAir Group en haar filialen.

Wat is nog de draagkracht van deze laatste om haar engagementen ten aanzien van Sabena waar te maken en een inzicht te bekomen over wat Sabena op halflange termijn nog van de Zwitsers kan verwachten?

Welke waarborg bedong de regering in april 2000 en in januari 2001 voor het bedrijf en het personeel?

Gespecialiseerde parlementsleden zouden inzage moeten krijgen. In de Kamer werd enkele maanden geleden een toezegging gedaan, maar tot hertoe is er nog niets gebeurd. De rechtstreekse tewerkstelling van 11.000 personeelsleden en onrechtstreeks van 30.000 werknemers staat hier immers op het spel. Ook het ingebrachte kapitaal van de belastingbetalen dient gevrijwaard te worden.

Welke houding neemt de Belgische regering aan ten opzichte van de opnieuw opduikende formule van de uitvlagging van de piloten en het cabinepersoneel?

Is het verstandig dat Sabena en de Belgische staat hun beleidskeuzes afhankelijk maken van de beslissingen van de noodlijdende SAir Group? Nu de AMP-strategie door Zurich ontmantelt wordt, rijst de vraag of Sabena moet wachten op het verdict van de zomer 2001 om voor de commercialisering van de vluchten en de routeplanning zelf de touwtjes in handen te nemen.

Welke structurele voorstellen en strategische keuzes stelt de minister voor? Is de alliantie Qualiflyer wel werkbaar of is een samenwerkingsverband in een groter geheel noodzakelijk? Kan Sabena niet zelf de markt aftasten en nagaan wat haar potentiële mogelijkheden zijn?

Vandaag verleende de algemene vergadering blijkbaar decharge aan de bestuurders. Waarop is dit gebaseerd? Blijkbaar beschikt de minister over voldoende financieel materieel om dit te kunnen verantwoorden.

Het Zwitserse parket voert onderzoek in het raam van een eventueel strafdossier tegen de SAir Group. Deminor overweegt klachten over onregelmatige financiële transacties tussen de SAir Group en de buitenlandse filialen. Welke besluiten trekt de Belgische regering uit de recente ontwikkelingen in Zwitserland aangaande de integratiepolitiek van Sabena in de SAir Group?

Bij de studie van het dossier is mij een bijzondere samenloop in de chronologie van een tweetal gebeurtenissen opgevallen.

voir quelles sont ses possibilités ?

L'assemblée générale a donné décharge aux administrateurs. Sur quoi cette décision est-elle basée ?

Quelles conclusions le gouvernement belge tire-t-il des récents développements en Suisse concernant la politique d'intégration de la Sabena dans le SAir Group ?

Le 19 février, l'accord Blue Sky et l'injection de nouveaux capitaux ont été approuvés. Le 26 février, le gouvernement a déposé un projet de traité au Sénat. Il avait pour objet un accord entre les États membres de l'UE et la fédération suisse exécutant entre autres les accords bilatéraux de transport avec la Suisse, condition pour la participation de 85% du SAir Group dans la Sabena. Or, au début de l'année 2000, le gouvernement fédéral avait déjà donné le feu vert pour adapter ces accords. La chronologie laisse supposer que l'apport de capitaux a de nouveau été mis sur le tapis.

L'accord de l'Union européenne a-t-il été utilisé comme levier au cours de la discussion sur l'apport d'argent frais, et cela malgré le fait que les droits de transport aient constitué un point crucial de l'accord d'avril 2000 ? Sinon, pourquoi le gouvernement fédéral a-t-il attendu l'approbation définitive du plan Blue Sky et l'apport de capitaux du 19 février pour déposer le texte du projet ?

Op 19 februari werd het Blue Sky-akkoord en de nieuwe kapitaalsinbreng goedgekeurd. Op 26 februari diende de regering een verdragsontwerp in bij de Senaat. Het betrof een overeenkomst tussen de EU-lidstaten en de Zwitserse bondstaat. Deze overeenkomst moet onder andere de bilaterale transportakkoorden met de Zwitserse staat mogelijk maken en is derhalve een voorwaarde voor de participatiegraad van 85 procent van de SAir Group in Sabena. Eigenaardig is dat de federale regering reeds in het voorjaar 2000 het licht op groen zette om deze bilaterale transportovereenkomsten met de Zwitsers aan te passen. De chronologie doet vermoeden dat het element in de onderhandelingen over de kapitaalsinbreng opnieuw ter tafel werd gelegd. Is de EU-overeenkomst als hefboom gebruikt bij de besprekking over de inbreng van het vers kapitaal, en dit ondanks het feit dat de transportrechten cruciaal waren voor het akkoord van april 2000? Zo neen waarom heeft de federale regering dan gewacht met het indienen van de ontwerptekst tot na de definitieve goedkeuring van het Blue Skyplan en de kapitaalsinbreng van 19 februari?

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – De heer D'Hooghe zal begrijpen dat ik bezwaarlijk al zijn vragen in detail kan beantwoorden, aangezien we dan snel een paar uur bezig zijn. Ik ben bereid in de commissie voor de Financiën confidentieel over de cijfers uitvoerige informatie te verstrekken, zoals ik in de Kamer al heb gedaan. Businessplannen publiek maken betekent immers dat ook de concurrentie ze kan inkijken.

Ter opfrissing geef ik een kort overzicht van de gebeurtenissen. Het begin van het verhaal situeert zich in 1995, toen de toenmalige regering een akkoord sloot met de SAir Group. Sabena stond er toen absoluut niet goed voor, het had net het debacle van Air France achter de rug. In die omstandigheden is een contract opgemaakt, waarbij SAir Group, die als niet-Europese onderneming geen meerderheidsparticipatie mocht nemen, 49,5 procent van de aandelen in handen kreeg met een recht om de meerderheid te verwerven. Daartegenover stond dat een aantal afspraken inzake management werd vastgelegd met de Belgische meerderheidsaandeelhouder. Ondertussen is er een en ander veranderd. In het nieuwe contract dat onlangs is gesloten, hebben de Zwitsers niet langer de keuzevrijheid of ze al dan niet een meerderheid van de aandelen verwerven. Die meerderheid wordt nu bij contract bij hen gelegd. Immers, als de partner zelf vrij kan kiezen of hij al dan niet de meerderheid verwerft, zit alle flexibiliteit aan zijn kant en heb je zelf bij eventuele problemen geen manoeuvreerruimte.

Toen we in november 1999 het dossier in handen kregen, stelden we snel vast dat het bedrijf met een enorme schuld zat, onder meer door een excessieve expansiepolitiek en een waarschijnlijk betwistbare aankoop van een hele vloot airbusstoestellen in 1997. In zo'n situatie kan je twee dingen doen: ofwel tracht je de partner zover te krijgen dat hij de meerderheid verwerft en heb je geen contractuele ruimte meer, ofwel zoek je een andere partner en vermijd je dat je nog langer in een zwakke positie staat tegenover een partner die altijd zelf kan beslissen of hij nu ja dan nee een meerderheidspositie inneemt. Concreet gesproken zou de SAir Group met het contract van 1995, gezien de financiële moeilijkheden die hij doormaakte, waarschijnlijk uit Sabena zijn gestapt in plaats van een meerderheid te verwerven. Met

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – M. D'Hooghe comprendra que je puis difficilement répondre en détail à toutes ses questions. Je suis prêt à lui donner des informations confidentielles sur les chiffres en commission des Finances, comme je l'ai fait à la Chambre, car si on publie les plans commerciaux, la concurrence peut également les consulter.

En 1995, le gouvernement de l'époque a conclu un accord avec SAir Group. La Sabena n'y était pas favorable, ayant vécu la débâcle d'Air France. Le contrat a été conclu et SAir Group, qui, en tant qu'entreprise non européenne, ne pouvait obtenir une participation majoritaire, reçut 49,5% des actions avec le droit d'acquérir la majorité. En contrepartie, une série de conventions en matière de gestion étaient conclues avec l'actionnaire majoritaire belge.

Dans le nouveau contrat, les Suisses n'ont plus le choix d'acquérir ou non une majorité des actions. Cette majorité leur est imposée par contrat. En effet, si le partenaire lui-même peut choisir librement d'acquérir la majorité, la flexibilité est de son côté et en cas de problème nous n'avons plus aucune marge de manœuvre.

En novembre 1999, en recevant le dossier, nous avons constaté que la société avait une dette énorme, entre autres en raison d'une politique d'expansion excessive et de l'achat probablement contestable d'une flotte d'appareils Airbus en 1997. Dans une telle situation, deux attitudes sont possibles. Soit on pousse le partenaire à acquérir la majorité et on n'a plus aucune marge contractuelle, soit on cherche un autre partenaire et on évite de rester dans une position de faiblesse face à un partenaire qui peut toujours décider d'adopter ou non une position majoritaire. Concrètement, avec le contrat de 1995 et étant donné ses difficultés financières, SAir Group aurait sans doute quitté la Sabena au lieu d'acquérir une majorité. Le nouveau contrat ne le lui permet pas possible et il doit choisir. Il s'est partiellement retiré d'Allemagne et entièrement de France et du Portugal. La Sabena, quant à elle, restera un projet important dans sa politique d'investissement. C'est un résultat direct du nouveau contrat d'avril 2000 qui a donné lieu à un revirement complet dans la

het nieuwe contract kan hij dat niet en moet hij keuzes maken. Dat heeft hij dan ook gedaan, hij heeft zich gedeeltelijk teruggetrokken uit Duitsland en volledig uit Frankrijk en Portugal. Sabena blijkt een belangrijk project in zijn investeringspolitiek te zullen blijven. Dit is een zuiver resultaat van het nieuwe contract van april 2000, dat een volledige ommekeer heeft gebracht in de logica die sinds het contract 1995 werd gevuld.

Dit alles betekent daarom niet dat ik kritiek heb op het contract van 1995. Dat zou al te gemakkelijk zijn, aangezien ik de toenmalige situatie niet goed ken. Het enige wat ik met dit verhaal wil duidelijk maken is dat de twee contracten een heel andere logica hebben.

Ik kom nu tot de vraag wat we op het ogenblik moeten doen, nu we een nieuw contract hebben en er tot herkapitalisatie van Sabena werd overgegaan. Een eerste zaak is dat we ervan moeten uitgaan dat Sabena als *stand alone* geen overlevingskansen heeft, omdat de consolidatie in de luchtvaartsector in Europa nu pas volop begint. Het is dus zinloos te denken dat Sabena alleen kan overleven.

Het maakt beter deel uit van een groep, en dit liefst via kruispel participaties of gewone participaties in een groep van privépartners en niet van publieke partners. Het heeft dus geen zin dat een overheid aandeelhouder blijft op lange termijn van een privémaatschappij, wanneer deze maatschappij in de markt evolueert. Iemand die per vliegtuig wil reizen, koopt zijn ticket waar hij wil. Dat is het spel van de vrije markt. Een bedrijf van Belgische aard of met een standplaats in Zaventem kan wel belangrijk zijn voor de economische activiteit voor het land in zijn geheel en voor de regio in het bijzonder.

De heer D'Hooghe heeft de vraag gesteld of de juridische constructies stroken met de economische realiteit. Hoe staat het met de financiële positionering van de SAir Group? Die vraag is terecht maar terzelfdertijd irrelevant. Waarom zou een maatschappij omwille van de minder goede financiële situatie van de partner met wie zij zich contractueel heeft gebonden, die contractuele band verbreken? Dan geeft ze al haar troeven uit handen. Die situatie doet zich nu voor. Wij kunnen onze rechten toch zo maar niet laten vallen. Op het ogenblik dat over het contract werd onderhandeld, waren de afspraken in Frankrijk door de SAir Group nog niet gemaakt. Beter is dat de financiële sterkte van de partner de grootste garantie is om deze contracten uit te voeren? Dat moet worden bekeken, maar binnen een context waar we onze rechten niet zullen opgeven. Dat zou toch al te gemakkelijk zijn: er wordt een contract gesloten, een partner zorgt ervoor dat hij failliet gaat en heeft geen verplichtingen meer tegenover de andere partner.

Gisteren is op de algemene vergadering van de SAir Group een *bridgefinancing* tot stand gekomen door drie Zwitserse banken. De Franse maatschappijen werden uiteindelijk afgestoten, waarbij een zekere financiële tegemoetkoming werd gegeven. Vandaag zijn de afgevaardigden van de Zwitserse aandeelhouders in de Raad van bestuur geneigd om door te gaan en willen de lopende contracten verder zetten. De financiële directeur van de groep, de belangrijkste bankier van de groep, de verantwoordelijke voor de *networking* en een CEO worden niet aangesteld, indien werd voorgenomen

logique suivie depuis le contrat de 1995. Je ne critique pas ce contrat de 1995 mais je veux montrer que les deux contrats suivent une logique différente.

Que devons-nous faire maintenant que nous avons un nouveau contrat et qu'on a procédé à une recapitalisation de la Sabena ? Seule, la Sabena n'a aucune chance de survie parce que la consolidation dans le secteur aérien en Europe ne fait que commencer.

Il est préférable qu'elle fasse partie d'un groupe, via des participations croisées ou des participations ordinaires dans un groupe de partenaires privés. Il serait aberrant que des pouvoirs publics restent actionnaires à long terme d'une société privée qui évolue sur le marché. Une société de droit belge ou ayant un siège à Zaventem peut être importante pour l'activité économique du pays dans son ensemble et pour la région en particulier.

M. D'Hooghe demande si les constructions juridiques correspondent à la réalité économique. La question du positionnement financier de SAir Group est à la fois légitime et non pertinente. Pourquoi une société romprait-elle un lien contractuel établi avec un partenaire au motif que celui-ci se trouve dans une situation financière moins bonne ? Elle perdrait tous ses atouts. C'est la situation actuelle. Nous ne pouvons abandonner ainsi nos droits. Au moment où le contrat a été négocié, les accords en France n'étaient pas encore conclus par SAir Group. Cela signifie-t-il que la puissance financière du partenaire est la principale garantie de l'exécution de ces contrats ? C'est un point à examiner, mais dans un contexte où nous ne renonçons pas à nos droits. Ce serait trop facile : un contrat est conclu, un partenaire s'arrange pour tomber en faillite et il n'a plus d'obligations à l'égard de l'autre.

Hier, lors de l'assemblée générale de SAir Group, les banques suisses ont accordé un crédit pont. Les sociétés françaises ont finalement échoué alors qu'une aide financière avait été accordée. Aujourd'hui, les représentants des actionnaires suisses au conseil d'administration veulent continuer et poursuivre les contrats en cours.

La situation de la Sabena n'est pas suffisamment brillante pour qu'elle puisse se retirer du groupe et trouver immédiatement un autre partenaire. Depuis novembre 1999, on dit qu'il s'agit d'un dossier pour le moins difficile.

Cela ne signifie pas qu'aucun partenariat ou alliance ne puisse être conclu et je privilégie toujours SAir Group parce qu'il peut offrir Zürich et nous Zaventem. Ensemble nous sommes plus forts.

M. D'Hooghe demande s'il est raisonnable de faire dépendre le calendrier et le processus décisionnel des Suisses. Ce n'est pas ce que nous faisons. Nous sommes clairement convenus que nous examinerions ce dossier ensemble. Aujourd'hui, nous avons désigné ensemble un nouveau président du conseil d'administration et un nouvel administrateur délégué. Si nous avions attendu depuis novembre 1999, la Sabena serait tombée en faillite. Sans le nouveau contrat d'avril 2000, la Sabena n'existerait plus.

La recapitalisation n'aurait jamais eu lieu et 12.000 personnes seraient aujourd'hui sans emploi. Ceci n'est pas une critique du premier contrat car je sais les circonstances

het contract te beëindigen.

Bovendien is de situatie van Sabena niet zo rooskleurig dat ze uit de groep kan stappen en onmiddellijk een andere partner kan vinden. Zelfs al de investeringsbanken die ik terzake heb geconsulteerd zeggen dat dit niet zou lukken. Sinds november 1999 wordt gezegd dat het op zijn zachtst uitgedrukt, een moeilijk dossier is.

Dat betekent niet dat er geen partnerships of allianties kunnen worden gevormd, waarbij ik nog steeds de SAir Group verkies, omdat hij Zürich en wij Zaventem te bieden hebben. Samen zijn we sterker om op te treden.

De heer D'Hooghe vroeg of het verstandig is de timing en de besluitvorming afhankelijk te maken van de Zwitsers. Dat doen we echter niet. We hebben een heel duidelijke afspraak dat we dit dossier samen bekijken. Vandaag hebben we samen een nieuwe voorzitter van de Raad van bestuur en een nieuwe afgevaardigde bestuurder aangeduid. Er wordt dus helemaal niet afgewacht. Indien men sinds november 1999 had afgewacht, dan was Sabena vandaag failliet. Zonder het nieuwe contract van april 2000 zou Sabena vandaag niet meer bestaan.

De herkapitalisatie zou nooit hebben plaatsgevonden en vandaag zouden er twaalfduizend mensen op straat staan. Dat is de realiteit en die mag ook eens worden beklemtoond. Dit is geen kritiek op het eerste contract, want ik ken de omstandigheden niet waarin het werd opgesteld. Het is wat te gemakkelijk om achteraf kritiek te leveren op een situatie waarvan men zelf niet alle gegevens kent.

Welke houding zal de Belgische regering aannemen ten aanzien van de verschillende formules?

Alle formules die een kostenvermindering met zich kunnen brengen, zullen wij bekijken. Een uitvragging wordt echter nog niet in overweging genomen.

Waarom werd er kwijting gegeven aan de Belgische bestuurders in de raad van bestuur?

Heel eenvoudig omdat dit het boekjaar 2000 betrof. De bestuurders hebben in het jaar 2000 samen met mij de beslissingen uitgevoerd die we hebben genomen. De handelingen gesteld in het jaar 2000 waren dus de juiste handelingen. Een decharge wordt gegeven voor het lopende jaar, dat is geen appreciatie voor het bestuur in de voorgaande jaren.

Ik zou stout kunnen zijn en de oorsprong van het Sabenaprobleem in 1997 situeren, toen in één maal 34 vliegtuigen werden aangekocht. In 1998 heeft de vorige regering toch ook een decharge gegeven voor de handelingen gesteld in 1997. Het is echter te gemakkelijk om nadien te oordelen. De informatie waarover men nadien beschikt, verschilt vaak van de informatie waarover men op het ogenblik zelf kan beschikken.

De Belgische bestuurders hebben in het jaar 2000 hun opdracht perfect uitgevoerd en het geven van een decharge was dus de juiste beslissing.

Zonder de medewerking van gewezen voorzitter Croes was het onmogelijk geweest het schip drijvende te houden. Ook dat mag worden gezegd.

dans lesquelles il a été conclu.

Quelle sera l'attitude du gouvernement belge à l'égard des différentes formules ? Nous examinerons toutes celles qui entraînent une diminution des coûts. Une délocalisation n'est cependant pas encore envisagée.

Pourquoi les administrateurs belges du conseil d'administration ont-ils reçu quittance ? Tout simplement parce que cela concerne l'exercice comptable 2000. En 2000, ils ont exécuté avec moi les décisions que nous avions prises et qui étaient tout à fait judicieuses. Une quittance a été donnée pour l'année en cours, mais elle ne constitue nullement une appréciation de la gestion des années antérieures.

Je pourrais être téméraire et situer le début des problèmes de la Sabena en 1997, lorsque 34 avions ont été achetés en une fois. En 1998, quittance a pourtant été donnée pour les actes accomplis en 1997. Il est trop facile de juger a posteriori.

Les administrateurs belges ont parfaitement rempli leur mission en 2000 et l'attribution d'une quittance était la bonne décision.

Il faut dire également que sans la collaboration de l'ancien président Croes, il aurait été impossible de maintenir le bateau à flot.

Pourquoi n'ai-je pas donné quittance aux deux administrateurs suisses ? Simplement parce que l'assemblée générale des actionnaires en Suisse n'a pas donné quittance à son conseil d'administration. Étant donné que les administrateurs suisses sont délégués par une société participante, il m'est impossible de donner quittance sans perdre des droits. Si l'audit effectué en Suisse fait apparaître que certaines données sont importantes d'un point de vue contractuel ou financier et si j'avais donné quittance aux administrateurs suisses, je ne pourrais pas faire appel à ces données. Il ne s'agit donc pas d'une attaque ou d'une appréciation personnelles, d'un désaveu ou d'une approbation, mais seulement de la sauvegarde de droits que, sinon, j'aurais perdus.

Comme je l'ai dit, je communiquerai les chiffres lors d'une réunion de commission et je suis prêt à répondre à toutes les autres questions dans la mesure où elles ne portent pas préjudice aux négociations en cours.

Het ligt dus voor de hand dat wie zijn opdracht in 2000 goed heeft uitgevoerd, van mij een decharge mag krijgen.

Waarom heb ik geen decharge gegeven aan twee Zwitserse bestuurders? Eenvoudigweg, omdat de algemene vergadering van aandeelhouders in Zwitserland geen decharge heeft gegeven aan haar raad van bestuur. Aangezien de Zwitserse bestuurders afgevaardigd worden door een aandeelhoudend bedrijf, ben ik gewoonweg niet bij machte hen een decharge te geven, zonder rechten te verliezen. Mocht uit de audit in Zwitserland blijken dat sommige gegevens vanuit contractueel of financieel oogpunt belangrijk zijn en wanneer ik decharge zou hebben gegeven aan onze Zwitserse bestuurders, dan kan ik geen beroep doen op die gegevens. Het gaat hier dus nog om een persoonlijke aanval, noch om een persoonlijke appreciatie, het is geen af- noch goedkeuring, het gaat enkel over het vrijwaren van rechten die ik anders zou hebben kwijtgespeeld.

Hiermee heb ik op alle vragen geantwoord. Het precieze cijfermateriaal verkies ik in de discrete beslotenheid van een commissievergadering mee te delen. Daartoe wil ik graag de vereiste confidentiële afspraken maken, die ik ook in de Kamer heb gemaakt.

Op alle andere vragen, waarop ik kan antwoorden zonder schade toe te brengen aan de lopende onderhandelingen, wil ik graag nog verder ingaan.

De heer Jacques D'Hooghe (CVP). – Ik denk dat de minister mij het antwoord is schuldig gebleven op de vraag over de timing voor het neerleggen van het ontwerpverdrag.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Met zijn vraag informeert de heer D'Hooghe naar het bestaan van een binding tussen het goedkeuren van een bilateraal akkoord en de resultaten van de onderhandelingen die de Belgische regering voert. Ik kan hem antwoorden dat er geen enkele binding bestaat.

De heer Jacques D'Hooghe (CVP). – Ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Toch heb ik een aantal van zijn redeneringen moeilijk kunnen volgen.

Waarom vindt de minister de vraag naar de solvabiliteitspositie niet relevant? De minister stelt dat wij het contract toch niet opzeggen en aldus onze rechten verliezen. Ik wijs erop dat de Zwitsers ook een aantal rechten putten uit het contract. Mochten zij ooit evolueren naar een 85%-participatie en derhalve de landingsrechten in België verwerven, dan kunnen wij ons ernstig afvragen of zij er nog belang bij hebben om Sabena als bedrijf in stand te houden.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Landingsrechten behoren toe aan een Staat en Staten kunnen landingsrechten toekennen aan luchtvaartmaatschappijen. De luchtvaartmaatschappij kan dus nooit landingsrechten verwerven. De redenering dat een luchtvaartmaatschappij Sabena zou kopen als een lege huls om op die manier de landingsrechten te verwerven, gaat dus niet op. Een luchtvaartmaatschappij geniet van landingsrechten, maar een soevereine staat kan haar die rechten ontnemen en een stok steeken voor onwettige constructies.

De heer Jacques D'Hooghe (CVP). – Dat neemt natuurlijk

M. Jacques D'Hooghe (CVP). – Le ministre n'a pas répondu à ma question relative au calendrier pour le dépôt du projet de convention.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – La question de M. D'Hooghe laisse supposer l'existence d'un lien entre la ratification d'un accord bilatéral et les résultats des négociations menées par le gouvernement belge. Je puis lui répondre qu'il n'y en a aucun.

M. Jacques D'Hooghe (CVP). – Pourquoi le ministre estime-t-il que la question relative à la solvabilité n'est pas pertinente ? Il dit que nous ne pouvons pas résilier le contrat et perdre ainsi nos droits. Je signale que les Suisses trouvent également certains droits dans le contrat. S'ils prenaient une participation de 85% et acquéraient ainsi les droits d'atterrissement en Belgique, nous pourrions nous demander s'ils ont encore intérêt à conserver la Sabena en tant que société.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Les droits d'atterrissement appartiennent aux États, qui peuvent les attribuer aux compagnies aériennes. Une compagnie ne peut donc jamais acquérir des droits d'atterrissement. Le raisonnement selon lequel une compagnie aérienne pourrait acheter la Sabena comme une enveloppe vide pour obtenir ainsi les droits d'atterrissement n'est pas fondé.

M. Jacques D'Hooghe (CVP). – Il n'empêche que la valeur

niet weg dat de waarde van een contract afhangt van de mogelijkheid van de partner om het uit te voeren. Die partner kampt met een verlies van 75 miljard frank. Uit de cijfers die mij worden voorgelegd, blijkt dat er voor 112 miljard supplementaire lasten zijn om alle verplichtingen inzake Sabena na te komen. Ze zijn dus duidelijk niet in staat om het geheel te dragen.

Ik kan niet oordelen over de solvabiliteits- en liquiditeitspositie van deze partner. Ik zou daarover graag meer gegevens krijgen zodat ik een juist oordeel kan vellen over de maatregelen die werden genomen.

Wat bovenindien eigenaardig overkomt is de incoherente in de opeenvolgende uitspraken van leden van deze regering.

In *Le Soir* van 23 januari 2001 staat bijvoorbeeld: "Louis Michel se serait énervé, exigeant des réponses claires à ces questions et demandant si l'on n'était pas en train de réinjecter de l'argent dans un tonneau troué sans obtenir en échange aucune garantie d'avenir".

Vorige week drukt de heer Michel zich in *De Morgen* uit in de omgekeerde richting: "De regering moet haar verantwoordelijkheden nemen. De toekomst van Sabena is van het grootste belang voor ons land. Sabena mag niet zonder meer verdwijnen.." Hij benadrukt dan het belang van Sabena voor de werkgelegenheid en ons imago in het buitenland.

Einde januari, enkele dagen na het eerste artikel, staat in *Le Soir*: "Louis Michel s'emporte et reproche à Rik Daems sa gestion du dossier. Va-t-on encore remettre de l'argent dans un panier percé? On s'accorde sur un plan. La Belgique injectera 4 milliards, pas un franc de plus.".

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – U begrijpt dat ik vragen over al dan niet vermeende inconsistenties overlaat aan mijn collega's. Hoe kan ik nu een appreciatie geven over de diplomatische taal van minister Michel?

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Hugo Vandenberghe aan de minister van Financiën over «de fiscale controle van bedrijven» (nr. 2-437)

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Op 29 maart stelde ik al een eerste keer een vraag over de fiscale controle in ons land. Het antwoord dat minister Picqué toen namens de minister van Financiën voorlas, heeft op mij een onvergetelijke indruk gemaakt. Het was namelijk het zwakste antwoord dat ik ooit in mijn leven heb gehoord.

Ik was om te beginnen natuurlijk ten zeerste ontgoocheld omdat de minister van Financiën niet kwam opdagen om te antwoorden op een belangrijke vraag inzake fiscale controle. Ik probeerde echter mijn teleurstelling te verwerken en richtte dus mijn vraag maar aan minister Picqué. Minister Picqué wees er onmiddellijk op dat hij mij waarschijnlijk zou teleurstellen omdat hij niet anders kon doen dan het antwoord van de minister van Financiën voor te lezen, een antwoord dat amper een kwartier in zijn bezit was. Voor mij kwam dat over als een ontwijken of in ieder geval als het uitstellen van het

d'un contrat dépend de la possibilité du partenaire de l'exécuter. Ce partenaire doit faire face à une perte de 75 milliards de francs. De plus, il s'avère que 112 milliards supplémentaires sont nécessaires pour remplir toutes les obligations de la Sabena.

Je ne puis juger de l'état de solvabilité et des liquidités de ce partenaire. J'aimerais disposer de plus de données pour apprécier les mesures prises. De plus, ce qui semble curieux, c'est l'incohérence des discours successifs des membres de ce gouvernement.

Dans Le Soir du 23 janvier 2001 Louis Michel demande si on n'est pas en train de réinjecter de l'argent dans un tonneau troué. Mais la semaine dernière, il s'exprime en sens contraire dans De Morgen, disant que le gouvernement doit prendre ses responsabilités, que l'avenir de la Sabena est de la plus grande importance pour notre pays et que la Sabena ne peut disparaître.

Fin janvier, quelques jours après le premier article, Le Soir rapporte que Louis Michel critique votre gestion du dossier, parle de panier percé et affirme que la Belgique se bornera à injecter 4 milliards de francs.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Vous comprendrez que je laisse à mes collègues les questions portant sur une prévue incohérence. Comment pourrais-je faire une appréciation du langage diplomatique de M. Michel ?

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Hugo Vandenberghe au ministre des Finances sur «le contrôle fiscal des entreprises» (n° 2-437)

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – Monsieur le ministre, je vous avais déjà posé une question relative au contrôle fiscal le 29 mars dernier, mais j'avais été déçu par la réponse que m'avait lue M. Picqué, suite à votre absence.

Le 17 avril, on pouvait lire à la une des journaux que les entreprises anversoises échappaient au fisc et que le paiement des impôts n'était pas optimal à Bruxelles. La Cour des comptes affirme même que 10% à 15% des sociétés ne rentrent pas de déclaration d'impôt.

En extrapolant ces chiffres, on peut déduire que les personnes qui créent une entreprise à Anvers ou à Bruxelles ne courront le risque d'un contrôle fiscal qu'une fois tous les cent ans. Sachant qu'une personne morale n'existe que pendant 30 ans, le risque d'être contrôlé est pour ainsi dire inexistant.

antwoord op mijn vraag.

Op 17 april stond op de voorpagina van de kranten dat de Antwerpse bedrijven aan de fiscus ontsnappen. We moeten uiteraard inspanningen doen om de moraal van de Antwerpnaars op te krikken, maar ik had nooit vermoed dat het de bedoeling was bedrijven vrij te stellen van het betalen van belastingen omdat ze in Antwerpen zijn gevestigd. Volgens de kranten zou het betalen van belastingen ook in Brussel niet evident zijn. Het Rekenhof verklaart dat 10 tot 15% van de vennootschappen zelfs geen belastingaangifte indienen.

Als we deze gegevens extrapoleren, kunnen we besluiten dat ondernemers die in Antwerpen of in Brussel een bedrijf oprichten, slechts eenmaal op honderd jaar het risico lopen door de fiscus te worden gecontroleerd. Als we weten dat een rechtspersoon dertig jaar bestaat, betekent dit dat de kans op controle in feite zo goed als onbestaande is.

Als oorzaak hiervan worden het aanhoudende personeeltekort en de hopeloos verouderde informatica-apparatuur vermeld.

Volgens het Rekenhof controleert de fiscus jaarlijks gemiddeld 3,7% van de belastingaangiften van de vennootschappen. De norm bedraagt evenwel 17%, wat neerkomt op een controle om de zes jaar. Hoewel ik de eerlijkheid van de burgers niet betwijfel en we er in theorie van moeten uitgaan dat elke aangifte correct verloopt, kunnen we niet uitsluiten dat vele miljarden aan de controle van de fiscus ontsnappen.

Op 29 maart jongstleden heb ik de minister gevraagd of het ministerie van Financiën over statistieken beschikt die de controles in de verschillende arrondissementen weergeven. We zouden ons immers kunnen afvragen of er sprake kan zijn van een ongelijke behandeling van de burgers en de verenigingen of vennootschappen, afhankelijk van hun woonplaats. Mijn ongerustheid lijkt te worden bevestigd door de cijfers die sinds 17 april in de pers zijn verschenen. Ik had derhalve graag van de minister een antwoord gekregen op de volgende vragen.

Zijn de cijfers van de Inspectie van Financiën waarvan in de pers gewag wordt gemaakt, correct?

Welke maatregelen zal de minister op korte termijn nemen om de onderbezetting van de fiscale administraties van Antwerpen en Brussel weg te werken en aldus een einde te maken aan de discriminatie in andere arrondissementen?

Welke maatregelen kan de minister nemen om de opleiding van de ambtenaren beter af te stemmen op de uitoefening van een belangrijke functie?

Welke maatregelen zal de minister desgevallend treffen om de pakkans te verhogen van diegenen die hun fiscale verplichtingen niet nakomen?

Is het niet wenselijk dat de regering in de nabije toekomst concrete maatregelen neemt om de fiscale wetgeving van de vennootschappen te vereenvoudigen ten einde misverstanden uit te sluiten en vergissingen die te goeder trouw gebeuren, a priori weg te werken?

(Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.)

Les raisons avancées sont le manque chronique de personnel et l'équipement informatique dépassé.

Selon la Cour des comptes, le fisc contrôle en moyenne 3,7% des déclarations d'impôt des sociétés par an, alors que la norme est de 17%, ce qui équivaut à un contrôle tous les six ans. On ne peut donc pas exclure que de nombreux milliards échappent au fisc.

Le 29 mars dernier, je vous demandais si le ministère des Finances disposait de statistiques relatives aux contrôles effectués dans les différents arrondissements. Les citoyens, les associations et les sociétés pourraient en effet ne pas être traités équitablement en fonction de leur situation géographique.

Les chiffres de l'inspection des Finances, dont la presse fait état, sont-ils exacts ?

Quelles mesures comptez-vous prendre à court terme pour renforcer les effectifs des administrations fiscales d'Anvers et de Bruxelles et ainsi mettre fin à la discrimination envers les autres arrondissements ?

Quelles mesures pouvez-vous prendre pour que la formation des fonctionnaires soit plus adaptée à l'exercice de leur importante fonction ?

Quelles mesures prendrez-vous le cas échéant pour augmenter la probabilité de prendre ceux qui ne respectent pas leurs obligations fiscales ?

Ne serait-il pas souhaitable que le gouvernement prenne des mesures concrètes dans un proche avenir pour simplifier la législation fiscale des sociétés afin d'éviter les malentendus et d'éliminer a priori les erreurs commises de bonne foi ?

(M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Ik heb geen cijfers van de Inspectie van Financiën gekregen. Er zijn wel cijfers van het Rekenhof en van andere instellingen.

Ik ben me bewust van het personeelstekort in de grote agglomeraties. Het is juist dat vooral de diensten in Antwerpen een nijpend personeelsgebrek kennen en dat de personeelsformatie er verre van ingevuld is. Antwerpen kent een goede economische situatie met een hoge tewerkstellingsgraad. Het is bijgevolg uiterst moeilijk om mensen die in deze metropool wonen, te rekruteren. Overplaatsing van nieuwe personeelsleden die in andere provincies wonen, is zeer moeilijk wegens de verbindingsproblemen.

De remedies lijken simpel, maar de uitwerking zal veel inspanningen vergen. Ten eerste zal er een structuur worden opgezet die een duidelijk onderscheid maakt tussen de beheers- en de controlefunctie. Dat is in voorbereiding. De huidige situatie, waarbij beide functies naast elkaar in één structuur zijn ondergebracht, is niet gezond.

Ten tweede zal er personeel worden aangeworven om de vacante plaatsen op te vullen, vooral in de grote steden. Ik heb bij de begrotingsonderhandelingen de toestemming verkregen om 1.500 bijkomende aanwervingen te doen. Daarbovenop komen nog 500 aanwervingen, die opgenomen waren in de begroting 2000. Er zullen vergelijkende examens worden georganiseerd om personeel voor Antwerpen, Zaventem en Zeebrugge te rekruteren, vooral voor de BTW-controle. Na de aanwerving van statutair personeel zal in de tweede semester van dit jaar ook een speciaal plan worden opgezet om contractueel personeel aan te werven. Ze kunnen voor twee of drie jaar worden benoemd als ze slagen in een examen.

De modernisering van de informatica is in volle ontwikkeling dankzij nieuwe kredieten. Een van de prioriteiten voor 2001 is het op punt stellen van de individuele werkposten. Er werden einde 2000 6.250 nieuwe werkposten aangeschaft. Die zullen de oudste computers vervangen. Op 9 maart 2001 is begonnen met de verdeling van 6.000 pc's in de verschillende diensten. Deze fase zal rond 30 juni afgerond zijn. Er worden 423 nieuwe pc's in Antwerpen geleverd. Voor Douane en Accijnzen 105, voor de BBI 35, voor het Kadaster 12, voor de BTW 70, voor de Directe Belastingen 201. Binnen het jaar zal dus meer dan de helft van de 20.000 werkposten vervangen zijn.

De opleiding van de ambtenaren is sterk praktijkgericht. Alle verificateurs en inspecteurs krijgen tijdens hun stage of voortgezette opleiding een praktische vorming waarbij concrete taxatiedossiers in kleine groepen van ongeveer tien deelnemers worden behandeld.

Het aantal grondige verificaties moet worden opgedreven. Een betere selectie van de te verifiëren dossiers op basis van een risicoanalyse zal een oplossing bieden voor de geformuleerde problemen. Momenteel betreffen 50% van de controleonderzoeken dossiers die een hoge risicofactor vertonen of dossiers die op vraag van de overheid worden onderzocht. We hebben nog andere maatregelen genomen en er worden er nog meer voorbereid. Misschien zou de Senaatscommissie, zoals de Kamer, hierover een vergadering kunnen beleggen met regeringscommissaris Zenner. Daar zou

fauteuil présidentiel.)

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je n'ai pas reçu les chiffres de l'Inspection des Finances. Je dispose de ceux de la Cour des comptes et d'autres institutions.

Il est difficile de combler le manque de personnel à Anvers en raison du taux d'emploi élevé de cette agglomération. Il est également difficile de déplacer du personnel habitant dans d'autres provinces.

Les remèdes exigeront de nombreux efforts. Tout d'abord, nous mettrons en place une structure qui distinguera clairement les fonctions de gestion et de contrôle.

Deuxièmement, nous procéderons à 1.500 recrutements, principalement dans les grandes villes. Ces recrutements s'ajouteront aux 500 qui seront encore effectués dans le cadre du budget 2000. Des concours seront organisés afin de recruter du personnel pour Anvers, Zaventem et Zeebrugge, principalement pour le contrôle TVA. Outre ce personnel statutaire, nous engagerons au second semestre de cette année des contractuels qui seront nommés pour deux ou trois ans s'ils réussissent un examen.

La modernisation du parc informatique est en cours grâce à de nouveaux crédits. Une des priorités de 2001 est la mise au point de stations de travail individuelles. Plus de la moitié des stations de travail seront remplacées d'ici à la fin de l'année.

La formation des fonctionnaires est fortement axée sur la pratique. Tous les vérificateurs et inspecteurs doivent y traiter des dossiers de taxation en groupes de quelque dix participants.

Le nombre de vérifications approfondies doit augmenter. La solution aux problèmes formulés proviendra d'une meilleure sélection des dossiers à vérifier, basée sur une analyse de risque. Nous avons pris et prendrons d'autres mesures. Pour de plus amples informations, la commission du Sénat devrait peut-être organiser une réunion avec M. Zenner.

Le Conseil supérieur des finances a rédigé un rapport relatif à la réforme de l'impôt des sociétés. Je dois encore me concerter avec, entre autres, la FEB. Nous pourrons alors entamer la réforme.

een grondigere toelichting kunnen worden gegeven.

De Hoge Raad voor Financiën heeft een verslag opgesteld over de hervorming van de vennootschapsbelasting. Ik moet nog overleg plegen met de sectoren, onder meer met het VBO. Dan kunnen we de hervorming aanvatten, die niet alleen zal slaan op een verlaging van de tarieven, maar ook op de consolidatie, de rulings voor de vennootschappen en de vereenvoudiging in het algemeen.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik dank de minister voor zijn antwoord, waarin hij impliciet erkent dat er in bepaalde sectoren te weinig controle is. Ik dank de minister ook voor de maatregelen die hij aankondigt, maar de vraag is nog of dat bijkomend personeel ook effectief kan worden aangeworven. Zoals bij Justitie zijn er bij Financiën zeer veel vacatures die niet ingevuld geraken. Het gaat om een structureel probleem. Men zegt mij dat mensen een opleiding volgen bij het ministerie van Financiën en dan door de privé-sector worden weggehaald als fiscaal adviseur. De boswachter wordt stroper! Ik weet niet hoe de minister van Financiën dat zal kunnen oplossen.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Jan Steverlynck aan de minister van Financiën over «de hervorming van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen en de integratie van de Controledienst voor de verzekeringen» (nr. 2-417)

De heer Jan Steverlynck (CVP). – Uit talrijke verklaringen die de laatste maanden in de pers verschenen, blijkt dat de minister van Financiën een voorontwerp voorbereidt met het oog op de hervorming van de Commissie voor het bank- en financiewezen (CBF) en de Controledienst voor verzekeringen (CDV). Over de exacte strekking van de plannen van de minister bestaat onduidelijkheid.

Zo weten we niet of de minister twee onafhankelijke controlediensten wil behouden voor de verzekerings- en de banksector, waarbij de samenwerking tussen beide instellingen in een samenwerkingsprotocol wordt geregeld. Of kiest hij voor één gefuseerd controleorgaan voor de gehele financiële sector? Hij gaf ook te kennen plannen te hebben om de toekomstige controleorganen bij de Nationale Bank van België onder te brengen.

Wat betreft de verhouding van de toezichthoudende autoriteiten tot de marktautoriteiten, stelt de minister voor een grens te trekken naargelang de aard van de te controleren regels. De toezichthoudende autoriteit zou nagaan of de regels van openbare orde worden nageleefd, terwijl de marktautoriteit zou verifiëren of de regels van contractuele aard worden gerespecteerd.

De minister maakte tevens een toespeling op de invoering van een Europees controlesysteem voor de financiële sector, naar analogie met het Europese systeem voor de nationale banken.

Zal de minister opteren voor de integratie van de CBF en de CDV in één controleorgaan voor de financiële sector? Of vindt hij dat de eigenheid van de bank- en de verzekeringssector het bestaan van twee afzonderlijke

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – Monsieur le ministre, je vous remercie de votre réponse dans laquelle vous reconnaissiez implicitement que les contrôles sont trop peu fréquents dans certains secteurs. Je vous remercie également pour les mesures que vous annoncez. Reste à savoir si l'on pourra réellement engager du personnel supplémentaire. Tout comme à la Justice, il y a aux Finances de nombreux postes impossibles à pourvoir. Il s'agit d'un problème structurel. Il paraît que le secteur privé débauche les personnes qui suivent une formation au ministère des Finances pour les engager comme conseillers fiscaux. Je ne sais pas comment vous pourrez résoudre ce problème.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Jan Steverlynck au ministre des Finances sur «la réforme de la Commission bancaire et financière et l'intégration de l'Office de contrôle des assurances» (n° 2-417)

M. Jan Steverlynck (CVP). – Monsieur le ministre, de nombreuses déclarations parues dans la presse font apparaître que vous préparez un avant-projet de réforme de la Commission bancaire et financière (CBF) et de l'Office de contrôle des assurances (OCA).

Cependant, nous ne savons pas si vous entendez maintenir deux organismes de contrôle pour les secteurs bancaire et des assurances ou si votre préférence va à un organisme uniifié de contrôle de l'ensemble du secteur financier. Vous projetez également d'intégrer ces futurs organes de contrôle à la Banque nationale de Belgique.

Concernant les rapports entre les autorités de contrôle et les autorités du marché, vous proposez de répartir les tâches selon la nature des règles à contrôler. L'autorité de contrôle vérifierait si les règles d'ordre public sont respectées, alors que l'autorité du marché serait chargée de contrôler si le règles contractuelles sont suivies.

Vous avez par ailleurs fait allusion à la création d'un système européen de contrôle du secteur financier, par analogie avec le système européen de contrôle des banques nationales.

Monsieur le ministre, opterez-vous pour l'intégration de la CBF et de l'OCA dans un organe unique de contrôle du secteur financier ? Estimez-vous au contraire que les particularités des secteurs bancaire et des assurances justifient l'existence de deux entités juridiques distinctes ?

Dans quelle mesure la CBF et l'OCA ou le nouvel organe de contrôle seront-ils intégrés dans les structures de la Banque nationale ? Comment cette intégration se traduira-t-elle

juridische entiteiten verantwoordt?

In welke mate zullen de CBF en de CDV, of het nieuwe controleorgaan, in de structuren van de Nationale Bank worden geïntegreerd? Hoe zal die integratie juridisch worden vertaald? Welke concrete timing stelt de minister voorop?

Wat zal de verhouding zijn van de nieuwe toezichthoudende structuur tot de marktautoriteiten? Hoe zal die verhouding juridisch worden vertaald? Welke concrete initiatieven heeft minister terzake genomen?

Welke concrete initiatieven zal de minister nemen, of heeft hij reeds genomen, in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Euro-groep met betrekking tot een Europees controlesysteem voor de financiële sector? Welke initiatieven zal de minister nemen om ook op dat niveau het prudentieel toezicht op de hele financiële sector te organiseren?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – De Europese en internationale achtergrond heeft ontegensprekelijk een invloed op de Belgische institutionele opbouw van het toezicht op de financiële markten en instellingen. Een geschikt reglementair kader moet de doelmatigheid en de integriteit van de markten waarborgen.

Mijn hervormingsvoorstel steunt hoofdzakelijk op volgende vier pijlers.

Ten eerste worden de bevoegdheden herschikt tussen de overheden die met de verschillende aspecten van de marktcontrole zijn belast. Terwijl de naleving van de contractuele en privé-regels aan de betrokken marktondernemingen en aangepaste bemiddelingsstructuren zal toekomen, zal de naleving van de niet-contractuele en openbare regels aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen worden toevertrouwd, die aldus haar interventiekraacht vergroot.

Concreet betekent dit dat het huidige statuut zal worden afgeschaft van de marktautoriteiten en de andere instellingen die met name in de Beurs van Brussel hadden moeten worden opgericht in uitvoering van de wetshervorming die door mijn voorganger was voorgesteld.

Ten tweede zal de beslissingswijze binnen de Commissie voor Bank- en Financiewezen worden aangepast. Zo zal een onderscheid worden gemaakt tussen het beheer en het toezicht op het beheer van de instelling.

Ten derde zal de beroepsprocedure tegen een beslissing van de CBF worden vereenvoudigd. Ofwel zullen de rechtbanken en rechthoven bevoegd worden, ofwel de Raad van State. Dit hangt af van de aard van de beslissing waartegen in beroep wordt gegaan. Het beroep bij de minister zal niet langer mogelijk zijn.

Ten slotte moeten de modaliteiten voor de institutionele samenwerking met de centrale banken nog worden vastgelegd en zullen zich niet beperken tot een enkele vorm van institutionele toenadering tussen de betrokken instellingen. Dergelijke toenadering zal het onder meer mogelijk maken het beheer te optimaliseren van de menselijke middelen die bij zo'n controletaken worden ingezet. Er kan dus doorgedreven samenwerking ontstaan tussen de Nationale Bank en de CBF, waarbij ik hoop dat het mogelijk zal zijn

juridiquement ? Quels délais prévoyez-vous ?

Quelle seront les rapports de la nouvelle structure de contrôle vis-à-vis des autorités du marché ? Comment ces rapports se traduiront-ils juridiquement ? Quelles initiatives concrètes avez-vous prises en la matière ?

Quelles initiatives concrètes prendrez-vous ou avez-vous prises dans le cadre de la présidence belge de l'Eurogroupe, concernant un système européen de contrôle du secteur financier ? Quelles initiatives prendrez-vous pour organiser à ce niveau le contrôle de l'ensemble du secteur financier ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Le contexte européen et international a incontestablement une influence sur l'élaboration du contrôle des institutions et marchés financiers en Belgique. Un cadre réglementaire approprié doit garantir l'efficacité et l'intégrité des marchés. Ma proposition de réforme s'appuie principalement sur les quatre piliers suivants.

Elle prévoit tout d'abord une redistribution des compétences entre les autorités en charge du contrôle des marchés. Tandis que le respect des règles contractuelles privées reviendra aux entreprises de marché concernées et aux structures de médiation adaptées, le respect des règles publiques non contractuelles sera confié à la Commission bancaire et financière, dont le pouvoir d'intervention sera ainsi augmenté.

Concrètement, cela implique la suppression du statut actuel des autorités de marché et des autres institutions qui avaient dû être créées au sein de la Bourse de Bruxelles en application de la réforme de la loi proposée par mon prédécesseur.

Deuxièmement, le mode de décision au sein de la Commission bancaire et financière sera adapté. Une distinction sera faite entre la gestion et le contrôle de la gestion de l'institution.

Troisièmement, la procédure de recours contre une décision de la Commission sera simplifiée. Soit les cours et tribunaux seront compétents, soit le Conseil d'État. Cela dépendra de la nature de la décision contre laquelle le recours est introduit. Le recours au ministre ne sera plus possible.

Pour terminer, il y a encore lieu de fixer les modalités de la collaboration institutionnelle avec les banques centrales. Ces modalités ne se limiteront pas à une seule forme d'approche institutionnelle entre les institutions concernées. Notre objectif est d'optimaliser l'investissement humain nécessaire au contrôle. Une collaboration poussée pourra donc s'établir entre la Banque nationale et la CBF et j'espère que certains directeurs du comité de direction de la Banque nationale pourront siéger dans le comité de direction de la CBF.

Ces quatre lignes de force constitueront la base de l'avant-projet de loi en préparation et une large consultation de place aura lieu.

M. Steverlynck a aussi abordé la question du contrôle du

sommige directeurs van het directiecomité van de Nationale Bank in het directiecomité van de CBF te laten zetelen.

Deze vier krachtlijnen zullen de basis vormen van een voorontwerp van wet dat wordt voorbereid en waarbij een brede *consultation de place* zal plaatsvinden.

De heer Steverlynck heeft niet enkel het probleem van de organisatie van het toezicht op de gereglementeerde markten in een Europese context aangekaart, maar ook het toezicht over het verzekeringswezen. Niet ik, maar de heer Picqué, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, is verantwoordelijk voor deze sector.

Ik stel vast dat de jongste jaren de financiële convergentie tussen bank- en verzekeringssectoren steeds tastbaarder vormen aanneemt op het vlak van de producten. Sommige verzekeringspolissen, inzonderheid levensverzekeringen, vertonen sterke gelijkenissen met spaarproducten op lange termijn van de banken. Anderzijds is voor de distributiekanaal bankverzekereren gemeengoed geworden. De internationale groepen zoeken naar synergieën en schaalvoordelen door beide activiteiten in een enkele onderneming onder te brengen.

Rekening houdend met deze gegevens en indien de regering mij volgt, zal ik ervoor zorgen dat de samenwerking tussen de Nationale Bank van België en de Commissie voor het Bank- en Financiewezen maakt dat de Controleldienst der Verzekeringen versterkt wordt met een multidisciplinair toezicht van financiële conglomératies. Daarvoor komt er ook een *consultation de place*, onder meer om het standpunt van het verzekeringswezen te vernemen.

De steeds verdergaande Europese integratie zal ongetwijfeld ook in de toekomst tot nieuwe initiatieven nopen inzake de gereglementeerde markten. Bij de voorstelling van het eindrapport van de groep van wijzen op 15 februari 2001 benadrukte zijn voorzitter baron Lamfalussy dat de aanpassing van het Europees institutioneel kader aan de snel wijzigende kapitaalmarkten aanzienlijke middelen zal vergen en het liefst snel moet gebeuren. Daarbij dient een zekere integratie te worden nastreefd van de circa veertig overheidsorganen die zich momenteel in Europa met de regelgeving en het toezicht op de effectenmarkt bezighouden.

Al deze redenen hebben me ertoe aangezet me op programma van het ECOFIN-voorzitterschap toe te spitsen, onder meer op het statuut van Europese vennootschap.

Ik hoop dat het mogelijk zal zijn voor 31 december 2001 een nieuwe organisatie op te zetten voor het toezicht op het geheel van de financiële sector, dus niet alleen voor de banken en de verzekeringsvennootschappen, maar eveneens voor de markten. Ik hoop eveneens dat op Europees vlak een betere coördinatie mogelijk zal worden en dat gedurende het Belgisch voorzitterschap een specifiek statuut zal worden uitgewerkt voor een Europese vennootschap, meer in het bijzonder een fiscaal statuut. Allicht zal het eenvoudiger zijn een nieuwe wetgeving in ons land uit te werken dan een concrete evolutie te bewerkstelligen in Europa.

De heer Jan Steverlynck (CVP). – Ik heb begrepen dat er dus geen superregulator komt die het geheel zal controleren, maar dat wel degelijk wordt gekozen voor samenwerking. Vandaag hebben de Commissie voor het Bank- en

secteur des assurances. C'est mon collègue le ministre Picqué qui est responsable de ce secteur.

Je constate que ces dernières années, au niveau des produits, la convergence entre le secteur bancaire et celui de l'assurance a pris des formes toujours plus tangibles. Certaines polices d'assurance, en particulier les assurances vie, présentent de fortes similitudes avec des produits d'épargne à long terme. Par ailleurs, la bancassurance est devenue courante dans les canaux de distribution. Les groupes internationaux tentent de faire des économies d'échelle en regroupant les deux activités au sein d'une seule entreprise.

Tenant compte de ces éléments, si le gouvernement me suit, je veillerai à ce que la collaboration entre la Banque nationale et la CBF aboutisse à un renforcement du service de contrôle des assurances par un contrôle multidisciplinaire des conglomérats financiers. Une consultation de place aura lieu, notamment pour connaître le point de vue du secteur des assurances.

En ce qui concerne les marchés réglementés, la poursuite de l'intégration européenne nous amènera certainement à prendre de nouvelles initiatives. Lors de la présentation du rapport final du groupe des sages le 15 février 2001, son président, le baron Lamfalussy, a souligné que l'adaptation du cadre institutionnel européen à l'évolution rapide des marchés des capitaux nécessiterait des moyens considérables et devait de préférence s'opérer vite. Il faut tendre à une certaine intégration des quelque quarante organes publics actuellement en charge de la réglementation et du contrôle du marché des titres en Europe.

Toutes ces raisons m'ont poussé à me concentrer sur le programme de la présidence de l'ECOFIN, notamment sur le statut de société européenne.

J'espère qu'il sera possible d'établir une nouvelle organisation d'ici le 31 décembre 2001 pour le contrôle de l'ensemble du secteur financier, donc non seulement pour les banques et les compagnies d'assurance mais aussi pour les marchés. J'espère aussi qu'une meilleure collaboration sera possible au niveau européen et que la présidence belge sera l'occasion d'élaborer un statut spécifique de société européenne, plus particulièrement un statut fiscal. Il sera certes plus simple de mettre une nouvelle législation en place dans notre pays que de réaliser une évolution concrète au niveau européen.

M. Jan Steverlynck (CVP). – J'ai bien compris que l'on opte pour la collaboration plutôt que pour un « superrégulateur » qui contrôlerait l'ensemble. Aujourd'hui, la CBF et l'Office de contrôle des assurances ont déjà signé un protocole de

Financiewezen en de Controledienst voor de verzekeringen al een samenwerkingsprotocol dat als basis zou kunnen dienen en zo een zekere wettelijke grondslag zou kunnen krijgen. Op die manier kunnen, zeker op terreinen zoals "tak 23", die inderdaad een beetje te paard zit op het bank- en het verzekerswezen, de financiële conglomeren sterker worden opgevolgd.

De minister sprak ook over het Europees rapport van wijzen. Ik heb de indruk dat dit rapport er zeer sterk voor pleit dat de Europese Centrale Bank zelf het prudentieel toezicht doet. Dit lijkt me in strijd met de richting die vele andere landen uit willen. Het lijkt me beter dat en de nationale banken en de Europese Centrale Bank inspraak hebben, in de plaats van een enkel organisme te creëren.

Graag vernam ik ook van de minister of hij van plan is ook in het prudentieel toezicht interventionistisch in te grijpen zoals hij dat regelmatig doet bij de ECB, wat andere landen zeker niet appreëriën, omdat ze uitgaan van de grote onafhankelijkheid van de Europese Centrale Bank. Denkt de minister dat de politieke overheid in de toekomst moet ingrijpen in het toezicht op banken en verzekeraars?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Internationaal bestaat de trend naar meer samenwerking tussen de centrale of nationale banken en de financiële autoriteiten. Zelfs in Duitsland zien we een evolutie naar een dergelijke samenwerking. Op Europees vlak is er geen duidelijke oriëntatie. Er is een verschil tussen het rapport Lamfalussy en het rapport van de Europese Centrale Bank. Dat zijn twee verschillende zaken en ik weet nog niet welke richting we uit moeten.

Misschien is het mogelijk een specifieke Europese instelling te creëren, maar het is eveneens mogelijk een gewone coördinatie tussen de verschillende nationale autoriteiten te organiseren. Of we kunnen in de Europese Centrale Bank twee verschillende "afdelingen" creëren: een voor het monetair beleid, met een grote onafhankelijkheid, en een voor het toezicht op de markt, de banken en de verzekерingsmaatschappijen, die misschien minder onafhankelijkheid. Zover zijn we echter nog niet. Eerst en vooral wil ik het Parlement een nationale hervorming voorstellen voor de hele financiële sector. Ook op Europees vlak zal ik proberen nieuwe stappen te doen, maar dat is een lange weg.

– **Het incident is gesloten.**

collaboration qui pourrait servir de base et obtiendrait ainsi un certain fondement légal. On pourra de la sorte renforcer le contrôle sur les conglomérats financiers, en particulier en ce qui concerne la branche 23.

Le ministre a évoqué le rapport des sages. J'ai l'impression que ce rapport plaide en faveur de l'exercice du contrôle prudentiel par la Banque centrale européenne elle-même. Cette option est en contradiction avec le souhait de plusieurs autres pays. Il me semble préférable que les banques nationales et la Banque centrale européenne aient voix au chapitre, plutôt qu'un seul organisme.

J'aimerais aussi que le ministre me dise s'il a l'intention d'adopter également une attitude interventionniste en ce qui concerne le contrôle prudentiel, comme il le fait régulièrement à la BCE, ce que d'autres pays n'apprécient certainement pas car ils partent de l'idée que la Banque centrale européenne doit avoir une grande indépendance. Le ministre estime-t-il que le pouvoir politique devra intervenir dans le contrôle des banques et des assureurs ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – *Au niveau international, la tendance va dans le sens d'une plus grande collaboration entre les banques centrales et nationales et les autorités financières. Même en Allemagne, nous voyons se dessiner une évolution vers une telle collaboration. Il n'y a pas d'orientation claire au niveau européen. Il y a une différence entre le rapport Lamfalussy et le rapport de la Banque centrale européenne. Je ne sais pas encore quelle direction nous devons prendre.*

Il est peut-être possible de créer une institution européenne spécifique, mais on peut sans doute aussi organiser une simple collaboration entre les différentes autorités nationales. Nous pouvons aussi créer deux départements différents au sein de la Banque centrale européenne : l'un pour la politique monétaire – qui jouirait d'une grande indépendance – et l'autre pour le contrôle du marché, des banques et des compagnies d'assurance, peut-être moins indépendant. Nous n'en sommes pas encore là. Je veux tout d'abord proposer au Parlement une réforme nationale de tout le secteur financier. J'essaierai aussi de poser des jalons au niveau européen, mais la route sera longue.

– **L'incident est clos.**

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «de invoering van een kilometerheffing in België» (nr. 2-439)**Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «de invoering van een kilometerheffing in België» (nr. 2-449)**

De voorzitter. – Ik stel voor deze vragen om uitleg samen te voegen. (*Instemming*)

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – In het regeerakkoord van paarsgroen in Nederland is de invoering van rekeningrijden als invulling van de variabilisering van de autokosten opgenomen. Begin 2000 werd dit uitgewerkt in het antifileplan van minister Netelenbos. Tegen deze plannen kwam fel protest, niet alleen van de christen democratische oppositie, maar ook van de eigen meerderheid, vanuit de VVD. Ook de milieubeweging liet kritische geluiden horen. De vrees voor toenemend sluiipverkeer en meer onveiligheid voor zwakke weggebruikers op tolvrije secundaire wegen, de vrees voor een nieuw soort suburbanisatie buiten de tolringen of zelfs het genereren van extra tol-ontwijk-verkeer, werden als belangrijke tegenargumenten aangehaald. Vanuit de automobilistenverenigingen lag de nadruk vooral op het gebrek aan alternatieven: het openbaar vervoer biedt te weinig bijkomende capaciteit en de marge voor extra verschuivingen van verplaatsingen van woon-werk-verkeer in de tijd, is in feite al bijna bereikt.

Het idee dat de files door het rekeningrijden met 30 tot 40% zouden afnemen, werd zwaar gecontesteerd. Aldus werd rekeningrijden vooral gezien als onder dwang betalend in de file staan. Zeer gevoelig tenslotte lag het punt van de bedreiging van de privacy gezien de noodzakelijke registratie van voertuigen op een bepaald ogenblik en op een bepaalde plaats.

In Nederland werd inmiddels de piste van het rekeningrijden verlaten en trekt men nu voluit de kaart van de kilometerheffing. Daarbij kunnen het aantal gereden kilometers én tijd- en plaatsgebonden congestiekosten voor het hele wegennet worden doorgerekend. Er kan naar keuze ook verder worden gedifferentieerd, bijvoorbeeld naar veiligheids- of milieuprestaties zoals snelheid, brandstofverbruik en uitstoot van vervuilende stoffen. Iedere wagen zou uitgerust worden met een obu, een *on board unit*.

Minister Netelenbos liet een studie uitvoeren door adviseur Roel Pieper. Hij presenteerde onder brede media-belaagstelling zijn rapport op 10 april jongstleden. Zijn conclusies: een gedifferentieerde kilometerheffing is voor 90.000 voertuigen op enkele locaties al in 2003 op beperkte schaal toepasbaar en kan veralgemeend worden tegen 2008. Hij lanceerde diverse aantrekkelijke oplossingen voor de problemen: er zou enkel een registratie komen op basis van wegvakken. Hierdoor wordt het privacy-probleem handig

Demande d'explications de M. Johan Malcorps à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'instauration d'une taxe au kilomètre en Belgique» (n° 2-439)**Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'instauration d'une taxe au kilomètre en Belgique» (n° 2-449)**

M. le président. – Je vous propose de joindre ces demandes d'explications. (*Assentiment*)

M. Johan Malcorps (AGALEV). – Aux Pays-Bas, l'accord gouvernemental prévoit l'instauration d'un système de péage autoroutier. Ce projet a suscité de nombreuses protestations tant au sein de l'opposition que de la majorité et des milieux environnementaux. On craignait notamment une augmentation de l'insécurité pour les usagers de la route les plus faibles sur les routes secondaires non soumises au péage, une sorte de suburbanisation en dehors du réseau à péage. Les associations d'automobilistes quant à elles soulignaient l'absence de solutions de recharge : les transports en commun n'offrent pas suffisamment de capacités supplémentaires et les possibilités d'étalement dans le temps des déplacements entre domicile et lieu de travail ont été largement exploitées.

On a contesté l'idée que le péage permettrait de réduire les files de 30 à 40%. On considérait donc que cette solution consistait surtout à faire payer les usagers bloqués dans les files. Le point sensible de la protection de la vie privée fut également évoqué puisque le système impliquait l'enregistrement des véhicules à un endroit et à un moment déterminés.

Cette piste a été abandonnée aux Pays-Bas au profit d'une taxe au kilomètre. Chaque véhicule serait équipé d'un OBU (*on board unit*). Le système permet une vue de l'ensemble du réseau en tenant compte de facteurs tels que les coûts de congestion ou les aspects de sécurité et d'environnement liés à la vitesse, à la consommation de carburant et aux émanations de substances polluantes.

Le ministre Netelenbos a fait faire une étude par M. Roel Pieper qui a présenté son rapport le 10 avril dernier. L'instauration d'une taxe au kilomètre différenciée serait possible dès 2003 pour 90.000 véhicules à une échelle limitée et pourrait être généralisée dès 2008. Il a formulé diverses propositions permettant de résoudre les problèmes. L'enregistrement ne se ferait que sur base de tronçons de route, ce qui éviterait les problèmes liés à la vie privée. Un système bonus-malus serait instauré basé sur des crédits et débits de points mais sans permettre jamais à l'automobiliste de tirer profit de ses déplacements.

L'impact budgétaire de l'opération serait neutre. Il y aurait une réduction de la taxe sur les véhicules, payée actuellement par tous les automobilistes et pas seulement par le groupe limité de ceux qui roulent de manière intensive. L'objectif de

ontwijken. Er zou gewerkt worden met een bonus-malus-systeem. De heer Pieper spreekt daarom liever van *mobimiles*, een soort punten-systeem met debets en credits, dan van kilometerheffingen. Het kan echter nooit de bedoeling zijn dat automobilisten verdienen aan het weggebruik.

Het systeem wordt budgetneutraal ingevoerd via een korting op de motorrijtuigenbelasting, die nu door alle automobilisten bepaald wordt, en niet alleen door een beperkte groep van spitsrijders. Het mag ook niet de bedoeling zijn dat *mobimiles* tot doel hebben de inkomsten voor de overheid te verhogen.

Het systeem zou best opgezet worden door een *Trusted Third Party*. Privaat-publieke samenwerking wordt expliciet als mogelijkheid genoemd. Verder moet het systeem ook in de praktische uitvoering openstaan voor privé-partners.

De handhaving kan steekproefsgewijs gebeuren via externe fraude-detectoren die controleren of de wagen uitgerust is met een goed werkende *on board unit* of *smartcard*.

De maatschappelijke consensus over dit voorstel is veel groter dan voor rekeningrijden. De ANWB verdedigde de kilometerheffing als alternatief voor het rekeningrijden. Stichting Natuur en Milieu liet een eigen rapport opstellen. Een budgetneutrale kilometerheffing, voldoende gedifferentieerd naar milieu- en energieprestaties van voertuigen, zou in het jaar 2010 het aantal verkeersslachtoffers verminderen tot 20%, de emissies en het energieverbruik van de auto's zou met meer dan 30% dalen en het aantal personen dat door geluidsoverlast ingevolge het autoverkeer wordt gehinderd zou met 15% afnemen.

Heel de discussie en de nakende besluitvorming in Nederland zijn bijzonder relevant voor België. Belangrijk daarbij is ook dat het Centraal Planbureau in Nederland een studie heeft laten uitvoeren, waaruit blijkt dat investeringen in openbaar vervoer, hoe belangrijk ook, niet volstaan om de fileproblematiek onder controle te krijgen. Daarvoor moet er onder meer ook een andere prijzenpolitiek komen. We moeten de evolutie in Nederland ook volgen omdat zich bij ons eveneens fileproblemen met Randstad-proprietes voordoen rond Brussel, Antwerpen en andere steden.

Er worden op dit ogenblik studies uitgevoerd rond mogelijkheden van privaat-publieke samenwerking in het raam van de opmaak van het Vlaams Mobiliteitsplan dat binnenkort wordt voorgesteld. Hetzelfde zal allicht ook gebeuren voor de verdere uitwerking van het recente NMBS-akkoord.

Van een structureel onderzoek naar verkeerssturende fiscale prikkels op gewestelijk of federaal niveau is echter nog hoegenaamd geen sprake, buiten de formele afspraak in het federaal regeerakkoord dat men inderdaad werk wil maken van een variabilisering van de autokosten. Hoe, waar en wanneer, dat blijft allemaal onduidelijk. Daarom moet zowel op federaal als op gewestniveau de discussie worden voortgezet over de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeersstelling, niet enkel over de besteding van de opbrengst ervan, maar ook over de wijze waarop deze belastingen op vaste kosten al dan niet gemoduleerd, verminderd of zelfs opgeheven dienen te worden naarmate de variabele kosten stijgen. De beslissingen op federaal niveau om de hoogte van de verkeersbelasting te koppelen aan de CO₂-uitstoot en de BIV te verlagen voor milieuvriendelijke

l'opération n'est pas non plus de faire engranger des recettes nouvelles par les pouvoirs publics.

Le système serait mis sur pied par un Trusted Third Party. On prévoirait aussi un système de détection des fraudes visant à vérifier si les véhicules sont bien équipés d'une on board unit qui fonctionne bien.

Ce projet fait l'objet d'un consensus bien plus large que le péage. On estime que d'ici 2010, il permettrait de diminuer le nombre de victimes de la route de 20% et la consommation d'énergie liée aux autos de 30%. Le nombre de personnes souffrant des nuisances sonores liées au trafic automobile diminuerait lui de 15%.

Le débat en cours aux Pays-Bas est particulièrement intéressant pour la Belgique. En outre, une étude ordonnée par le Bureau central du plan aux Pays-Bas montre que quels que soient les investissements dans les transports en communs, ils ne résoudront pas totalement le problème des files. Pour cela, il faut notamment instaurer une politique des prix. Nous devons suivre de près l'évolution néerlandaise car les problèmes que nous connaissons à Bruxelles et Anvers ont des proportions comparables à celles de la zone Randstad aux Pays-Bas.

Des études sont en cours dans le cadre de l'élaboration du plan flamand de mobilité.

Il n'est pas encore question d'études sur les incitants fiscaux permettant d'avoir un impact sur le trafic aux niveaux régional et fédéral. L'accord gouvernemental prévoit certes des coûts automobiles variables mais on ne sait ni où ni quand. Il faut donc poursuivre la discussion sur la taxe de mise en circulation et la taxe automobile aux niveaux régional et fédéral. Il ne s'agit pas seulement de discuter de leur affectation mais aussi de leur modulation. Les décisions fédérales de lier la taxe de circulation aux émanations de CO₂ et de diminuer les taxes de mise en circulation pour les véhicules respectueux de l'environnement – euro 4 et LPG – constituent un progrès mais il faudrait les intégrer dans une réforme plus large de la fiscalité automobile, par exemple en introduisant des critères écologiques dans le système de taxe au kilomètre. Une concertation entre les niveaux régional et fédéral s'impose.

La ministre suit-elle le débat en cours aux Pays-Bas ? Des négociations structurées ont-elles lieu ? Que fait-elle pour tirer les leçons de l'expérience de nos voisins du Nord ? La Belgique va-t-elle rester dans l'expectative et attendre les résultats des expériences néerlandaises, au risque d'arriver en retard avec ses solutions structurelles pour les problèmes de congestion, de sécurité et d'environnement ? La ministre est-elle favorable à une étude sur la taxe au kilomètre ou à une éventuelle initiative commune avec les Régions ? Où en est la concertation avec les Régions en matière de modulation des frais et des taxes automobiles ? La Belgique est-elle favorable à l'instauration d'un système électronique en remplacement de l'eurovignette pour les camions, conformément aux initiatives allemande et suisse ?

La ministre soutient-elle la proposition des milieux environnementaux européens visant à adapter la directive 1999/62/CE de manière à permettre explicitement l'instauration d'une taxe au kilomètre pour le transport

wagens – EURO 4 en LPG – zijn een stap vooruit. Maar deze groene modulering van de vaste kosten zou op termijn kunnen geïntegreerd worden in een omvattender hervorming van de verkeersfiscaliteit, bijvoorbeeld door de inbreng van ecologische criteria in een kilometerheffing. Een samenwerking tussen federale overheid en gewestoverheden lijkt wenselijk om tot een omvattende variabiliseringsoptie op Belgische schaal te kunnen komen.

Volgt de minister de evoluties in Nederland inzake de geleidelijke invoering van de kilometerheffing? Vindt er op gestructureerde wijze overleg plaats? Welke stappen onderneemt zij om zo snel en zo efficiënt mogelijk lering te trekken uit de ervaringen van onze noorderburen? Zal België gewoon de kat uit de boom kijken en afwachten wat de experimenten in Nederland opleveren? Lopen we dan niet het risico rijkelijk laat te komen met structurele oplossingen voor onze congestie-, veiligheids- en milieuproblemen? Is de minister voorstander van de opzet van een eigen Belgische studie rond de mogelijkheden van een kilometerheffing of een systeem van ‘mobimiles’ naar Nederlands model, of eventueel van een gemengd initiatief in samenwerking met de gewesten? Welk overleg vindt plaats met de gewestelijke overheden over de realisatie van een variabilisering van de autokosten in het algemeen, of meer in het bijzonder over de modulering van de twee gewestbelastingen, de verkeersbelasting en de BIV? Is de minister eventueel voorstander van de invoering op korte termijn van elektronische systemen ter vervanging van het Eurovignet voor vrachtwagens, aansluitend bij de ontwikkelingen momenteel in Duitsland en Zwitserland? Zwitserland voert een elektronische kilometerheffing in voor vrachtwagens. Nederland zou dat doen in 2003. Wordt hierover overleg gepleegd met de gewesten? Steunt de minister het voorstel van de Europese milieubeweging om richtlijn 1999/62/EC aan te passen? Deze richtlijn regelt de tol en gebruiksheffingen die lidstaten kunnen opleggen aan vrachtwagens van meer dan 12 ton voor het gebruik van autostrades. De Europese milieuorganisatie *Transport and Environment* wil deze richtlijn omvormen tot een kaderrichtlijn zodat op Europees niveau de mogelijkheid van een invoering van kilometerheffingen voor het vrachtverkeer explicet wordt ingeschreven.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik sluit me aan bij de interessante vraag om uitleg van collega Malcorps over een vernieuwend voorstel dat werd gelanceerd door mevrouw Netelenbos om de problemen in verband met het rekeningrijden en de nadelen die daarmee samenhangen op te lossen. Het is verstandig even naar de buurlanden, en met name naar Nederland, te kijken voor evoluties op het vlak van bijvoorbeeld de verdovende middelen of op het vlak van de aanpak van mobiliteitsproblemen.

Om het gebruik van de auto te beperken en de auto-overlast zowel in als van en naar de centra tegen te gaan, wordt in ons land gedacht aan de invoering van het rekeningrijden, tol- of entreeheffingen, tot zelfs de toepassing van een numerus clausus. Als dergelijke maatregelen niet kaderen in een allesomvattend plan en beperkt blijven tot één stukje van een of andere autosnelweg zal het effect ervan nauwelijks voelbaar zijn. Het is daarenboven niet onrealistisch te veronderstellen dat de automobilist zijn uiterste best zal doen om de ‘betaaltracés’, zoals ze in Nederland worden genoemd,

routier au niveau européen ?

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Je me joins à l'intéressante demande d'explications de M. Malcorps au sujet d'une proposition novatrice lancée aux Pays-Bas, par Mme Netelenbos, pour tenter de résoudre les problèmes liés au péage.

Afin de limiter l'usage des véhicules automobiles et l'engorgement des routes, tant dans le centre des villes qu'aux alentours, il est envisagé d'instaurer dans notre pays l'une au l'autre forme de péage ou de taxe, voire un numerus clausus. L'effet de telles mesures sera cependant négligeable si elles ne sont pas intégrées dans un plan global. De plus, il est vraisemblable que les automobilistes s'efforceront d'éviter les voies payantes et les péages, ce qui aura pour effet d'accroître la circulation sur les itinéraires permettant d'y échapper.

Pour atteindre l'objectif d'une utilisation plus judicieuse du véhicule automobile, il s'impose d'investir dès à présent dans l'élaboration d'un système de taxe au kilomètre, en fonction

en de ‘tolpunten’ te ontwijken waardoor het sluisverkeer wel eens dramatisch kan toenemen.

Om tot het uiteindelijk beoogde resultaat te komen, met name het efficiënter gebruik van de auto, kunnen deze verspreide ingrepen beter overgeslagen worden en de enorme investeringen die ervoor nodig zijn, nu al geïnvesteerd worden in de uitwerking van een systeem van kilometerheffing, waarbij de weggebruiker betaalt per afgelegde afstand. Dat systeem werd voorgesteld in Nederland.

De uiteindelijke bedoeling is, met behulp van een geïntegreerd elektronisch systeem, een gedifferentieerde heffing per afgelegde kilometer op te leggen op basis van een aantal criteria: de afgelegde afstand, de plaats van het weggebruik, het tijdstip waarop de afstand wordt afgelegd en een aantal milieucriteria zoals brandstofgebruik en emissies.

Door de technologische vooruitgang moet een relatief snelle invoer van een kilometerheffingssysteem niet als utopisch freewheelen worden afgeschilderd: de industrie stelt dat een systeem van kilometerheffing operationeel kan zijn in 2005. Collega Malcorps heeft ook verwezen naar de kilometerheffing in Zwitserland die wordt toegepast op het vrachtverkeer.

Een adequaat systeem voor kilometerheffing vereist een aantal technologische ingrepen zoals: een intelligent voertuigapparatuur met betrekking tot de elektronische identificatie (EVI), de plaatsbepaling (GPS, Galileo), communicatie (GSM, GPRS, UMTS) en registratie van een aantal milieukentekens (On Board Diagnostics). Ook zijn registratietechnieken nodig naast of boven de weg. Dat kunnen sensoren in of naast de weg zijn of registratie via zendbakens of satelliet (GPS).

Als we ervan uitgaan dat de externe kosten die het gebruik van de auto veroorzaakt betaald moeten worden door de gebruiker van de auto, is een variabele heffing per gereden kilometer een bijzonder interessante oplossing. Om de belastingdruk niet te verhogen moet deze heffing gecompenseerd worden door een verlaging van de belasting op het autobezet. Dat werd trouwens aangekondigd in het regeerakkoord van deze paarsgroene regering. Collega Malcorps, ik wijs erop dat er in Nederland een paarse regering is en geen paarsgroene. Groenlinks maakt geen deel uit van de Nederlandse regering, tenzij u D66 ook als een groene partij beschouwt, waarvoor ik dankbaar zou zijn.

Welke criteria denkt de minister te gebruiken om een heffing per kilometer te berekenen? Zal bij deze heffing ook rekening gehouden worden met het aantal inzittenden in de auto? De problematiek van de heffing zou samen met deze van de carpooling kunnen worden behandeld. Overweegt de minister, in afwachting van de eventuele invoering van een kilometerheffing, maatregelen die het fileprobleem kunnen oplossen of verminderen? Ik denk aan verkeerstechnische maatregelen zoals carpoolstroken en fiscale maatregelen zoals een fiscaal carpoolattest en het variabel maken van de autokosten.

Mevrouw Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer. – Ik dank de heer Van Quickenborne voor zijn vraag. U toont ermee aan dat het probleem van de mobiliteit niet alleen een kwestie is van

de la distance parcourue. Un tel système a été proposé aux Pays-Bas.

Au moyen d'un équipement électronique intégré, une taxe différenciée serait prélevée par kilomètre parcouru, sur la base d'un certains nombre de critères : la distance parcourue, la situation du trajet, l'heure du déplacement ainsi que des paramètres environnementaux comme la consommation de carburant et les émanations polluantes.

En raison des progrès technologiques, l'instauration rapide d'un tel système n'a rien d'utopique. Il pourrait être opérationnel en 2005. À cet égard, M. Malcorps a fait référence au système en vigueur en Suisse pour la circulation les poids lourds.

Un système adéquat de taxe au kilomètre suppose l'utilisation de véhicules dotés de certains équipements en matière d'identification électronique, de localisation, de communication et d'enregistrement de caractéristiques environnementales. Les voies de circulation doivent également être équipées de systèmes d'enregistrement.

Si l'on considère que les frais externes qui résultent de l'utilisation de l'automobile doivent être payés par les automobilistes, le prélèvement d'une taxe variable par kilomètre parcouru est une solution particulièrement intéressante. Afin de ne pas augmenter la pression fiscale, cette taxe devrait être compensée par une diminution de la taxe frappant la possession d'un véhicule, laquelle est d'ailleurs annoncée dans l'accord de gouvernement arc-en-ciel. Je tiens à préciser à l'intention M. Malcorps que le gouvernement actuel des Pays-Bas est une coalition violette et non arc-en-ciel.

Quels critères la ministre compte-t-elle utiliser pour calculer la taxe au kilomètre ? Cette taxe tiendra-t-elle compte du nombre d'occupants du véhicule ? La problématique de cette taxe devrait être traitée simultanément avec celle du covoiturage. En attendant l'instauration d'une telle taxe, la ministre envisage-t-elle de prendre des mesures permettant de résoudre ou d'atténuer le problème des embouteillages ? Je songe à des mesures techniques, comme un bande de circulation réservée au covoiturage, et à des mesures fiscales comme une attestation fiscale de covoiturage et la modulation des frais de voiture.

Mme Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports. – Le défi le plus important est d'évoluer vers un système de taxation qui contribue à une politique de mobilité durable et ne se limite pas à une logique

spoorwegaanbod, maar ook een kwestie van inwerken op de vraag. Ik neem graag deze gelegenheid te baat om mijn intenties kenbaar te maken en de beslissingen die reeds werden genomen, te preciseren.

Ik ben van mening dat de belangrijkste uitdaging op dat gebied erin bestaat te evolueren naar een heffingsysteem dat bijdraagt tot een duurzaam mobiliteitsbeleid en dat niet alleen een financieringslogica van de Staat volgt, zoals dat in het verleden misschien het geval was.

In het licht van de duurzame ontwikkeling moet de fiscaliteit van de mobiliteit meer oog hebben voor het principe van de internalisering van de externe kosten. Dit betekent dat alle externe kosten moeten worden weerspiegeld in de prijs van de verschillende vervoerwijzen. De structuur van het fiscale instrument moet dus gebruikmaken van een doordachte en evenwichtige mengeling van heffingen en fiscale stimulansen.

Uit het principe van de internalisering van de externe kosten vloeit een ander principe voort, namelijk dat van de modulering en de variabilisering van de heffingen. Omdat de externe kosten afhangen van verschillende parameters, zoals voertuigtype, brandstoftype, graad, plaats en moment van gebruik, moeten de heffingen en stimulansen daarmee rekening houden. Omdat de externe kosten pas daadwerkelijk worden gemaakt bij verplaatsing, houdt dit principe voor auto's onder meer in dat veeleer het gebruik dan wel het bezit van een voertuig moet worden belast.

Concreet komt dit erop neer dat men moet denken aan een verlaging van een aantal vaste heffingen, bijvoorbeeld de verkeersbelasting of de belasting op de inverkeerstelling, en tegelijk aan een verhoging van heffingen die rechtstreeks verband houden met het gebruik van de auto, bijvoorbeeld de accijnzen. Het doel is daarbij niet méér belastingen te heffen, maar wel andere en vooral meer doeltreffende.

De regeringsverklaring bevat heel wat verwijzingen naar de fiscaliteit van de mobiliteit.

Het Federale Plan voor Duurzame Ontwikkeling stipuleert bovendien dat een werkgroep uiterlijk tegen eind juni 2001 concrete maatregelen moet voorstellen.

Op initiatief van collega Magda Aelvoet en van mijzelf heeft de regering al verscheidene maatregelen inzake fiscaliteit en mobiliteit getroffen.

Premies voor de installatie van een LPG-uitrusting, verlaging en/of afschaffing van de belasting op de inverkeerstelling voor auto's op EURO4 en LPG en verhoging van de belasting op de inverkeerstelling voor de meest vervuilende tweedehandse wagens, te weten auto's van 5 jaar en ouder, van 11 pk en/of 86 kW.

Fiscale stimulansen voor brandstoffen met een laag zwavelgehalte: benzine met laag zwavelgehalte zou in juni 2001 op de markt komen en de diesel in oktober 2001.

De Ministerraad van 30 juni 2000 nam ook de principebeslissing dat het berekeningscriterium van de verkeersbelasting zal worden herzien om meer rekening te houden met ecologische elementen.

Ik heb er ook op gelet geen maatregel te nemen die zou indruisen tegen de principes van variabilisering van de heffingen tijdens het akkoord van 14 september 2000 met de

de financement de l'État.

Dans la perspective du développement durable, la fiscalité en matière de mobilité doit davantage tenir compte du principe de l'intériorisation des frais externes. Cela signifie que tous les frais externes doivent être reflétés dans le prix des différents modes de transport. L'instrument fiscal doit être une combinaison équilibrée de taxes et d'incitants fiscaux.

Un deuxième principe, qui découle du précédent, est la modulation et de la variabilité des taxes. Les taxes et les incitants fiscaux doivent, en effet, tenir compte du fait que les frais externes dépendent de divers paramètres : type de véhicule, carburant, degré, lieu et moment d'utilisation. Les frais externes n'étant effectifs qu'en cas de déplacement, ce deuxième principe suppose de taxer davantage l'utilisation d'un véhicule que sa possession.

Cela signifie qu'il convient de réfléchir simultanément à la diminution de certaines taxes fixes, comme la taxe de circulation ou de mise en circulation, et à l'augmentation de taxes liées directement à l'utilisation du véhicule, comme les accises. L'objectif n'est pas de percevoir davantage d'impôts mais d'arriver à une perception différente et plus efficace.

La déclaration gouvernementale contient de nombreuses références à la fiscalité de la mobilité. De plus, le Plan fédéral pour le développement durable précise qu'un groupe de travail doit proposer des mesures concrètes au plus tard fin juin 2001.

Le gouvernement a déjà pris diverses mesures en matière de fiscalité et de mobilité.

Je citerai les primes à l'installation d'un équipement LPG, la diminution et/ou la suppression de la taxe de mise en circulation pour les véhicules utilisant de l'EURO4 ou du LPG et l'augmentation de la taxe de mise en circulation pour les véhicules d'occasion les plus polluants. Des incitants fiscaux sont prévus pour les carburants ayant une faible teneur en soufre, qui apparaîtront très prochainement sur le marché.

Au cours du Conseil des ministres du 30 juin 2000, il a été décidé de revoir les critères de calcul de la taxe de circulation, de manière à tenir davantage compte d'éléments d'ordre écologique.

J'ai également veillé à ne prendre aucune mesure qui irait à l'encontre des principes de la modulation des taxes dans le cadre de l'accord du 14 septembre 2000 avec les transporteurs. C'est la raison pour laquelle je me suis opposée à l'idée d'un carburant professionnel.

Certains points de la réforme de l'impôt de personnes physiques sont également liés à la mobilité : déduction de 6 francs au kilomètre pour tous les modes de transports autres que la voiture, suppression de l'impôt sur la quote-part des frais de transports en commun remboursée par l'employeur.

En ce qui concerne l'indemnité pour covoiturage versée aux travailleurs par l'employeur, il est prévu d'exempter d'impôt un montant limité au coût d'un abonnement de train en première classe, pour la même distance. La date d'entrée en vigueur de cette mesure n'est pas encore fixée.

J'en arrive aux instruments fiscaux plus élaboré, comme le « road pricing » et la taxe au kilomètre qui, contrairement

transporteurs. Om die reden heb ik mij verzet tegen het idee van een professionele brandstof, ook al heb ik begrip voor de problemen van de transportsector in het algemeen en voor de kleine transporteurs meer in het bijzonder.

Ook al had ik verder willen gaan, de hervorming van de personenbelasting omvat ook aspecten in verband met de mobiliteit: voor alle andere vervoerswijzen dan de personenwagen invoering van een aftrekbaarheid ten belope van 6 frank per kilometer; afschaffing van de aanslag op het voordeel voor de reiskosten met het openbaar vervoer die door de werkgever worden terugbetaald.

De vergoeding voor carpooling die werknemers krijgen van hun werkgever, is belastingvrij ten bedrage van de prijs van een treinabonnement 1e klasse voor dezelfde afstand. De datum waarop deze maatregel in voege treedt, is nog niet vastgelegd.

Dit alles om te onderstrepen dat ik veel betekenis hecht aan het dossier van de fiscaliteit van de mobiliteit en dat ik daarvoor al heel wat heb gedaan. Ik ga nu nader in op meer geavanceerde fiscale instrumenten, zoals "road pricing" en de kilometerheffing, waarover uw vragen gaan.

Deze instrumenten maken het mogelijk de heffingen te differentiëren op basis van de plaats en het moment waarop de verplaatsingen gebeuren, wat niet mogelijk is met de "traditionele" instrumenten, zoals accijnen op brandstof en verkeersbelasting.

Deze nieuwe mogelijkheden kunnen interessant zijn voor het internaliseren van de externe kosten. Het gaat er dus niet noodzakelijk om "meer" te laten betalen, maar wel "beter".

Ik zal de ontwikkelingen terzake in Nederland op de voet volgen, in het bijzonder de manier waarop het systeem zal worden aangepast als reactie op de kritiek die deze instrumenten krijgen en waarnaar u in uw interpellatie ook verwijst.

Het verdrag inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, gesloten door België, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Denemarken en Zweden, voorziet in de oprichting van een coördinatiecomité, dat meerdere malen per jaar samenkomt. België neemt dit jaar trouwens het voorzitterschap van dit comité waar. Zowel ambtenaren van Financiën als van het Bestuur van het Vervoer te Land nemen deel aan de werkzaamheden van dit comité.

Tijdens de vergaderingen van het coördinatiecomité brengen de deelnemende landen elkaar op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen inzake de heffingen voor het gebruik van de wegeninfrastructuur.

Op die wijze zijn de ambtenaren van het Bestuur van het Vervoer te Land eveneens op de hoogte van de recente ontwikkelingen in Nederland. Bovendien zijn er geregelde bilaterale contacten tussen de bevoegde ambtenaren van beide landen.

De problematiek van de kilometerheffing is in het raam van bovennoemd coördinatiecomité momenteel uiterst actueel. Duitsland heeft immers aangekondigd op 1 januari 2003 het eurovignetsysteem te verlaten om een kilometerheffing voor zware voertuigen in te voeren. Bijgevolg dienen de overige

aux accises sur le carburant ou la taxe de circulation, permettent de différencier la taxe en fonction du lieu et du moment du déplacement.

Ces instruments sont intéressants en ce qui concerne l'intériorisation des frais externes. Il ne s'agit pas nécessairement de payer plus mais mieux.

Je suivrai de près l'évolution du système aux Pays-Bas, particulièrement la réaction aux critiques formulées.

L'accord intervenu entre la Belgique, les Pays-Bas, le Luxembourg, l'Allemagne, le Danemark et la Suède concernant la perception de droits pour l'utilisation de certaines routes par les poids lourds a créé un comité de coordination qui se réunit plusieurs fois par an. Des fonctionnaires de l'administration des Finances et de l'Administration du transport terrestre participent aux travaux de ce comité dont la Belgique assurera cette année la présidence. À l'occasion de ces réunions, les pays participants s'informent mutuellement des derniers développements en matière de droits pour l'utilisation des infrastructures routières. La Belgique a donc la possibilité de suivre de près l'évolution de la situation aux Pays-Bas, grâce notamment à des contacts bilatéraux réguliers entre les fonctionnaires des deux pays.

Pour ce comité de coordination, le problème de la taxe au kilomètre est d'actualité. En effet, l'Allemagne a annoncé le remplacement au 1er janvier 2003 du système de l'eurovignette par une taxe au kilomètre pour les poids lourds. En conséquence, les pays concernés par l'eurovignette doivent se concerter au sujet de la poursuite ou non de ce système. Un groupe de travail composé d'experts est chargé d'étudier ce problème.

Les fonctionnaires de l'administration belge sont chargés de préparer un document de travail décrivant les différents scénarios possibles.

De manière à éviter tout malentendu, je tiens à souligner qu'à ce jour, le gouvernement néerlandais n'a pris aucune décision concernant l'instauration d'une taxe au kilomètre. Cependant, l'étude réalisée par M. Roel Pieper au sujet d'une telle taxe a été nettement mieux accueillie aux Pays-Bas que la proposition d'un système de péage routier.

Dans le cadre de la CIMIT, qui s'est réuni avec la Conférence interministérielle pour l'environnement, les régions ont exprimé leur intérêt pour le dossier de la modulation des taxes automobiles. Un groupe de travail pourrait être constitué au cours de la prochaine CIMIT, le 8 mai prochain, afin de formuler des propositions à l'intention du groupe de travail fédéral créé en vertu du plan fédéral pour le développement durable.

En outre, à la suite de la décision prise le 17 octobre 2000 par le gouvernement de régionaliser l'eurovignette à partir du 1er janvier 2002, j'ai aussitôt pris l'initiative de transmettre aux ministres régionaux de la Mobilité et du Transport un dossier relatif aux conséquences de la décision allemande d'abandonner le système de l'eurovignette. Une première réunion a eu lieu en janvier 2001, entre les représentants de mon cabinet et ceux des ministres régionaux du Transport et des Finances. Une deuxième réunion se tiendra prochainement. N'étant pas seule à avoir des

eurovignetlanden zich te beraden over het al dan niet voortzetten van het bestaande systeem. Te dien einde werd tijdens de laatste vergadering van het coördinatiecomité van 20 april 2001 in Brussel beslist een werkgroep van experts op te richten om deze problematiek grondig te bestuderen.

De ambtenaren van de Belgische administratie hebben de opdracht gekregen een werkdocument voor te bereiden, waarin de mogelijke scenario's worden beschreven.

Om elk misverstand te voorkomen, vestig ik er de aandacht op dat er in Nederland tot op heden alleen sprake is van de voorstelling door de heer Roel Pieper van een studie over de invoering van een kilometerheffing, door hem uitgevoerd in opdracht van de minister Netelenbos van Verkeer en Waterstaat. De Nederlandse regering heeft tot op heden nog geen enkel besluit genomen inzake de invoering van een kilometerheffing.

Wel werd deze studie veel positiever onthaald dan het voorstel tot invoering van een systeem van rekeningrijden, zowel op het politieke niveau als door de weggebruikers en milieuorganisaties. Onze achterstand op dit gebied moet dus enigszins worden gerelativeerd.

In het raam van de ICMIT die een vergadering heeft gehad met de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu, hebben de gewesten hun interesse getoond voor het dossier van de variabilisering van de autoheffingen. Op de volgende ICMIT, die plaatsheeft op 8 mei 2001, zou er kunnen worden onderzocht of er een werkgroep kan worden opgericht. Die zou voorstellen kunnen formuleren als "input" voor de federale werkgroep die opgericht is krachtens het federale plan voor duurzame ontwikkeling en die uiterlijk tegen einde juni 2001 voorstellen moet doen inzake de variabilisering van de autotakken.

Bovendien is het belangrijk erop te wijzen dat de regering op 17 oktober 2000 heeft besloten het eurovignet te regionaliseren met ingang van 1 januari 2002. Ik heb daarop onmiddellijk het initiatief genomen om aan de gewestministers van Mobiliteit en Verkeer in het raam van ICMIT een dossier te overhandigen van mijn administratie in verband met de gevolgen van de Duitse beslissing om uit het gemeenschappelijk systeem van het eurovignet te stappen. In januari 2001 vond een eerste vergadering plaats tussen vertegenwoordigers van mijn kabinet en van mijn administratie en vertegenwoordigers van de gewestministers van Verkeer en van Financiën. Binnenkort zou er een tweede vergadering moeten plaatsvinden. Ik ben niet de enige die bevoegdheid draagt in dit dossier. Het is de vraag of de gewesten bereid zullen zijn het huidige systeem van het eurovignet om te vormen in de zin van een kilometerheffing.

Op de eerste vraag van de heer Van Quickenborne kan ik antwoorden dat het invoeren van een kilometerheffing mij zeer interessant lijkt. Er is hieromtrent in Nederland nog geen concrete beslissing genomen, maar we zullen de gebeurtenissen met betrekking tot dit voorstel op de voet volgen.

Wat de fiscale maatregelen betreft, verwijst ik naar mijn antwoord op de vragen van de heer Malcorps. Ik vermeld onder meer de premies voor de installatie van een LPG-uitrusting, de verlaging of afschaffing van de belasting op de inverkeerstelling voor auto's op EURO4 en LPG; fiscale

compétence dans ce dossier, la question est de savoir si les régions seront disposées à accepter la transformation de l'actuel système de l'eurovignette en une taxe au kilomètre.

Pour répondre à M. Van Quickenborne, l'instauration d'une taxe au kilomètre me paraît une idée très intéressante. Les Pays-Bas n'ont pas encore pris de décision à ce sujet mais je suivrai de près ce dossier.

En ce qui concerne les mesures fiscales, je renvoie à ma réponse à M. Malcorps.

Voilà un premier bilan des décisions prises au niveau belge et des perspectives au niveau européen. Nos décisions futures tiendront compte de l'expérience aux Pays-Bas.

La solution au problème des embouteillages constitue un défi énorme. Nous devons nous attaquer à ce problème en innovant. Nous espérons que l'instauration de nouvelles taxes aura un impact positif sur l'environnement, les embouteillages et les phénomènes connexes, comme la sécurité routière.

stimuli voor brandstoffen met een laag zwavelgehalte, de invoering van een aftrekbaarheid van 6 frank per kilometer voor alle andere vervoerwijzen dan de personenwagen, en de afschaffing van de aanslag op de terugbetaling door de werkgever van de reiskosten met het openbaar vervoer of carpooling.

Dit antwoord vormt een eerste balans van de beslissingen die op Belgisch vlak worden genomen en van de perspectieven op Europees niveau. Bij de beslissingen die wij in de toekomst moeten nemen, kunnen wij ons baseren op de ervaringen in Nederland.

Het oplossen van het fileprobleem is een enorme uitdaging. We moeten dit probleem met nieuwe middelen aanpakken. We hopen dat de invoering van nieuwe heffingen een gunstige impact zal hebben op het milieu, op het fileprobleem en op de daarmee samenhangende fenomenen, zoals de verkeersveiligheid.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – Het verheugt me dat de minister het initiatief van de kilometerheffing en de discussie die daaromtrent in Nederland wordt gevoerd, op de voet volgt. Ze verklaart zich bereid rekening te houden met de onderzoeksresultaten die in ons land in werkgroepen werden bereikt.

Er werd in Nederland weliswaar nog geen besluit genomen, maar in het Nederlandse regeerakkoord was wel een consensus inzake de invoering van het rekeningrijden. De regering is daarna teruggekrabbeld, maar het lijkt erop dat men zal opteren voor een kilometerheffing.

In ons land bestaat er een principeakkoord over een variabilisering van de belasting op het vervoer. Ik beweer niet dat dit de ultieme oplossing is, maar we moeten de discussie over dit dossier blijven voeren en een les trekken uit de toestand in Nederland, die veel gelijkenis vertoont met de toestand in ons land.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van mevrouw Clotilde Nyssens aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de numerus fixus voor de artsen» (nr. 2-444)

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Ik heb de minister enkele maanden geleden al ondervraagd over de numerus fixus voor de artsen.*

Ik las twee weken geleden met verbazing in de pers dat mevrouw Dupuis, minister van Onderwijs van de Franstalige Gemeenschap, de noodzaak heeft aangekaart om de numerus fixus voor de artsen te versoepelen, of zelfs af te schaffen. De uitspraak van mevrouw Dupuis verheugde mij.

De aanleiding voor haar stap was een nieuwe studie van de Plancommissie die voor het jaar 2008 een sterke daling van de behoefte aan geneesheren vooropstelt, vergeleken met het thans geldende voor 2008 quotum.

Ik las eveneens dat dokter Derck, voorzitter van de Plancommissie, het niet eens is met de interpretatie die mevrouw Dupuis aan deze studie geeft. Volgens hem legt de

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Je suis satisfait d'apprendre que la ministre suit de près l'évolution du dossier de la taxe au kilomètre au Pays-Bas. J'ai noté qu'elle se déclare disposée à tenir compte des résultats des études menées en Belgique.*

Si les Pays-Bas n'ont pas encore pris de décision, la déclaration du gouvernement néerlandais faisait toutefois état d'un consensus au sujet de l'introduction du péage. Bien que par la suite, le gouvernement ait fait marche arrière, il semble qu'il optera pour la taxe au kilomètre.

Il existe dans notre pays un accord de principe au sujet de la modulation de la taxe sur le transport. Je ne prétend pas que ce soit la solution définitive mais il faut continuer à discuter de ce dossier et tirer les leçons de la situation aux Pays-Bas, qui ressemble beaucoup à celle de notre pays.

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de Mme Clotilde Nyssens à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «le numerus clausus des médecins» (n° 2-444)

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Il y a quelques mois je vous avais déjà interrogée sur le numerus clausus des médecins.

Voici deux semaines, j'ai été étonnée de voir dans la presse que Mme Dupuis, ministre de l'Enseignement de la Communauté française, vous interpellait de nouveau sur la nécessité d'assouplir, voire de supprimer, le numerus clausus des médecins. Je me suis réjouie des propos de Mme Dupuis.

En effet, son interpellation était provoquée par une nouvelle étude de la Commission de planification qui réévalue fortement à la baisse les besoins en offre médicale de médecins pour l'année 2008 par rapport au quota actuellement prévu pour cette année 2008.

J'ai également lu que le Docteur Derck, président de la Commission de planification, conteste l'interprétation que Mme Dupuis donne à cette étude et précise que l'étude affine

studie de behoeften per specialiteit nauwkeuriger vast, zonder daarbij af te wijken van het globaal model dat in de studie van 2000 is vastgelegd.

Is er geen gevaar dat een nieuwe quotaregeling per discipline het probleem van de selectie en het zeldzaam worden van "plaatsen" nog zal verergeren?

Ik wijs er nogmaals op dat deze onzekerheden en tegenstrijdigheden het de studenten nog moeilijker maken in hun keuze en dat ze een ongunstige weerslag hebben op hun opleiding.

Ik ken veel studenten geneeskunde en ben getroffen door de sfeer in deze faculteiten en door het persoonlijk onbehagen.

Welke gevvolgen zal een verscherpte concurrentie hebben tijdens de opleiding van de studenten? In een dergelijk selectief systeem hebben ze immers geen tijd meer om hun jeugd ten volle te beleven.

Er is, alleszins in de Franstalige Gemeenschap, een evolutie in de opleiding geneeskunde. Ik vind het jammer dat de jongeren die willen slagen geen tijd meer vinden om zich met iets anders bezig te houden dan met hun studies, terwijl men toch niet alleen intellectuele capaciteiten moet ontwikkelen om een goede arts te zijn. Ook de relationele en psychologische aspecten zijn belangrijk.

Wat denkt de minister over de nieuwe studie van de Plancommissie? Hebben deze nieuwe gegevens haar mening veranderd?

Zullen de quota per specialiteit de huidige malaise niet nog groter maken?

Hoe reageert de minister op de verklaringen van mevrouw Dupuis?

Sta me toe hier nog een bedenking aan toe te voegen die me belangrijk lijkt in het licht van wat er zich thans in de ziekenhuizen afspeelt. Ze lijkt me ook belangrijk omdat de regering een wetsontwerp voorbereidt.

Ziekenhuizenverantwoordelijken zeggen mij dat het sedert enkele maanden moeilijker is om artsen te vinden. De vermindering van het aantal beschikbare artsen leidt tot meer macht voor de artsen in de ziekenhuizen, terwijl in de meeste gevallen een zeker evenwicht tussen de belangen was bereikt. Tussen de ziekenhuizen is al een concurrentieslag begonnen om die "zeldzame" artsen aan te werven. Dit zal onvermijdelijk gevolgen hebben voor de begroting.

De ziekenhuisverantwoordelijken zullen bijkomende honoraria toelaten om artsen naar hun instelling te halen. Over enkele jaren zullen de beste artsen te vinden zijn in de ziekenhuizen die het best draaien, maar deze zorgverstrekkering zal enkel toegankelijk zijn voor de gegoede patiënten of de patiënten die een aanvullende verzekering hebben. Daardoor ontstaat een duale geneeskunde. De vroege politieke keuzen hadden een slechte basis en de toenmalige gegevens zijn thans waarschijnlijk achterhaald. Is de regering van plan dit probleem opnieuw te onderzoeken in het licht van de huidige evolutie? Een positief antwoord zou heel bemoedigend zijn.

les besoins de médecins par spécialités, tout en restant dans le modèle global tel que défini dans l'étude réalisée en 2000.

Ne doit-on pas craindre que la reconstitution de quotas par disciplines accentue encore le problème en poussant plus loin la sélection et la raréfaction des « places » ?

Je voudrais à nouveau insister sur le fait que ces incertitudes et ces contradictions dégradent fortement le climat qui entoure les choix des étudiants, détériorant ainsi leurs conditions de formation.

Je connais beaucoup de jeunes étudiants en médecine et je suis toujours interpellée par leurs conditions de travail, par l'ambiance qui règne dans ces facultés et par leur mal-être personnel face à cette perspective.

Ne devrait-on pas aussi se poser la question des conséquences qu'aura cette concurrence exacerbée sur les étudiants au moment de leur formation ? Dans un système aussi sélectif, ils n'ont pas le temps de vivre pleinement leur jeunesse.

Il y a une évolution dans les études de médecine, en tout cas en Communauté française. Je trouve affligeant que les jeunes qui veulent réussir n'aient pas le temps de s'occuper d'autre chose que de leurs études de médecine alors que, pour être un bon médecin, il ne faut pas seulement développer des qualités intellectuelles. Il y a également un côté relationnel et psychologique à développer. Je suis très perplexe quant à l'évolution des jeunes étudiants en médecine.

Quelle analyse faites-vous de la nouvelle étude de la Commission de planification ? Votre opinion a-t-elle changé depuis ces nouvelles données ?

N'y a-t-il pas un risque de voir le malaise actuel s'amplifier si l'on procède à l'établissement de quotas par spécialités ?

Comment réagissez-vous aux propos de Mme Dupuis en Communauté française ?

Permettez-moi d'ajouter une réflexion qui ne figurait pas dans mon texte écrit mais qui me semble importante par rapport à ce qui se passe actuellement dans les hôpitaux et eu égard au projet de loi que le gouvernement prépare en cette matière.

Je voudrais attirer l'attention sur les conséquences que provoquent déjà dans les hôpitaux la raréfaction des médecins.

Les responsables des hôpitaux nous disent que, depuis quelques mois, l'ambiance des recrutements a fortement changé. La diminution du nombre de médecins disponibles entraîne un renforcement du pouvoir médical au sein des hôpitaux alors qu'on était parvenu, dans la plupart des cas, à réaliser des équilibres entre les intérêts de chacun. La concurrence à laquelle vont se livrer les hôpitaux pour engager les médecins devenus rares s'installe déjà. Cette situation aura des conséquences inévitables sur le budget des soins de santé.

Les responsables d'hôpitaux autoriseront les suppléments d'honoraires pour attirer les médecins dans leurs institutions. Dans quelques années, les meilleurs médecins se retrouveront dans les hôpitaux les plus performants mais les soins qu'ils prodigueront ne seront accessibles qu'aux patients aisés ou qui peuvent se permettre de souscrire des assurances complémentaires. Je crois que cela ouvre la porte à une

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – *Ik kan hier relatief kort op antwoorden.*

Ik wens onmiddellijk duidelijk te maken dat de cijfers van dokter Derck correct zijn en dat de Plancommissie zich geenszins zorgen maakt over welk tekort dan ook. Het verslag van de vergadering van 4 april is ter beschikking van mevrouw Nyssens. Zij is er blijkbaar van overtuigd dat de numerus fixus onaantastbaar is. Nochtans heeft de regering in juli 2000 beslist de aantallen voor 2007 en 2008 op te trekken. Dit houdt verband met de algemene vraag van het medisch korps van de OESO-landen naar een vermindering van de werktijd – de vervrouwelijking van het beroep versterkt deze wens – en ook met de evolutie van de leeftijds piramide. Met deze factoren wordt rekening gehouden en de regering brengt de cijfers in overeenstemming met de reële vervangingsbehoeften. Voor sommige specialisaties zouden er moeilijkheden kunnen rijzen als de keuze van de studenten en de behoeften ongewijzigd blijven.

Er is een tekort aan kinderpsychiaters omdat de kinderpsychiatrie in België nog niet is erkend. Die erkenning komt er binnenkort. Er moet hard worden onderhandeld en er moet een lange weg worden afgelegd. U weet dat voor de goedkeuring door de Raad van State het advies vereist is van verschillende organen en dat de vertegenwoordigers van de verschillende disciplines de neiging hebben te verdedigen wat bestaat. Daarom duurt het soms lang vooraleer een advies wordt uitgebracht.

Ik geef nog een ander voorbeeld. Er is vastgesteld dat 30% van de huisartsen om allerlei redenen binnen de vijf eerste jaren hun praktijk opgeven. We proberen dit te verhelpen met structurele maatregelen in de eerstelijnszorg. Bijkomende plaatsen creëren, lost dit probleem echter niet op omdat de oorzaak elders ligt. De afschaffing van de numerus fixus is dus absoluut geen mirakeloplossing.

Wij zullen onderzoeken hoe we de specialisaties kunnen beschermen die we nodig hebben. Ik kan u alvast al zeggen dat er in de Plancommissie geen sprake is van nieuwe onderverdelingen voor bepaalde specialisaties. Wij menen dat de vrije keuze van de studenten moet worden geëerbiedigd en dat de mechanismen die in het verleden hun deugdelijkheid hebben bewezen, moeten worden gehandhaafd.

De Plancommissie zal dit probleem nogmaals onderzoeken, niet in de zin die u verontrust, mevrouw Nyssens, maar om uit te maken met welke mechanismen het tekort in bepaalde domeinen kan worden weggewerkt.

Aan Franstalige zijde zijn er inderdaad 25 tot 30%, geneesheren te veel.

Ik geef toe dat er voor bepaalde specialisaties problemen kunnen zijn, maar de planning die we in juli 2000 hebben opgesteld voor 2007 en 2008 is al in een verhoging voorzien. De verhoging houdt op een andere manier rekening met het

médecine duale. Les choix politiques posés jadis ont été effectués sur de mauvaises bases et, par ailleurs, les données disponibles à l'époque sont vraisemblablement dépassées. J'aimerais donc savoir si le gouvernement a l'intention de revoir la question à la lumière de l'évolution actuelle. Une réponse positive serait encourageante.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Mes réponses à cette demande d'explications seront relativement brèves.

Je précise d'emblée que les chiffres avancés par le docteur Derck sont exacts, de sorte que la Commission de planification ne s'inquiète nullement d'une quelconque pénurie. Je tiens le rapport de la réunion du 4 avril à la disposition de Mme Nyssens. Cette dernière semble persuadée que le *numerus clausus* fixé par le gouvernement est immuable. Or, au mois de juillet 2000, le gouvernement a décidé de revoir les chiffres à la hausse pour les années 2007 et 2008, en fonction d'une demande généralisée du corps médical des pays de l'OCDE tendant à obtenir un allègement de ses horaires – la féminisation de la profession renforce ce souhait – et de l'évolution de la pyramide des âges. Ces divers facteurs sont pris en considération et réévalués chaque année. Par conséquent, le gouvernement adapte les chiffres aux besoins réels de remplacement. À la lumière des dernières données disponibles, il apparaît que des difficultés pourraient surgir dans certaines spécialités, pour autant que les choix des étudiants et les besoins restent constants.

Une des pénuries concerne les psychiatres pour enfants. Il faut savoir que cette situation découle d'un problème de fond, à savoir qu'à ce jour, la psychiatrie pour enfants n'a pas encore été reconnue en Belgique. Cela sera bientôt chose faite, au terme d'une rude négociation et d'un long chemin : comme vous le savez, l'approbation par le Conseil d'État nécessite que plusieurs organes rendent préalablement leur avis. Or, dans cet univers-là, les représentants des différentes disciplines ont tendance à défendre ce qui existe. Par conséquent, dans de nombreux domaines, les avis tardent souvent à être rendus.

Les problèmes dépassent donc souvent la question des chiffres et font partie d'une situation globale, dont il faut tenir compte.

Permettez-moi de vous donner un autre exemple. On a constaté, chiffres à l'appui, que 30% des médecins généralistes quittaient – pour diverses raisons – la profession dans les cinq premières années d'exercice. Un travail est actuellement en cours, pour tenter de remédier à cette situation, sur la structuration des soins de première ligne. On ne peut évidemment pas résoudre le problème en créant des places supplémentaires. Le fait que les médecins abandonnent cette voie après quelques années relève d'un autre phénomène. À mes yeux, supprimer le *numerus clausus* est donc loin d'être la solution miracle.

Nous allons nous pencher sur la question suivante : que faire pour protéger les spécialités dont nous avons besoin ? Je puis d'ores et déjà vous rassurer sur un point : à l'échelon de la commission de planification, il n'est pas question d'opérer de nouvelles divisions quant aux catégories de médecins à former pour telle ou telle spécialité. Nous estimons qu'il faut

probleem dat artsen hun beroep opgeven. Het fenomeen heeft aan Franstalige zijde immers niet dezelfde omvang als aan Nederlandstalige zijde.

De aangehaalde studie bevat geen nieuwe elementen die een wijziging van de vorige beslissing van de federale regering rechtvaardigen.

Ik wil het dan nog even hebben over het relationele probleem dat u aanhaalt, maar dat niet nieuw is.

Ik heb twee broers die geneesheer zijn en toen zij studeerden, moest er al gevochten worden om een goede rangschikking te bekomen teneinde specialist te kunnen worden.

De cijfers tonen trouwens aan dat het aantal specialisten de laatste jaren met 70% gestegen is en het aantal huisartsen met 30%.

Ingevolge de klachten van de geneesheren-stagiairs hebben de ziekenhuizen het aantal opeenvolgende prestatie-uren moeten verminderen. De reële en ondraaglijke sociale toestanden moeten worden verholpen. Daardoor vermindert uiteraard de beschikbaarheid.

Wij zullen het nodige doen om een tekort bij de specialisten te voorkomen. Ik zal u het verslag van de vergadering van 4 april bezorgen zodat u zelf kunt oordelen.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Ik zal dit verslag aandachtig lezen. Ik heb het gevoel dat iets mij ontgaat. De standpunten van mevrouw Dupuis en mevrouw Aelvoet zijn totaal verschillend.*

Minister Aelvoet zegt dat er in de Franstalige Gemeenschap te veel geneesheren zijn. Dat vind ik eigenaardig, want gisteren waren er in de pers nog artikels over het onrustwekkend probleem van de stress bij de geneesheren. Ik heb de indruk dat zeker de goede geneesheren overbelast zijn. Misschien is er wel een probleem van kwaliteit.

Ik weet niet of het probleem kan worden opgelost door de afschaffing van de numerus clausus dan wel door de aanpassing van het selectiesysteem in de Franstalige

respecter le libre choix de chacun et laisser jouer certains mécanismes qui ont porté leurs fruits jusqu'à présent.

La commission de planification a l'intention d'étudier une nouvelle fois la question, non dans la direction que vous craignez, mais pour déterminer quels mécanismes peuvent être mis en place pour éviter la pénurie dans certains domaines.

Lorsqu'on examine la situation en ce qui concerne les médecins et les spécialistes disponibles du côté francophone, on constate effectivement une pléthora de l'ordre de 25 à 30% qui doit encore être résorbée.

Je reconnaiss que des problèmes pourraient se poser en ce qui concerne certaines spécialités, mais nous allons donc étudier les moyens de résoudre cette situation. Une augmentation a déjà été prévue, dans la planification, pour les deux années retenues en juillet dernier. Cette augmentation tient compte du phénomène des départs, mais d'une manière différente. Ce phénomène n'a, en effet, pas la même ampleur du côté francophone que du côté néerlandophone.

L'étude à laquelle nous nous référons ne contient pas d'éléments nouveaux susceptibles de justifier que le Gouvernement fédéral s'écarte de la décision prise antérieurement.

Je voudrais encore dire un mot en ce qui concerne le problème relationnel que vous venez d'évoquer. Ces difficultés ne datent pas d'hier.

J'ai deux frères médecins. Déjà à l'époque de leurs études, la bataille faisait rage pour être bien classé afin d'avoir un poste de spécialiste. Le problème n'est pas nouveau.

Par ailleurs, les chiffres révèlent une augmentation de 70% du nombre des spécialistes et de 30% des généralistes, ces dernières années.

En outre, à la suite de plaintes sérieuses de la part de médecins stagiaires, les hôpitaux ont dû diminuer le nombre d'heures de prestation consécutives. Les problèmes réels et insupportables qui se posaient sur le plan social ont dû être corrigés. Bien entendu, cela se traduit par une moindre disponibilité.

Je puis vous assurer que nous suivons les choses consciencieusement et que nous ferons le nécessaire afin qu'il n'y ait pas de pénurie parmi les spécialistes. Je vous communiquerai le rapport de la réunion du 4 avril qui vous permettra de vous faire une opinion.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Je remercie Mme la ministre. Je lirai le rapport avec attention. J'ai le sentiment que quelque chose m'échappe. Les points de vue respectifs de Mme Dupuis et de Mme Aelvoet sont complètement différents.

Vous me dites qu'il y a trop de médecins en Communauté française ; je veux bien l'entendre, mais je trouve cela curieux. Hier encore, dans la presse, il était question du problème très préoccupant du stress pour les médecins. J'ai l'impression que la plupart des médecins – les bons, en tout cas – sont surchargés. Peut-être existe-t-il un problème de qualité.

J'ignore si le problème peut être résolu par le gouvernement

Gemeenschap. Afgezien van de numerus clausus is het systeem van de Franstalige Gemeenschap niet gunstig voor de jonge dokters. Dat is geen verwijt aan mevrouw Aelvoet, want zij is daarvoor niet bevoegd. Ik veronderstel dat zij aan mevrouw Dupuis hetzelfde antwoord heeft gegeven als aan mij. We mogen deze zaak niet uit het oog verliezen.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de benoemingen van burgemeesters» (nr. 2-430)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik lees in de pers dat recent twee nieuwe burgemeesters in Wallonië werden benoemd in Dinant en Florennes. Desondanks liggen de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen van 8 oktober 2000 inmiddels reeds een aantal maanden achter ons en zijn er nog steeds een aantal gemeenten waar er nog geen burgemeester is.

Lieven Latoir, burgemeester van Sint-Lievens-Houtem, werd pas vorige week buiten vervolging gesteld van een politiek geïnspireerde aanklacht in verband met de afrekening van verkiezingsuitgaven, een klacht die reeds in 1994 aanhangig werd gemaakt en waardoor hij tot voor kort niet kon worden ingezworen voor een nieuw mandaat van burgemeester. Er zijn nog andere voorbeelden van steden en gemeenten waar nog geen burgemeester is benoemd.

Toch blijkt dat er op het terrein met een dubbele standaard wordt gewerkt. Ik verwijf daarvoor naar de benoeming van de Aalsterse burgemeester Annie Aelbrecht. Ook tegen haar loopt er reeds sinds eind februari 2000 een informatieonderzoek, zodat haar benoeming dan ook als prematuur moet worden beschouwd.

Hoeveel burgemeesters moeten er door de Koning nog benoemd worden en welke zijn de redenen voor het feit dat betrokkenen tot op heden nog niet werden benoemd?

In het besluit van de openbare vergadering van de gemeenteraad van de stad Aalst, waarbij in zitting van 13 maart 2001 akte werd genomen van de mededeling van het benoemingsbesluit van 30 januari 2001 en de eedaflegging van 16 februari 2001, staat in de overwegingen duidelijk vermeld: “Overwegende dat mevrouw Anny Aelbrecht lid van de Vlaamse Raad is en in deze hoedanigheid de onschendbaarheid geniet vermeld in de artikelen 59 en 120 van de geoördineerde Grondwet”. Belangrijk hierbij is het feit dat het informatieonderzoek hoegenaamd niets te maken heeft met de uitoefening van het parlementair mandaat maar uitsluitend met dit van het lokaal mandaat van burgemeester.

Vindt de minister het niet merkwaardig dat de parlementaire onschendbaarheid een argument, eigenlijk het hoofdargument,

fédéral en supprimant le numerus clausus ou s'il revient à la Communauté française d'adapter le système de sélection qui est différent en Communauté flamande. Toujours est-il qu'indépendamment du numerus clausus, le système appliqué en Communauté française n'est pas favorable aux jeunes médecins. Je ne vous en fais pas le reproche puisque vous n'occupez pas ce poste, madame la ministre. J'avais cru comprendre que Mme Dupuis vous avait interpellée ; je suppose que vous lui avez donné la même réponse qu'à moi. Je lirai avec intérêt les documents relatifs à la commission de planification. Je pense qu'il convient de rester attentifs, car les choses ne sont peut-être pas définitives.

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne au ministre de l'Intérieur sur «les nominations des bourgmestres» (n° 2-430)

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Je lis dans la presse que deux nouveaux bourgmestres ont été récemment nommés à Dinant et à Florennes. Malgré cela, certaines communes n'ont toujours pas de bourgmestre alors que les élections communales et provinciales ont eu lieu le 8 octobre 2000.

Ce n'est que la semaine dernière que le dossier de Lieven Latoir, bourgmestre de Sint-Lievens-Houtem, a été classé sans suite après une plainte d'inspiration politique, déposée en 1994, au sujet du règlement de dépenses électorales. Cette plainte l'empêchait de prêter serment pour son nouveau mandat de bourgmestre.

Il semble cependant qu'on applique deux poids et deux mesures. Je me réfère à la nomination de la bourgmestre d'Alost, Mme Aelbrecht. Depuis février 2000, une information judiciaire est pourtant ouverte à son encontre, de sorte que sa nomination doit être considérée comme prématuée.

Combien de bourgmestres doivent-ils encore être nommés par le Roi et pourquoi les intéressés ne l'ont-ils pas été ?

Les considérants de l'arrêté de la séance publique du conseil communal d'Alost du 13 mars 2001 stipulent très clairement, je cite : « Considérant que Mme Anny Aelbrecht est membre du parlement flamand et qu'en cette qualité, elle jouit de l'immunité en vertu des articles 59 et 120 de la Constitution coordonnée ». L'important ici est que l'information n'a rien à voir avec l'exercice de son mandat parlementaire, mais exclusivement avec son mandat de bourgmestre.

Ne trouvez-vous pas extraordinaire que l'immunité parlementaire soit l'argument principal pour justifier cette nomination ? Avec cet important précédent, on crée deux sortes de bourgmestres : ceux qui ne sont que bourgmestres et ceux qui sont en même temps parlementaires et jouissent dès lors de l'immunité parlementaire. Que pensez-vous de cette conclusion ?

Un autre argument de la motivation consiste à dire que l'enquête n'en est encore qu'au stade initial. La plainte a été introduite dès février 2000 auprès du parquet de Dendermonde et l'enquête a débuté immédiatement. Il faut

vormt dat bedoelde benoeming tot burgemeester rechtvaardigt? Aangezien dit een belangrijk precedent is, creëert men aldus twee soorten burgemeesters: diegenen die enkel burgemeester zijn en diegenen die tegelijkertijd parlementslid zijn en dus onschendbaarheid genieten uit hoofde van hun parlementair mandaat. Wat denkt de minister van deze conclusie?

Verder wordt in de motivatie als argument ook aangehaald dat het onderzoek zich nog maar in het beginstadium bevindt. De klachtenprocedure bij het bevoegde parket van Dendermonde werd reeds in de loop van de maand februari 2000 ingediend, terwijl het onderzoek zelf per kerende werd opgestart. Het is dan ook te verwachten dat het onderzoek nog dit jaar wordt afgerond. Bovendien is betrokken nog in een paar burgerrechtelijke procedures in verband met fondsenwerving als gedaagde partij betrokken, alsook in een zaak van een geprotesteerde wissel.

Is het wettelijk mogelijk dat een burgemeester wordt benoemd vooraleer dergelijke onderzoeksprocedure, rechtstreeks verband houdende met het uitgevoerde mandaat, tegen hem of haar wordt afgerond?

Verder wordt in de argumentatie van het benoemingsbesluit, overgenomen in het gemeenteraadsbesluit, gesteld: "overwegende dat er in het belang van de stad Aalst, niet zolang kan gewacht worden met de benoeming van de voorgedragen burgemeester". Vindt de Minister juist het omgekeerde niet veel meer aangewezen, namelijk dat een stad of gemeente in eerste instantie recht heeft op een burgemeester, gezuiverd van elke verdachtmaking?

Tenslotte wordt in het overwegende gedeelte van het besluit ook vermeld dat de Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen wel een gunstig advies uitbrengt, doch onder voorbehoud van voormeld informatieonderzoek. In de aanhef ervan wordt ook melding gegeven van de brief van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent, waarbij formeel wordt meegedeeld dat er lastens betrokken een informatieonderzoek lopende is.

Waarom werd, ondanks wat voorafgaat, toch overgegaan tot kwestieuze benoeming? Zal de Minister voor de stad Aalst (of in het algemeen) maatregelen treffen, opdat dergelijke dubbelzinnige situaties in de toekomst zouden worden vermeden en elke dubbele standaard onmogelijk zou worden?

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – In de volgende gemeenten zijn nog geen burgemeesters benoemd: voor het Vlaams Gewest gat het om Brasschaat, Kluisbergen, Overijse, Poperinge, Schoten, Sint-Lievens-Houtem, Voeren en Wetteren; voor het Waals Gewest over Chapelle-lez-Herlaimont, Courcelles, Court-Saint-Etienne, Jurbise, Libin, Philippeville, Paliseul, Walhain; voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over Sint-Jans-Molenbeek en Ukkel.

De redenen waarom er in de hiervoor vermelde gemeenten nog geen burgemeester is benoemd zijn: gemeenteraadsverkiezingen die opnieuw gehouden dienen te worden; nog geen voordracht voor het ambt van burgemeester ontvangen; meerdere voordrachten voor één ambt ontvangen; gerechtelijk onderzoek tegen de kandidaat-burgemeester, enz.

In toepassing van artikel 59 van de Grondwet kan geen lid

espérer que celle-ci se terminera cette année. En outre, l'intéressée est également citée dans d'autres affaires.

Est-il légalement possible de nommer un bourgmestre avant l'aboutissement de procédures d'enquêtes directement liées à l'exécution de son mandat ?

L'argumentation de l'arrêté de nomination reprise dans la délibération du Conseil communal considère que, dans l'intérêt de la ville d'Alost, on ne peut attendre si longtemps pour nommer la bourgmestre. N'est-ce pas plutôt l'inverse ? Une ville ou une commune n'a-t-elle pas droit en premier lieu à un bourgmestre blanchi de toute accusation ?

Pour terminer, les considérants mentionnent également que le gouverneur de Flandre orientale émet un avis favorable, mais sous réserve de l'information susmentionnée. Au début, il est également fait mention de la lettre du procureur général près la Cour d'appel de Gand stipulant formellement qu'une enquête est en cours à charge de l'intéressée.

Pourquoi a-t-on néanmoins procédé à cette nomination ? Le ministre compte-t-il prendre des mesures, pour Alost ou en général, afin d'éviter de telles situations ambiguës à l'avenir et pour qu'on ne puisse pas parler de deux poids et deux mesures ?

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – *Les bourgmestres n'ont pas encore été nommés dans les communes suivantes : pour la Région flamande, Braschaat, Kluisbergen, Overijse, Poperinge, Schoten, Sint-Lievens-Houtem, Voeren et Wetteren ; pour la Région wallonne, Chapelle-lez-Herlaimont, Courcelles, Court-Saint-Etinene, Jurbise, Libin, Philippeville, Paliseul, Walhain et, pour la Région de Bruxelles-Capitale, Sint-Jans-Molenbeek et Uccle.*

Les raisons sont les suivantes : élections communales à recommencer, absence de présentation à la fonction de bourgmestre, présentations multiples à une seule fonction, instruction judiciaire à l'encontre du candidat bourgmestre, etc.

En vertu de l'article 59 de la Constitution, un membre de la Chambre des représentants ou du Sénat ne peut être renvoyé ou cité directement devant une cour ou un tribunal ou être

van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of van de Senaat, tijdens de zitting en in strafzaken, worden verwezen naar of rechtstreeks gedagvaard voor een hof of een rechtbank, of worden aangehouden dan met verlof van de Kamer waarvan het lid deel uitmaakt. Artikel 120 van de Grondwet kent deze parlementaire onschendbaarheid eveneens toe aan ieder lid van de Raden.

Niet alleen de strafrechterlijke handelingen die gesteld zijn in het raam van de ambtsuitoefening, maar ook diegene die gesteld zijn daarbuiten, bijvoorbeeld in de uitoefening van een ander ambt, vallen onder de parlementaire onschendbaarheid. Dit betekent dat een lid van één van de Wetgevende Kamers of van een Raad die eveneens burgemeester is, niet gerechtelijk vervolgd kan worden voor handelingen in het raam van zijn ambt van burgemeester, dan met verlof van respectievelijk de Kamer of de Raad waarvan hij deel uitmaakt.

Wanneer het gerecht mij in het kader van de benoemingsprocedure van een burgemeester meedeelt dat een vraag tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid tot de mogelijkheden behoort, dan speelt dat mee in mijn beoordeling of een gemeente nog langer zonder burgemeester kan blijven.

Bij iedere burgemeestersbenoeming wordt gekeken naar de specifieke elementen van elke zaak.

Voor het geciteerde geval kan ik uit het advies van de procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent d.d. 15 november 2000 opmaken dat het informatieonderzoek zich nog in een beginstadium bevindt. De gerechtelijke procedure, gevolgd door een eventueel verzoek van het Parket aan de Vlaamse Raad om de onschendbaarheid op te heffen, en gevolgd door een eventueel onderzoek door deze Raad, zou nog geruime tijd kunnen in beslag nemen.

Het is in het belang van de betrokken stad, namelijk voor een goed beheer van de stedelijke zaken, dat niet zolang kan gewacht worden met de benoeming van de voorgedragen burgemeester.

Indien later zou blijken dat de burgemeester van die stad wel degelijk veroordeeld wordt op strafrechtelijk gebied, dan kan op dat ogenblik nog altijd het tuchtrecht gehanteerd worden, op grond van artikel 82 van de nieuwe gemeentewet.

Er is geen sprake van dubbelzinnige situaties of een dubbele standaard. Zoals meegeleid in het tweede onderdeel van mijn antwoord, werd mijn beslissing o.a. gesteund op het feit van de parlementaire onschendbaarheid van de kandidaat-burgemeester.

Het gaat in het algemeen om moeilijke dossiers waarbij de mogelijke ernst van de inbraak moet worden afgewogen tegenover de uitoefening van het mandaat. De informatie van het gerecht is uiterst beperkt en vaak is gerecht niet erg duidelijk over zijn bedoelingen, zeker wat betreft de termijnen.

Het is eveneens uiterst moeilijk de ernst van de ten laste gelegde feiten in te schatten. De ervaring leert trouwens dat heel wat klachten op niets zijn gebaseerd.

Bij de benoeming van een burgemeester moeten we natuurlijk zeer waakzaam zijn, maar tegelijkertijd mogen we het principe van het vermoeden van onschuld niet uit het oog

arrêté sans l'autorisation de la Chambre dont il fait partie. Cette disposition s'applique également aux membres des Conseils.

Ce ne sont pas seulement les actes constitutifs d'une infraction pénale accomplis dans le cadre de l'exercice des fonctions mais également ceux accomplis en dehors de ce cadre, par exemple, dans l'exercice d'une autre fonction, qui relèvent de l'immunité parlementaire. Cela signifie qu'un membre d'une des Chambres législative ou d'un Conseil qui est également bourgmestre ne peut être poursuivi pour des actes exercés dans ses fonctions de bourgmestre qu'avec l'autorisation de l'assemblée dont il fait partie.

Si, dans le cadre de la procédure de nomination d'un bourgmestre, les autorités judiciaires m'informent qu'une demande de levée de l'immunité parlementaire est possible, cette information constitue un des éléments sur lesquels je me base pour estimer si une commune peut rester plus longtemps dans une situation de vacance.

Lors de toute nomination d'un bourgmestre, on examine les éléments spécifiques à chaque affaire. Pour le cas cité, je peux déduire de l'avis du procureur général près la Cour d'Appel de Gand que l'enquête en est encore au stade initial. La procédure judiciaire suivie par une enquête éventuelle du parquet auprès du Parlement flamand en vue de lever l'immunité pourrait encore prendre pas mal de temps.

Il est de l'intérêt de la ville concernée de ne pas retarder aussi longtemps la nomination du bourgmestre présenté.

S'il devait apparaître par la suite que le bourgmestre de cette ville fait l'objet d'une condamnation pénale, il pourrait toujours être fait application du droit disciplinaire sur la base de l'article 82 de la nouvelle loi communale.

Il n'est pas question de situations ambiguës ou de deux poids, deux mesures. Ainsi que précisé dans la deuxième partie de ma réponse, ma décision se fonde notamment sur l'immunité parlementaire du candidat bourgmestre.

Je dois vous dire que, de manière générale, il s'agit de dossiers difficiles à traiter. En effet, il faut mesurer la gravité potentielle de l'infraction par rapport à l'exercice des fonctions ; l'information donnée par l'autorité judiciaire est extrêmement limitée et bien souvent imprécise quant aux intentions du pouvoir judiciaire et plus encore en ce qui concerne les durées sur lesquelles porteraient les décisions.

Il est également extrêmement difficile de mesurer le sérieux ou la gravité des faits reprochés. L'expérience apprend d'ailleurs qu'un certain nombre de plaintes sont déposées sans aucun fondement.

verliezen.

Uit gemakzucht mogen we deze mensen, die vaak politici zijn, geen nadeel berokkenen dat nadien onherstelbaar is.

Een gemeentelijke bestuursperiode duurt tenslotte slechts zes jaar en we moeten denken aan het belang van de gemeente die moet worden bestuurd zoals de kiezer het gewild heeft. We kunnen altijd nog artikel 82 van de nieuwe gemeentewet toepassen, dat tuchtmaatregelen mogelijk maakt als een veroordeling wordt uitgesproken.

Ik verzekер u dat er geen twee maten en twee gewichten zijn en dat ik een zo algemeen en objectief mogelijke jurisprudentie probeer uit te bouwen. Ik heb inlichtingen gevraagd over de praktijk in het departement en heb niet altijd nauwkeurige antwoorden gekregen. Ik probeer ze zoveel mogelijk te objectiveren en rechtvaardig te zijn. Ik wil iedere politieke beschouwing achterwege laten. Ik meen trouwens dat de beslissingen die ik totnogtoe heb genomen dit bewijzen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – In zijn opsomming van gemeenten waar nog geen burgemeester is benoemd, heeft de minister ook Voeren genoemd. Nochtans dacht ik dat de heer Huub Broers onlangs als burgemeester was ingezworen.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *U moet logisch zijn, mijnheer Van Quickenborne. U zegt mij dat ik rekening moet houden met de klachten die bij het gerecht toekomen. Ik heb in deze zaak, zoals altijd trouwens, de gouverneur van de provincie gevraagd mij op de hoogte te brengen van de huidige stand van het dossier. Ik wens snel een duidelijk antwoord.*

Wanneer uit het dossier blijkt dat er een klacht is ingediend, kan ik niet benoemen zonder tenminste na te gaan wat er aan de hand is.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Blijkbaar was ik niet goed geïnformeerd.

Ik heb goed geluisterd naar de motivering van de minister om mevrouw Aelbrecht te benoemen als burgemeester van Aalst. Hij zegt dat hij niet met twee maten en twee gewichten weegt. Dat is misschien wel zo maar het systeem waarbij het mandaat van burgemeester met een parlementair mandaat kan worden gecumuleerd zorgt ervoor dat dit laatste als een soort van bescherming dient voor handelingen die als burgemeester worden gesteld. Hierdoor ontstaat een verschil tussen burgemeesters met een parlementair mandaat en anderen. Om die reden steun ik alle voorstellen voor een decumul tussen mandaten.

De heer Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken. – *De laatste opmerking heeft niets te maken met de vraag om uitleg. De grondwet is thans zeer duidelijk. De toestand is beter dan vroeger want een parlementslid kan voortaan worden vervolgd. Het is voldoende een aanvraag in*

Il faut, bien entendu, pour la nomination d'un bourgmestre, faire preuve d'une très grande vigilance et, dans le même temps, il ne faut pas perdre de vue le principe de la présomption d'innocence.

De surcroît, il ne faut pas, par solution de facilité, porter préjudice à des hommes qui sont souvent des hommes politiques, préjudice qui pourrait s'avérer par la suite tout à fait irréparable.

Enfin, une législature communale ne dure quand même que six ans et il ne faut pas perdre de vue l'intérêt de la commune qui doit être gérée comme l'a voulu l'électeur, étant entendu qu'en toute hypothèse, nous pouvons toujours appliquer l'article 82 de la nouvelle loi communale, lequel permet des poursuites disciplinaires sur la base de condamnations qui seraient prononcées.

Je tiens à vous assurer en tout cas qu'il n'y a pas deux poids, deux mesures, que j'essaie de développer une jurisprudence aussi générale et objective que possible. Je me suis renseigné sur la pratique du département depuis le début et je n'obtiens pas toujours des réponses extrêmement précises. Je m'efforce au maximum de les objectiver et, finalement, d'être juste. Je veux agir indépendamment de toute considération politique. Je crois, d'ailleurs, que les décisions que j'ai prises jusqu'à présent le démontrent.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Dans son énumération des communes sans bourgmestre, le ministre a cité Fourons. Je pensais que M. Huub Broers avait récemment prêté serment en tant que bourgmestre.*

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Il faut être logique, monsieur Van Quickenborne. Vous dites que je dois être attentif aux plaintes adressées au pouvoir judiciaire. Dans cette affaire comme dans d'autres, j'ai adressé une demande au gouverneur de la province pour qu'il me fasse part de l'état actuel de la procédure. Mon souhait est en effet d'avoir des réponses claires et rapides de l'autorité judiciaire.

Lorsqu'il apparaît du dossier qu'une plainte a été déposée, je ne puis procéder à une nomination sans au moins prendre la précaution de vérifier ce qu'il en est.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *J'ai dû être mal informé.*

J'ai bien écouté la motivation du ministre pour la nomination de Mme Aelbrecht. Il n'est peut-être pas question de deux poids et deux mesures mais le système qui permet le cumul d'un mandat de bourgmestre et d'un mandat parlementaire fait que l'un sert de protection à l'autre. Il existe donc une différence entre les bourgmestres à mandat parlementaire et les autres. C'est pourquoi je soutiens toutes les propositions de décumul des mandats.

M. Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur. – Votre dernière réflexion est étrangère à la question que vous m'avez posée. Pour l'instant, le régime constitutionnel est très clair. La situation a été améliorée par rapport à ce que l'on connaissait précédemment, puisqu'un parlementaire peut désormais être poursuivi. Il suffit de le demander et

te dienen en de geëigende procedure te volgen.

Men kan de minister van Binnenlandse Zaken niet vragen om onrechtvaardig op te treden tegenover een parlementslid dat kandidaat-burgemeester is, louter en alleen omdat hij of zij parlementslid is. Ik moet er zeker van zijn dat het dossier voldoende bezwarende elementen bevat om een vervolging in te stellen. Het gerecht moet daarvoor de toestemming vragen van de assemblee waartoe het parlementslid behoort. Er is daar geen enkele discriminatie.

De incidentele vraag met betrekking tot Voeren is onthullend. Ik zal hier dezelfde houding aannemen als in alle andere gevallen.

– Het incident is gesloten.

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergaderingen vinden plaats donderdag 3 mei 2001 om 10 en om 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 19.45 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Hordies, Ramoudt en Wille, in het buitenland, de heren Ceder, Dallemagne en Vandenbroeke, om familiale redenen, en de heer Monfils, wegens andere plichten.

– Voor kennisgeving aangenomen.

d'accomplir la procédure prévue à cet effet.

On ne peut demander au ministre de l'Intérieur d'être injuste à l'égard d'un parlementaire candidat bourgmestre, au seul motif qu'il est parlementaire. Je dois avoir la certitude que le dossier contient des éléments suffisamment sérieux pour poursuivre. Pour qu'il en soit ainsi, l'autorité judiciaire doit prendre la peine de demander l'autorisation de la chambre à laquelle le parlementaire appartient. Il n'y a là aucune discrimination.

La question incidente que vous m'avez posée en ce qui concerne Fourons est révélatrice. Quand je dis qu'il n'y a pas deux poids deux mesures, je veux de la même manière, dans cette autre affaire, m'assurer du sérieux de la plainte qui est déposée et de l'attitude adoptée par l'autorité judiciaire.

– L'incident est clos.

M. le président. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

Les prochaines séances auront lieu le jeudi 3 mai 2001 à 10 h et à 15 h.

(La séance est levée à 19 h 45.)

Excusés

MM. Hordies, Ramoudt et Wille, à l'étranger, MM. Ceder, Dallemagne et Vandenbroeke, pour raisons familiales, et M. Monfils, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– Pris pour information.

Bijlage

Annexe

Naamstemmingen

Stemming nr. 1

Aanwezig: 56

Voor: 7

Tegen: 42

Onthoudingen: 7

Voor

Yves Buysse, Frank Creyelman, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen

Abstentions

Sabine de Bethune, Mia De Schampelaere, Jacques D'Hooghe, Jan Steverlynck, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Ingrid van Kessel.

Stemming nr. 2

Aanwezig: 58

Voor: 14

Tegen: 43

Onthoudingen: 1

Voor

Yves Buysse, Frank Creyelman, Sabine de Bethune, Jacques D'Hooghe, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Jan Steverlynck, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen

Abstentions

Mia De Schampelaere.

Stemming nr. 3

Vote n° 3

Votes nominatifs

Vote n° 1

Présents : 56

Pour : 7

Contre : 42

Abstentions : 7

Pour

Contre

Abstentions

Vote n° 2

Présents : 58

Pour : 14

Contre : 43

Abstentions : 1

Pour

Contre

Abstentions

Aanwezig: 58
 Voor: 7
 Tegen: 51
 Onthoudingen: 0

Présents : 58
 Pour : 7
 Contre : 51
 Abstentions : 0

Voor
 Yves Buysse, Frank Creyelman, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen
 Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Mia De Schampelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Jacques D'Hooghe, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Jan Steverlynck, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Ingrid van Kessel, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen
 N.

Stemming nr. 4

Aanwezig: 58
 Voor: 7
 Tegen: 43
 Onthoudingen: 8

Vote n° 4

Présents : 58
 Pour : 7
 Contre : 43
 Abstentions : 8

Voor
 Yves Buysse, Frank Creyelman, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen
 Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen
 Sabine de Bethune, Mia De Schampelaere, Jacques D'Hooghe, Jan Steverlynck, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Ingrid van Kessel.

Stemming nr. 5

Aanwezig: 56
 Voor: 7
 Tegen: 49
 Onthoudingen: 0

Vote n° 5

Présents : 56
 Pour : 7
 Contre : 49
 Abstentions : 0

Voor
 Yves Buysse, Frank Creyelman, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen

Contre

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Mia De Schampelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Jacques D'Hooghe, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Jan Steverlynck, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghé, Luc Van den Brande, Ingrid van Kessel, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen

Abstentions

N.

Stemming nr. 6

Aanwezig: 58

Vote n° 6

Voor: 15

Présents : 58

Tegen: 43

Pour : 15

Onthoudingen: 0

Contre : 43

Abstentions : 0

Voor

Pour

Yves Buysse, Frank Creyelman, Sabine de Bethune, Mia De Schampelaere, Jacques D'Hooghe, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Jan Steverlynck, Erika Thijs, Hugo Vandenberghé, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Tegen

Contre

Michel Barbeaux, Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen.

Onthoudingen

Abstentions

N.

Stemming nr. 7

Aanwezig: 58

Vote n° 7

Voor: 39

Présents : 58

Tegen: 3

Pour : 39

Onthoudingen: 16

Contre : 3

Abstentions : 16

Voor

Pour

Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Marie Nagy, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Martine Taelman, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet.

Tegen

Contre

Michel Barbeaux, Clotilde Nyssens, René Thissen.

Onthoudingen

Abstentions

Yves Buysse, Frank Creyelman, Sabine de Bethune, Mia De Schampelaere, Jacques D'Hooghe, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Jan Steverlynck, Erika Thijs, Hugo Vandenberghé, Luc Van den Brande, Joris Van Hauthem, Ingrid van Kessel, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen.

Stemming nr. 8

Aanwezig: 58

Voor: 45

Tegen: 0

Onthoudingen: 13

Vote n° 8

Présents : 58

Pour : 45

Contre : 0

Abstentions : 13

Voor

Pour

Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Sabine de Bethune, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Mia De Schampelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Jacques D'Hooghe, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Jan Steverlynck, Martine Taelman, Louis Tobback, Hugo Vandenberghé, Luc Van den Brande, Ingrid van Kessel, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet.

Tegen

Contre

N.

Onthoudingen

Abstentions

Michel Barbeaux, Yves Buysse, Frank Creyelman, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Marie Nagy, Gerda Staveaux-Van Steenberge, René Thissen, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen.

Stemming nr. 9

Aanwezig: 58

Voor: 45

Tegen: 0

Onthoudingen: 13

Vote n° 9

Présents : 58

Pour : 45

Contre : 0

Abstentions : 13

Voor

Pour

Marcel Cheron, Marcel Colla, Jean Cornil, Mohamed Daif, Sabine de Bethune, Jean-Marie Dedecker, Paul De Grauwé, Jacinta De Roeck, Mia De Schampelaere, Alain Destexhe, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Jacques D'Hooghe, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Marie-José Laloy, Jeannine Leduc, Frans Lozie, Michiel Maertens, Chokri Mahassine, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Guy Moens, Jacky Morael, Philippe Moureaux, Clotilde Nyssens, Fatma Pehlivan, Jan Remans, François Roelants du Vivier, Louis Siquet, Jan Steverlynck, Martine Taelman, Louis Tobback, Hugo Vandenberghé, Luc Van den Brande, Ingrid van Kessel, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet.

Tegen

Contre

N.

Onthoudingen

Abstentions

Michel Barbeaux, Yves Buysse, Frank Creyelman, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Marie Nagy, Gerda Staveaux-Van Steenberge, René Thissen, Joris Van Hauthem, Patrik Vankunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen.

Indiening van voorstellen

De volgende voorstellen werden ingediend:

Dépôt de propositions

Les propositions ci-après ont été déposées :

Wetsvoorstellen

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot onthaasting van het autoverkeer (van de heer Johan Malcorps; Stuk 2-724/1).

Wetsvoorstel betreffende de bescherming van embryo's in vitro (van mevrouw Clotilde Nyssens c.s.; Stuk 2-726/1).

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 298bis van het Wetboek van de inkomsten-belastingen 1992 (van de heer René Thissen; Stuk 2-728/1).

Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie over de noodzaak dat de Verenigde Staten van Amerika de doelstelling van het Protocol van Kyoto in acht nemen (van de heer François Roelants du Vivier; Stuk 2-727/1).

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstellen

Artikel 81 van de Grondwet

Wetsvoorstel tot aanvulling van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wat de steun aan de productie van audiovisuele werken betreft (van de heer Philippe Monfils; Stuk 2-703/1).

– **Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.**

Wetsvoorstel met betrekking tot het onderzoek op embryo's en geslachtscellen (van de heer Patrik Vankrunkelsven; Stuk 2-716/1).

– **Verzonden naar de bijzondere commissie voor bio-ethische problemen.**

Vragen om uitleg

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

van de heer **Vincent Van Quickenborne** aan de minister van Financiën over "de draagwijdte van de BTW-vrijstelling op diensten verricht door advocaten" (nr. 2-448)

van de heer **Johan Malcorps** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het bunkeren op zee" (nr. 2-450)

van de heer **Philippe Monfils** aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de problematiek rond Cyprus" (nr. 2-451)

van mevrouw **Clotilde Nyssens** aan de minister van Justitie over "de bevoegdheden van het arbeidsauditoraat in burgerlijke zaken" (nr. 2-452)

van de heer **Michel Barbeaux** aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "de hervorming van de taalwetgeving" (nr. 2-453)

Propositions de loi

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi pour une plus grande sérénité dans la circulation automobile (de M. Johan Malcorps ; Doc. 2-724/1).

Proposition de loi relative à la protection des embryons in vitro (de Mme Clotilde Nyssens et consorts ; Doc. 2-726/1).

Proposition de loi modifiant l'article 298bis du Code des impôts sur les revenus 1992 (de M. René Thissen ; Doc. 2-728/1).

Proposition de résolution

Proposition de résolution relative à la nécessité pour les États-Unis d'Amérique de respecter les objectifs du Protocole de Kyoto (de M. François Roelants du Vivier ; Doc. 2-727/1).

Propositions prises en considération

Propositions de loi

Article 81 de la Constitution

Proposition de loi complétant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne le soutien de la production d'œuvres audiovisuelles (de M. Philippe Monfils ; Doc. 2-703/1).

– **Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.**

Proposition de loi relative à la recherche sur les embryons et les cellules reproductrices (de M. Patrik Vankrunkelsven ; Doc. 2-716/1).

– **Envoi à la commission spéciale chargée des problèmes bioéthiques.**

Demandes d'explications

Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

de M. **Vincent Van Quickenborne** au ministre des Finances sur « la portée de l'exemption de la TVA pour les prestations de services exécutées par les avocats » (n° 2-448)

de M. **Johan Malcorps** au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur « l'avitaillement en mer » (n° 2-450)

de M. **Philippe Monfils** au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur « le problème chypriote » (n° 2-451)

de Mme **Clotilde Nyssens** au ministre de la Justice sur « l'avenir des compétences des auditatorats du travail en matière civile » (n° 2-452)

de M. **Michel Barbeaux** au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur « la réforme de la législation linguistique » (n° 2-453)

van mevrouw Magdeleine **Willame-Boonen** aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over “*de kostprijs van de geluidsisolatie van woningen die op de bulderbaan van de luchthaven van Zaventem liggen*” (nr. 2-454)

- **Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.**

Non-evocatie

Bij boodschap van 25 april 2001 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekraftiging, het volgende niet geëvoceerde wetsontwerp:

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 69 van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gecoördineerd op 19 december 1939 (Stuk 2-701/1).

- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Boodschappen van de Kamer

Bij boodschappen van 19 april 2001 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van dezelfde dag werden aangenomen:

Artikel 78 van de Grondwet

Wetsontwerp tot wijziging, wat de octrooigmachtigden betreft, van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien (Stuk 2-721/1).

- **Het wetsontwerp werd ontvangen op 20 april 2001; de uiterste datum voor evocatie is maandag 7 mei 2001.**

Wetsontwerp houdende statuut van de militairen van het reservekader van de krijgsmacht (Stuk 2-722/1).

- **Het ontwerp werd ontvangen op 20 april 2001; de uiterste datum voor evocatie is maandag 7 mei 2001.**

Kennisgeving

Wetsontwerp tot regeling van de debetrente op zichtrekeningen (van de heer Francis Poty c.s.; Stuk 2-345/1).

- **De Kamer heeft het ontwerp aangenomen op 19 april 2001 zoals het haar door de Senaat werd overgezonden.**

Arbitragehof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het arrest nr. 45/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake het beroep tot vernietiging van de artikelen 21 en 48, §2, van de wet van 4 mei 1999 houdende diverse fiscale bepalingen, ingesteld door de NV “Groupement d’achat Clé d’or” (rolnummer 1843);
- het arrest nr. 46/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 14, §2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, zoals gewijzigd bij artikel 2 van de wet

de Mme Magdeleine **Willame-Boonen** au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur « *le coût de l’isolation acoustique des logements les plus touchés par les nuisances sonores de l’aéroport de Zaventem* » (n° 2-454)

- **Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.**

Non-évocation

Par message du 25 avril 2001, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi non évoqué qui suit :

Projet de loi modifiant l’article 69 des lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées le 19 décembre 1939 (Doc. 2-701/1).

- **Pris pour notification.**

Messages de la Chambre

Par messages du 19 avril 2001, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu’ils ont été adoptés en sa séance du même jour :

Article 78 de la Constitution

Projet de loi modifiant, en ce qui concerne les mandataires en brevets, la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d’invention (Doc. 2-721/1).

- **Le projet de loi a été reçu le 20 avril 2001 ; la date limite pour l’évocation est le lundi 7 mai 2001.**

Projet de loi portant statut des militaires du cadre de réserve des forces armées (Doc. 2-722/1).

- **Le projet a été reçu le 20 avril 2001 ; la date limite pour l’évocation est le lundi 7 mai 2001.**

Notification

Projet de loi réglant les intérêts débiteurs dus sur les comptes à vue (de M. Francis Poty et consorts ; Doc. 2-345/1).

- **La Chambre a adopté le projet le 19 avril 2001 tel qu’il lui a été transmis par le Sénat.**

Cour d’arbitrage – Arrêts

En application de l’article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d’arbitrage, le greffier de la Cour d’arbitrage notifie au président du Sénat :

- l’arrêt n° 45/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause le recours en annulation des articles 21 et 48, §2, de la loi du 4 mai 1999 portant des dispositions fiscales diverses, introduit par la SA Groupement d’achat Clé d’or (numéro du rôle 1843) ;
- l’arrêt n° 46/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause le recours en annulation partielle de l’article 14, §2, des lois sur le Conseil d’État, coordonnées le 12 janvier 1973, tel qu’il a été modifié par l’article 2 de la loi du 25 mai 1999,

- van 25 mei 1999, ingesteld door J. Adam en anderen (rolnummer 1853);
- het arrest nr. 47/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake de prejudiciële vraag over artikel 812 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Nijvel (rolnummer 1881);
 - het arrest nr. 48/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake de prejudiciële vragen betreffende artikel 109 van de wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen, gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummers 1885 en 1886, samengevoegde zaken);
 - het arrest nr. 49/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake het beroep tot vernietiging van de artikelen 2 tot 9 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 26 april 1999 “houdende bevestiging van het referentiesysteem voor de basisvaardigheden en houdende wijziging van de terminologie betreffende de bevoegdheid uitgeoefend door het Parlement met toepassing van de artikelen 16, 25, 26, 35 en 43 van het decreet van 24 juli 1997 dat de prioritaire taken bepaalt van het basisonderwijs en van het secundaire onderwijs en de structuren organiseert die het mogelijk maken ze uit te voeren”, ingesteld door de VZW “Libre École Rudolf Steiner” en anderen (rolnummer 1895);
 - het arrest nr. 50/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake de prejudiciële vragen over artikel 317ter van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, ingevoegd bij artikel 80 van het decreet van 14 juli 1998 betreffende het onderwijs IX, gesteld door de Raad van State (rolnummers 1933 en 1934, samengevoegde zaken);
 - het arrest nr. 52/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 46, §1, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Kortrijk (rolnummer 1913);
 - het arrest nr. 53/2001, uitgesproken op 18 april 2001, inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 62 van het Wetboek van Strafvordering, gesteld door een onderzoeksrechter in de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummer 2014).

– Voor kennisgeving aangenomen.

Amortisatiekas

Bij brief van 18 april 2001 heeft de eerste voorzitter van het Rekenhof, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 2 augustus 1955, aan de Senaat overgezonden, de beheersrekening van de Amortisatiekas over het jaar 1999.

– Neergelegd ter Griffie.

Handelspraktijken en bescherming van de consument

Bij brief van 20 april 2001 heeft de minister van Economie, overeenkomstig artikel 101, vierde lid, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, aan de Senaat overgezonden, het jaarverslag 2000 over de werking van de

- introduit par J. Adam et autres (numéro du rôle 1853) ;
- l’arrêt n° 47/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause la question préjudiciale relative à l’article 812 du Code judiciaire, posée par le Tribunal de première instance de Nivelles (numéro du rôle 1881) ;
 - l’arrêt n° 48/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause les questions préjudiciables concernant l’article 109 de la loi du 4 août 1986 portant des dispositions fiscales, posées par la Cour de cassation (numéros du rôle 1885 et 1886, affaires jointes) ;
 - l’arrêt n° 49/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause le recours en annulation des articles 2 à 9 du décret de la Communauté française du 26 avril 1999 « portant confirmation des socles de compétences et modifiant la terminologie relative à la compétence exercée par le parlement en application des article 16, 25, 26, 35 et 43 du décret du 24 juillet 1997 définissant les missions prioritaires de l’enseignement fondamental et de l’enseignement secondaire et organisant les structures propres à les atteindre », introduit par l’ASBL Libre École Rudolf Steiner et autres (numéro du rôle 1895) ;
 - l’arrêt n° 50/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause les questions préjudiciables concernant l’article 317ter du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, inséré par l’article 80 du décret du 14 juillet 1998 relatif à l’enseignement IX, posées par le Conseil d’État (numéros du rôle 1933 et 1934, affaires jointes) ;
 - l’arrêt n° 52/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause la question préjudiciale concernant l’article 46, §1er, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le Tribunal du travail de Courtrai (numéro du rôle 1913) ;
 - l’arrêt n° 53/2001, rendu le 18 avril 2001, en cause la question préjudiciale relative à l’article 62 du Code d’instruction criminelle, posée par un juge d’instruction du Tribunal de première instance de Bruxelles (numéro du rôle 2014).

– Pris pour notification.

Caisse d’amortissement

Par lettre du 18 avril 2001, le premier président de la Cour des comptes a transmis au Sénat, conformément à l’article 8 de la loi du 2 août 1955, le compte de gestion de la Caisse d’amortissement pour l’année 1999.

– Dépôt au Greffe.

Pratiques du commerce et protection du consommateur

Par lettre du 20 avril 2001, le ministre de l’Économie a transmis au Sénat, conformément à l’article 101, alinéa 4, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l’information et la protection du consommateur, le rapport annuel 2000 sur le fonctionnement de la procédure

waarschuwingssprocedure.

- Neergelegd ter Griffie.

Verzoekschrift

Bij verzoekschrift uit Brasschaat zendt de burgemeester van deze stad aan de Senaat een motie betreffende de federale beleidsnota "drugs".

- Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.

d'avertissement.

- Dépôt au Greffe.

Pétition

Par pétition établie à Brasschaat, le bourgmestre de cette ville transmet au Sénat une motion relative à la note de politique fédérale sur les drogues.

- Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.